

Mai számunk 30 oldal, ára 20 fillér

Tiszántuli Kisgazda
Gyermekek Debreczenje
Ludas Matyi melléklete'nnkel

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG).
27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGE.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR.

XI. ÉVFOLYAM, 4. SZÁM.

DEBRECEN, 1934 JANUÁR 6., SZOMBAT.

ÁRA 20 FILLÉR

5. sz. kedvezményes könyvszelvény a 2. oldalon Féláru moziszelvény az Apolló moziba

Magyarország főmegbízottja

Irta: dr. Vákár Pr. Arthur,
v. kormánybiztos, m. kir. kormányfő-
tanácsos.

A Népszövetség XIV. közgyűlésén Apponyi Albert emlékét idézték fel s az ő emléke előtt tisztelgett a világ parlamentje. Motta, a svájci delegáció elnöke, volt köztársasági elnök, kegyeltes szavakkal emlékezett meg Apponyi Albert grófról, aki közel tizenöt éven keresztül, mint fődelegátus képviselte Magyarországot a Népszövetségben. Apponyi fennkölt lelke rendületlenül bízott a Népszövetség hitvitásában. A világ parlamentjének a magyar nemzet nagy fiával szemben kifejezésre juttatott elismerése teszi kötelességünkké, hogy fátyolozott szemünkkel nézzük azt az űrt, amelyet Apponyi Albert gróf, Magyarország főmegbízottja maga után hagyott.

A magyar nemzet nagy érdekei fűződtek ahhoz, hogy a nehéz időkben olyan ember képviselje hazánkat, akiben tudás — és a népek nagy ítélőszékének becsülése egyformán összpontosult. A magyar nemzet megelégedéssel és büszkén tekinthet vissza Apponyi Albert közel másfél évtizedes népszövetségi működésére.

A magyar nép minden időkben fiatal legderekabbjaival állt ki a porondra s lett légyen az Népszövetség, kulturküzdelem, vagy a férfias kiállás olimpiaszínpadán, mindenünnen nem a pajzson, hanem a pajzzsal tértünk vissza.

Apponyi Albert öröke épp olyan fontos volt, mint amilyen fontos most — az öröke. Fontos volt a múlt küzdelme, mert csak lépésről lépésre lehetett előrehaladni. A fegyver nélküli küzdelmek harci eszközeit tárgyi ismerettel és államférfiai bölcsességgel kellett összeválogatni. Legtöbbször, — a más helyen sikeres módszerek, — itt károsnak bizonyultak volna s sokszor, a kínálkozó kezdeményezéstől való bölcs tartózkodás hozta meg a siker biztosítékát. Ebben töltötte be szerepét Apponyi Albert államférfiai bölcsességgel s ennek a feladatnak vállalása és betöltése napjaink legnagyobb problémája.

Tizenöt esztendőig kormányzati és államférfiai bölcsességgel kellett haladni Scylla és Charibdis között s ugyanakkor az elszigeteltség tehetetlenségének nyomasztó súlyával kellett megküzdenünk. Minden sikeres lépés, vagy éppen elharmarkodott lépéstől való tartózkodás — nemzeti hirtokállományunkat növelte s minden eredmény, amelyet elkönyvelhetünk, megfontoltságot parancsolt: nehogy kockára tegyük azt, amit jósorsunk s a magyar nép nagy fiai kincsestárunkba gyűjtöttek. Nem volt kiközvezt a magyar nemzet tizenötész-

Bombamerénylet a klagenfurti szerb konzulátus ellen

Klagenfurt, január 5. Az itteni szerb konzulátus közelében robbanás történt, melyről hivatalosan a következőket jelentik:

Január 4-én este 9 órakor a szerb konzulátushoz tartozó faraktárnak az ucca szintjétől mintegy 2 méternyi magasságban levő tetején eddig ismeretlen tettesek bombát

robbantottak fel. A robbanás a tőből kb. 1 négyzetméternyi darabot szakított ki. Betört azonkívül a robbanás következtében a mintegy 15 méternyi fekvő főépület 22 ablaka, amelyek főként a konzulátus tisztviselőinek megárlakásaihoz tartoztak, valamint a szemben levő szálló 20 táblája. Megrongá-

lódtak a villany és távbeszélő vezetékek is. A klagenfurti rendőrség nagy eréllyel nyomoz a tettesek után. Karinthia tartomány főnöke közvetlenül a robbanás után a klagenfurti szerb főkonzul előtt legmélyebb sajnálkozását fejezte ki a merénylet miatt.

Fenyegető levelekkel árasztják el a román királyt

Megalakult az új kormány, de a parlament összeülését elhalasztották

London, január 5. A Reuteriroda belgrádi jelentése szerint a január 8-ára kitűzött és rendkívül fontosnak ígérkező kisanantantérkezletet a romániai viszonyok bizonytalansága miatt elhalasztották.

A News Chronicle írja: Románia egyik leggazdagabb országa lehetne Európának, tényleg azonban a legrosszabbul kormányozott ország. A vasgárdisták terrorja valóban felháborító, de másrészt ők a kifejezői az ifjuság felháborodásának a korrump és tehetetlen kormá-

nyokkal szemben.

A Daily Mail jelenti Bécsből, hogy még Károly román királyt is elárasztják fenyegető levelekkel. A király szinajai kastélyát tűzértség és három század gyalogság őrzi. Nagyon megrendítette a király tekintélyét, hogy nem tett részt Ducának, a meggyilkolt miniszterelnöknek a temetésén.

Bukarest, jan. 5. Tatarescu miniszterelnök ma délután 15.30 órakor a sinajai kastélyban kihallgatáson jelent meg a királynál, amelynek során átnyújtotta az új

kormány névsorát. Az új kormány végleges névsorában Bratianu pénzügyminiszter kivételével ugyanazok szerepelnek, mint az előző kormányban. A pénzügyi tárcát Slavescu volt államtitkár kapta. Titulescu megmaradt külügyminiszternek és Tatarescu miniszterelnök megtartja a kereskedelmi tárcát.

Bukarest, jan. 5. A király rendeletet írt alá, amely január 31-ig halasztja el az új parlament összeülését.

endő útja; ellenkezőleg, sziklát kellett eltakarítani az útból, hogy lépésről, lépésre előre haladhassunk. Minél nagyobb utat tettünk meg előre, annál jobban kellett ügyelnünk arra, nehogy Sziszifusz sorsára jussunk s újból a hegy lábától kelljen felfelé görgöztünk nehéz sorsunk súlyos szikláját.

A számtartó feladata számba venni sikereinket, lemérni erőnket s elkönyvelni mindazt, amit tizenöt év munkájával elérnünk sikerült, de a számtartó feladatát meghaladja annak megállapítása, hogy a számok és számsorok minő körülmények között, kiknek a kártartó munkájából tevődtek össze? ... Mint ahogy nem volt szabad kockáztatnunk a múltak sikereit, úgy nem szabad kockáztatnunk a jövőendő sikereit sem. Mint ahogy a múltban gondosan kiválogattunk az embereket s férfiasan mérlegettük a használható eszközöket, úgy ma is körültekintőknek kell lennünk, ha azt akarjuk, hogy az események nagy, sőt veszedelmes torlóda közben megállhassuk helyünket. Fo-

kozottabb felelősség hárul reánk ma, mint hárult valaha, mert az események odáig érlelődtek, hogy a korábbi szautóvetők természetnek felbecsüléséről, leartásáról és behordásáról lehet szó. A kecsgető eredmények láttára ne bízzuk el magunkat egy pillanatra se, sőt ellenfeleink éberségéből és készülődéséből állapítsuk meg azt a valóságot, hogy nekünk is körültekintőknek és ébereknek kell lennünk, ha azt akarjuk, hogy az egyetemes magyarság ítéletét felelőségünk tudatában vállalhassuk.

Szoros láncba fűződve tömörülnek ellenünk ellenfeleink és ellenségeink s minél nagyobb lehetőség mutatkozik arra, hogy eredményeket érthessünk el, ellenfeleink annál jobban kivillogtatják azokat az erőket, amelyek a rokontalan, maroknyi magyar néppel szemben felsorakoztathatnak. Ők sem parádoznak, mi sem parádozhatunk. Ők sem késlelkednek, mi sem késlelkedhetünk. Ők is tudják azt, hogy mit veszíthetnek, mi is tisztában vagyunk azzal, hogy mit nyerhetünk, de egytall mit veszít-

tünk. Ők sem akarják azt mondani a sikertelenség után, hogy tévedtek; mi sem akarunk utólag buslakodni. A döntő küzdelemre a legderekabbat szokás kiszemelni. Élet-halálharcba nem szokás előítéletekkel és emberi kicsinykedésekkel bocsátkozni.

Vannak, akik csak a zajló tárgyalásokat figyelik, de nem látják azokat a mázias problémákat, amelyeknek megoldásához csak tárgyi ismerettel és személyes rátermettséggel szabad hozzáfogni. Fátyolozott szemmel látjuk azt az űrt, amelyet Apponyi Albert gróf, Magyarország fődelegátusa maga után hagyott, de ugyanez a tekintettel s a felelősség érzetével keressük és vizsgáljuk, hogy vajjon ma betöltetlenül maradhat-e Apponyi Albert öröke? Úgy érezzük, hogy erre a kérdésre két tényező adhatja meg a feleletet. Az egyik a magyar nemzet közvéleménye és akarása; a másik a világ parlamentjében együttülő delegátusok összesége, akiket egyénenként válogattak ki országuk legtehetségesebbjei közül. A tör-

**Reklám csak úgy ér valamit,
ha mit ígér be is válik.
Aki hashajtóra szorul,
Ligmandi-viz! s megszabadul.**

ténelem kereke tovagördül a vigyáz-
nunk kell, nehogy elhaladjon mellet-
tünk anélkül, hogy a történelmi idők
szavára felfigyelnénk.

Aki úgy vélekedik, hogy Magyaror-
szág födelegátusának szerepe kizárólag
csak külpolitikai jelentőségű, az nincs
tiszában a mai világpolitikai és világ-
gazdasági helyzettel, amely tulajdon-
képpen élethalálharcát gazdasági téren
vívja s annak jobbra vagy balra eldőlte
után kerül abba a helyzetbe, hogy bé-
kéről vagy háborúról dönthesse. Elis-
merjük, hogy nehéz szerepük van a
nagyhatalmaknak, amikor hatalmuk
teljességében irányítják a világpoliti-
kát. De történelmi tragédiánk volna, ha
vakságból vagy politikai gyűlölködésből
nem látnók meg azt, hogy Magyaror-
szág sorsragédjára a végkifejlethez ér-
kezett, ha most nem gondoskodik arról,
hogy az események irányításának a
rúdjához férjainak legjobbait állítsa.

A béke éveit sorozatos konferenciák
atalták. Bár a konferenciák tárgya nem
egyszer más és más területen mozgott:
a tizenöt év minden konferenciáján egy
vezérfonal húzódott végig. Az irányítás,
vagy amint mondani szokták a „vonat-
vezetés: el sem képzelhető másképp,
mint cs. k. ügy, hogy a vonatvezetés an-
nak kezében legyen, aki a konferenciák
tárgyának minden vonatkozásával tisz-
tában van. Apponyi Albert közel tizen-
öt éves főmegbízotti munkálkodása
alatt soha egy pillanatra sem került
idegen légkörbe. Ő egy olyan férfi ol-
dalán dolgozott, aki úgy magyarországi,
mint világszerte ismert a törté-
nések kuforsádját s ismerte azokat a
határokat, amelyek a kérdések lánco-
latát alkották vagy a kérdéseket diffe-
renciálították.

Sulyos volt azon időszak, melyet Ap-
ponyi Albert a főmegbízotti őrhelyen
átélt, de bizonyítani is felesleges, hogy
a világpolitikai helyzet most olyan
napjait, talán óráit éli, amely alatt —
ellenfeleink példáján okulva — min-
denkinek, de elsősorban a hivatottak-
nak a fedélzetén van a helyük.

Nem szabad túlértékelnünk azokat a
jelenségeket, amely Kelet-Európa hely-
zetképének változásáról szólnak, de
nem szabad aláértékelnünk sem azokat a
mozdulatokat, amelyeket Kelet-Euró-
pa egyes tényezői, a korábbi külpoli-
tikai vonatkozástól eltérően tesznek.
Nem értékeljük tülön-tul maroknyi ha-

zánkat, de öntudatos külpolitikánkon
felül értékelnünk kell más országok ab-
béli véleményét, hogy Magyarország-
nak fontos, egyensúlyteremtő jelentősé-
ge van azokon a területeken, amelye-
ken most rólunk nélkülünk úgy hatá-
roznak, mintha Magyarország egy elő-
kelő idegen volna.

A magyar gazdaságpolitika szempont-
jából nem közömbös az, hogy azokon
az őrhelyeken, amelyeken Európa gaz-
dasági- és politikai életének jövődjé-
ről el, kik teljesítenek szolgálatot, Ma-
gyarország főmegbízottjának szemé-
lye a biztonságérzet fokozásának is ele-
gedhetlen feltétele. Már pedig nincs
gazdasági mozgás és tökétermelési kész-
ség ott, ahol a bizalom hiányzik. Ez a
tétel érvényesül belső gazdasági éle-
tünkben, de érvényesül külpolitikai ér-
dekeink szolgálatánál is. A magyar
élni akarás a belső és külső erőltényezők
értékképzéséből tevődik össze. Ebben a
vonatkozásban Apponyi Albert gróf
öröke, Magyarország főmegbízottjának
őrhelye a legfontosabb tényezők közé
tartozik.

Lehullt a csehekről az álarc

Kilépnek a Szellemi Együttműködés Szövetségéből, mert a budapesti kongresszus egyik előadója gróf Bethlen.

Budapest, január 5. A Szellemi
Együttműködés Nemzetközi Szö-
vetségének mostani kongresszusá-
ról a kisanantat képviselői tüntet-
ően távolmaradtak. A felhivatalos
Prager Presse szerint a buda-
pesti kongresszus miatt a csehorszá-
gi tagozat ki is lépett a szövetsé-
gből. A lap szerint a kisanantat
lépésének magyarázata az, hogy

Rohan herceg főtitkár nemrégiben
Pozsonyban előadást tartott s ott
a békervizitót sürgette. A legna-
gyobb sérelemnek azt tekintik,
hogy a kongresszus egyik előadója
Bethlen István gróf.

(A csehek folyton az együttmű-
ködés lehetőségéről beszélnek és
íme most megint lehullott az ál-
arc.)

Betiltották a nyilaskeresztesek tapolcai gyűlését

Budapest, jan. 5. A nyilaskeresz-
tesek vasárnap délelőtt Tapolcán
gyűlést akartak tartani, amelyet a
tapolcai főszoftabíró engedélyezett
is. Keresztes-Fischer Ferenc bel-
ügyminiszter ma délelőtt a vasár-
napra tervezett gyűlést magtartá-

sát betiltotta. A belügyminiszter
intézkedése szerint ez azért tör-
tént, mert a Zala megyében leg-
utóbb előfordult események követ-
keztében nem látta biztosítottnak
a gyűlés zavartalan lefolytatását,
már pedig — mint a belügymi-
niszter tegnapi nyilatkozatában is
hangsúlyozta — a kormány min-
dent elkövet az ország nyugalma-
nak és rendjének fenntartására és
nemcsak megtorolni, hanem meg-
előzni is igyekszik minden rend-
bontó törekvést.

Jogászesztély jan. 17.

Mint már jelentettük, a debreceni
jogászok f. hó 17-én rendezik meg
idei mulatságukat, a hagyományo-
san előkelő Jogászesztélyt az Arany
Bika Bocska és Üvegtermében. Az
estély sikerén hatalmas rendezői
gárda buzgólkodik az élen Neubauer
Pál jogászesztély és Benkő Géza
vigalmi elnökkel. Debrecennek és
környékének urtársadalmá nagy
érdeklődést mutat az estély iránt,
amely az előjelekből ítélve, az idén
is a Tiszántul legsikerültebb mulat-
sága lesz.

A meghívók már postán vannak.
A ballérode (Mefhoz elnökség, Piac
u. 58. II. em.) f. hó 10-étől kezdve dél-
előlt 11-1 és délután 3-5-ig hivata-
los órát tart. Ekl. er lehet meghívót
igényelni, jegyet váltani és asztal-
foglalást eszközözni.

Az Apollóban a borzalmak filmje: a

„Zöld méreg“

Ma, szombaton és holnap, vasárnap

az első előadásokon mérsékelt helyárrakkal.

Hétfőn féláron

szelvényes előadás keretében kerül bemutásra.

Vasárnap d. e. 11 órákor zónaelőadás.

**Előadások kezdete: szom at és vasárnap 3, 5, 7 és 9
órákor, hétfőn 5, 7 és 9 órákor.**

Féláru szelvény

egy személy részére

az APOLLO

Jan. 8-iki bármely előadására.

Féláru szelvény

egy személy részére

az APOLLO

Jan. 8-iki bármely e. ó. á. sára.

Szelvény.

Sorsjegyszám **32768** negyedik oszt. felsorsjegy

név, lakás.

Itt levágandó!

Ha a szelvény számát viselő sorsjegyet a betétnél nagyobb összeg-
gel kihúzzák, a mellékelt szelvényt kifizetve adja be a Debreczen-ki-
adóhivatalába, hol a bemutatott szelvények arányában részesül a ki-
húzott nyereségben.

5.
szám

Filléres ifjúsági könyvek

SZELVÉNYE

Ervényes

január 3-tól

január 8-ig

mellyel a »GYERMEKVIKÁR« c. ifjúsági könyv első kötete 20 fillér ellenében a kiadóhivatal pénztáránál átvethető.

Márkás rádió

készülékek, modern
csillárok, alkátré-
szek a legnagyobb
választékban, ha-
sonlíthatatlan olcsó
árban, előnyös rész-
letre

Katz Andor

szaküzletében.

Fiac ucca 60.

Vétel — csere — javítás —
karbantartás.

**TATAY ZOLTÁNT HELYETTE-
SÍTETTE BE A FŐISPÁN AZ
ÁRVASZÉKI ELNÖKI
ÁLLÁSBA**

Báró Vay László főispán dr. Ta-
tay Zoltán árvaszéki elnököt a dr.
Tóth Emil nyugalmabonulása-
val megüresedett árvaszéki elnöki
állásba behelyettesítette. D. Tatay
Zoltán ebben a minőségében teg-
nap délután jelent meg először a
közigazgatási bizottság ülésén.
Amikor a szakelőadók referátumai
nál órára került a sor, felhívta a
közigazgatási bizottság figyelmét a
a gyámhatóságok nagyon fontos
működésére és a bizottság támoga-
tását kérte. Elmondta, hogy Cson-
kamagyarországon minden tizedik
ember gyámhatósági nyilvántar-
tásban van és gyámhatósági gon-
dozás alatt áll. Az erkölcsi züllés
és a megromlott gazdasági viszony-
nyok még fontosabbá tették a
gyámhatóság működését, éppen
éppen ezért ehhez a nagy és nehéz
hivatásnak betöltéséhez a bizott-
ság minden egyes tagjának támoga-
tó segítségét kéri.

Érdekes vita a debreceni közigazgatási bizottságban a dunántúli magyarok számának csökkenéséről és faji kérdésekről

A Dunántúlon a németek folyton mester a faji alap tévedéséről.

szaporodnak, a magyarok száma egyre csökken. — Vásáry polgármester a faji alap tévedéséről. — Báró Vay főispán: A kormány a dunántúli elnéptelenedést figyelemmel kíséri.

A városi közigazgatási bizottság péntek délutáni ülésén dr. Brunner Lajos orvos részéről érdekes felszólalás hangzott el. Dr. Brunner emlékeztette a bizottságot a régi idők nemzetiségi politikájára, amelyet nem tart szerencsésnek. Ennek tulajdonítja, hogy egész országgrészeket vettek el tőlünk nemcsak az ellenségeink, de még a szövetséges, sőt a velünk egy államot képező németek is. Beszélt arról, hogyan szivárogtak be a 17. századtól Erdélybe a románok, majd a rutének, németek. Ilyen körülmények között azt gondolná az ember, hogy most már minden talp alattnyi földünkre vigyáznunk. Utal arra a cikksorozatra, amely a múlt hetekben jelent meg és ebből kiemeli, hogy a Dunántúlon egész magyar falvak hálnak ki és helyüket németek foglalják el. *A németek folyton szaporodnak, a magyarok száma egyre csökken, mert magyar gyermekek nem születnek.* Ez az elnéptelenedési tünet megoldást igényel. A közegészségügyi jelentések koraszülési és vetélési statisztikájára utal és kötelességének érzi, hogy ezt a S. O. S. jelet idehozza a bizottság elé.

VÁSÁRY POLGÁRMESTER FELSZÓLALÁSA

A felszólalásra dr. Vásáry István polgármester válaszolt. Utalt arra, hogy tényleg a közigazgatási bizottságnak minden közérdekű kérdéssel módjában van foglalkozni, minden olyan kérdéssel, amelyben a kormány leendő intézkedését kívánatosnak tarthatjuk. Ennek ellenére — mondta —, ilyen általánosságban ezzel a kérdéssel a közigazgatási bizottságnak nem áll módjában foglalkozni, annak ellenére, hogy ez olyan kérdés, amely igazán nagy figyelmet érdemel minden részről. Mert ha nem is állnak meg olyan mértékben azok az adatok, amelyeket a cikkek felsorolnak, a jelenség kétségtelenül nagyon elszomorító. Annak idején olvastam erről a kérdéssel egy meglehetősen terjedelmes munkát és akkor igyekeztem kimutatni, hogy bizonyos mellék érdeknek és céloknak szemellett tartásával a valóságot mennyire eltorzítottan adta elő.

— Mind ennek ellenére az kétségtelen, hogy ebben a tekintetben nagy bajok vannak a magyar társadalomban. Ezen azonban nagyon nehéz hatósági beavatkozással segíteni, mert itt másirányú viselkedést előírni és parancsokat kiosztogatni, azokat végrehajtani és a kiadott rendelkezések végrehajtását ellenőrizni nem lehet.

— Nem áll még az sem, amit ebben az általam felemlített könyvben olvastam, hogy ez elsősorban a morálitás hiányára írható és hogy bizonyos szempontokból rétegezve a magyar nemzeti társadalom, különböző eredmények mutatkoznak a különböző rétegződések és különféle morálitás tekintetében.

— A legelső és legfőbb ok, amit nem mi állapítottunk meg hanem töl-

lünk független tényezők, talán olyanok, amelyek a nemzeti társadalomnak ebben a súlyos betegségében nem szenvednek, hogy a gazdasági helyzet az első és legnagyobb oka a bajnak.

— Minthogy ez a jelenség nem elsődleges jelenség, hanem más jelenségek konzekvenciája, ezeket közvetlen intézkedéssel már ebből kifolyólag sem lehet orvosolni, hanem azokat a tényeket, azokat a jelenségeket kell megváltoztatni, amelyek konzekvenciájaként ezek jelentkeznek.

— Nem is tudok hirtelen még módot sem arra, hogy ebben a kérdésben konkrét javaslatot jöhetne elő a közigazgatási bizottság, bár a törvényes hatásköre meg volna hozzá. És ez az oka annak is, hogy dr. Brunner bizottsági tag úr sem jött konkrét javaslattal, csak megállapította ezt a szomorú tény. Abban egyetértünk, hogy ezek nagyon szomorú jelenségek, annál inkább, mert éppen az a réteg, amelyre méltóztatt alludálni, az, amely annak dacára, hogy számarányát lényegesen meghaladó súllyal és befolyással bír a magyar állam struktúrájában, bizonyos exponált személyiségei révén állandóan a panaszkodás, sőt nem egyszer a gyalázkodás hangján szól a magyar társadalommal szemben. Nekünk, ha magunk nemzeti mivoltát meg akarjuk védelmezni és azon az alapon kívánjuk megvédelmezni, mint amelyen a legújabb jelszavak kívánják: faji alapon, akkor nem lehet különbséget tenni, hogy valaki nem a magyar faj köteleibe tartozik, mert ha ezen a politikai nézőpontra indulunk el és azt mondjuk, hogy az egyik faj ellensége a magyar nemzeti társadalomnak, meg kell állapítsuk, hogy éppen olyan ellensége a másik faj is a magyar nemzeti társadalomnak, különösen az a másik faj, amely itt nagyon jelentős pozícióban viselkedésben és gyakorlatában állandóan az elégedetlenség és nagyon sokszor a ráadások hangján szól a közvéleményhez.

Brunner Lajos: Én is tudom, hogy ez gazdasági kérdés. És hogy nem tettem javaslatot, az ugyanabból az okból történt, mint ahogy a polgármester úr sem tesz. De valahogy segíteni kell. Nemem olyanféle gondolatom van, hogy talán az egészséges magyar népnek odatelepítésével lehetne segíteni, azoknak az odatelepítésével, akik ugyanis kivándorolni készülnek.

BÁRÓ VAY LÁSZLÓ FŐISPÁN KIJELENTÉSEI

Báró Vay László főispán: Ez a különben igen fontos kérdés, amelyet Brunner bizottsági tag úr felvetett és amelyről a polgármester úr a maga álláspontját kifejtette, tényleg nem olyan kérdés, mint amelyre a közigazgatási bizottság — miután az általános keretek között mozog — befolyást gyakorolhatna. Talán a törvényhatósági bizottságból kellene meg-

felelő javaslatnak kiindulnia a törvényhozáshoz. Tényleg fontos nemzeti kérdés ez, amely a kor-

DARMOL
az Ön hashajtója is

mágnak gondoskodása tárgyát is képezi. A kormány ezt akérelmést állandóan figyelemmel kíséri és a rendelkezésére álló lépéseket meg is teszi. Mindenesetre ebben a tekintetben, ha az ország közvéleménye fokozottabb mértékben akar ezzel a kérdéssel foglalkozni, helyes, ha a törvényhatósági bizottsághoz javaslatot nyújtanak be. A bizottság a főispán álláspontját magáévá tette.

200,000 svájci tornász vasárnap délelőtt az Urániában.

A világ leghatalmasabb sportfilmjének előadásai: délelőtt 9 órakor:

Iffjúsági előadás 20 filléres helyárakkal,

délelőtt 11 órakor:
rendes előadás a nagyközönség számára mérsékelt helyárakkal.

Minden sportkedvelő ott legyen. — Jegyek szombattól kezdve válthatók az Uránia pénztárában.

Ma lesz a Nemzeti Egység nagyszabású teaestje

Este 8 órakor kezdődik az Arany Bika dísztermében

A Nemzeti Egység női főcsoportja által január 6-ára kitűzött tea-estély impozáns arányai pénteken este bontakoztak ki, amikor is a rendező bizottság délután 6 órakor tartott ülése regisztrálta az addig történt jelentkezéseket. Ezekből ítélve a legnagyobb méretű társadalmi eseménye lesz a szezonnak a szombati estély és megfogna jelenni azon a város sőt a Tiszántúl összes vezéregységei és vezető magyar asszonyai.

A tea-est, amelynek háziasszonyai élén báró Vay Lászlóné, a női főcsoport elnöke áll este pontosan 8 órakor veszi kezdetét. A vendégek elhelyezéséről a rendezőbizottság az asztalok előre történt beosztásával gondoskodik. A teajegyek ellenében minden vendégnek egy esősze teát és süteményt fognak felszolgálni a bufféból, amely a nagyterem és kisterem között lesz. A vendégek a díszteremben nyernék elhelyezést, ott fog játszani Kiss József cigányzenekara, míg a tánc Teglássy Imre jazzbandja mellett a tea elfogyasztása után közvetlenül a kisteremben veszi kezdetét.

A szűznegyven tanú rendezőbizottság, amelynek élén a törvényhatósági titkár és a városrészi vezető titkárok állnak, gondoskodik az est körültekintő és programszerű lebonyolításáról és éppen ezért ezton is felkéri a vendégeket, hogy lehetőleg 8 órára jelenjenek meg. A háziasszonyokat is arra kéri fel szíveskedjenek a felajánlott süteményeket lehetőleg a déli órákban, de legkésőbb szombaton

délután fél öt óráig a párhelyiségbe (Arany Bika félemelet, telefon: 20-23.) eljuttatni. A teasütemények kiosztását a magyar asszonyok rendezőgárdája intézi, élén Demeter Gyulánéval. A teát és süteményt csak a teajegy ellenében szolgálnak fel, azok a meghívott vendégek, akiknek jegyük esetleg még nem volna, azt megválthatják a lépesőfeljárt pihenőjén elhelyezett pénztárnál.

A vezetőség felkéri a rendezőbizottság tagjait, hogy délután 5 órára a párhelyiségben feltétlenül jelenjenek meg. A nagyszabású természetbeli és pénzbeli adományok kimutatását, miután az est tisztá jövedelmét a Nemzeti Egység női főcsoportja ingyenyhítésre fordítja, lapunk legközelebbi számában közöljük az adományozók névsorával és a nyilvános köszönetmondással együtt.

IDŐJÁRÁS

A nyugateurópai esőzóna kiterjeszkedett Franciászagra és Németország nyugati részére. A hőmérséklet ezeken a területeken a reggeli órákban is 5-6 C fok fagypontra emelkedett. A havazás a Kárpátok és hazánk északi részén ma is egész nap tartott. Éjszaka és a reggel folyamán újból több milliméternyi csapadék esett. A hőmérséklet legmagasabb értéke ma Debreczenben -2 C fok, az esti hőmérséklet pedig -6 C fok volt.

Prognózis: Déli, délnyugati légáramlás mellett megújuló lecsapódásokra van kilátás, szombaton még havazásra, vasárnap, hétfőn esőre. A hőmérséklet emelkedni fog.

Egyről- másról

NYILAS ÉS NYULAS.

Mindenkinek kellene tudni Debrecenben azokról a vizsgálatokról, amelyeket Neuber tanár és munkatársai végeztek és végeznek a debreceni klinikákon. Részletesen és alaposan átvizsgálják az összes elemi iskolák elsősztályos tanulóit. E vizsgálatok eredményeképpen megdöbbentő adatok tárultak előnk. Megdöbbentő volt elsősorban az elpíszkolódásnak mértéke, hiszen Debrecen egyik környéki iskolájának volt olyan osztálya, ahol minden gyermek tetves volt. Neuber professzor adatai hatalmasan megrázták a közvéleményt és kormánykörök is belátták, hogy ezen a téren valamit tenni kell.

Megindultak az első kísérletek. Az a vélemény alakult ki, hogy módot kell adni az embereknek a tisztálkodásra és szoktatni kell őket a tiszta életre. A tiszta életre való szoktatást pedig már a gyermekkorban kell megkezdeni, amikor az ember még hajlítható. Elhatározták, hogy tussoló helyiségeket rendeznek be minél több iskolában, hogy e helyiségekben aztán a gyermekek a tanító felügyelete alatt időközönként tisztálkodhassanak.

A tisztálkodásnak ugyanis a leggyakoribb módja a tusolás, azaz a testnek folyó, sodró vízzel való leöblítése. Az amerikai számítások

Már száz presbiter hozzájárult Maklár Károly debreceni lelkészi meghívásához

Egyhangú meghívása bizonyosra vehető — Az új egyházi törvény világos rendelkezései folytán a választást meg kell tartani és nem lehet elhalasztani.

A megüresedett debreceni református lelkészi állásra az egyház vezetősége Maklár Károly egyházkerületi lelkészi főjegyzőt hozta javaslatba, kinek meghívása egyhangunak ígérkezik.

A meghívás felett a presbitérium fog határozni. Törvény szerint a meghívás mellett szavazni a presbitérium abszolút többségének, vagyis a jelenlegi 133 tag közül legalább 67-nek.

A Maklár Károly mellett kibocsátott aláírási íveket már eddig is több mint 100 presbiter írta alá, de az idő rövidsége miatt még a többi presbiternek nem volt módja az aláírásra. Ugy látszik, hogy alig lesz olyan tagja a presbitériumnak, aki a meghívási indítványt alá ne írja.

Az egyházi hivatal köréből Maklár Károly meghívása ügyében a következő információkat kaptuk:

A Papp Imre választásának megsemmisítése után azonnal aláírási ívek kerültek a hívek közt forgalomba, melyben azt kérelmezik, hogy a lelkészválasztást halasszák el. Ezt a kérelmet azonban a felsőbb egyházi hatóságnak nincsen módjában teljesíteni. Még abban az esetben sem, ha ahhoz a

elmulasztaná, az esetben az esperes a pályázatot azonnal kibocsátani köteles. Az egyházmege esperese a hozzá intézett kérdésre írásban jelentette, hogy ezt a törvényszerű kötelességét teljesíteni is fogja. A választás elhalasztására iránnyúl minden törekvés tehát megdől az új törvény rendelkezésén.

A másik oldalon a hívek egy csoportja azt az érdemes helybeli lelkészt szándékozott felléptetni, aki a mult alkalommal ezerral kevesebb szavazatot kapott. Az egyház vezetősége megállapította, hogy a választás elhalasztása mellett kérvényező hívek ennek a lelkésznek jelölését nem hajlandók elfogadni és azt provokációnak tekintenék, ami már-már nyugvópontra jutó helyzetnek újabb elmergesedését vonná maga után.

Ekkor vetődött fel maguk közt a hívek közt az a gondolat, hogy az ellentétek kiegyenlítése végett egy külső jelöltet kellene egyhangú meghívással a lelkészi állásra megválasztani, aki nagy tekintélyvel és elősmert képességgel úgy a debreceni egyháznak díszére válik, mint a mai kiélezett helyzetben általános megnyugvást hoz.

egyház vezetőségének már nem volt más feladata, mint hogy a hívek közhangulatára támaszkodva a Maklár Károly meghívását ajánlja a presbitériumnak. A meghívás ellen eddig semmiféle ellenmozgalom meg nem indult és így egyhangunak ígérkezik.

Vadász Endre képkiállítása

Január 14-én nyitja meg tárlatát a Déri-múzeumban Vadász Endre, ez a nagyon tehetséges és nagyon rokon-szenyes debreceni festőművész, akinek évenkénti képkiállításai mindig jelentős eseményei Debrecen képzőművészeti életének. Vadász Endre egyike azoknak a ritka szerencsés festői tehetségeknek, akiknek művészete egy-egy magában a legmagasabb rendű törekvésekkel a mindenkori megnyerő természetességgel, a mai kor lelkéből lelkedezett modern irányt az ábrázolás világos és könnyed érthetőségével. Innen van, hogy míg a legkomolyabb művészeti fórumok egymásután tüntetik ki jutalmaikkal, másfelől a nagyközönség még a mai nehéz gazdasági

Uj! Még olcsóbb árak! RADÓ-nál.

Mintás műselyem	.78	150 széles szoknya kelmék	5.—	Mintás crepdesin	2.50
Tennis flanel	.42	150 széles kabát kelme	5.—	SZATEN MAROCEIN	5.30
Szövetek	.90	140 széles férfi kelme	4.50	SZATEN FLAMISOL	6.40
Gyapju szövet ruhára	1.60	Sima crepdeschin	235	SZATEN MIROAR	6.80

VASZNAK ÉS ASZTALNEMŰEK, ESTÉLYI ANYAGOK NAGY VALASZTÉKBAN

szerint sokkal kevesebb víz kell a tusoláshoz, mint a kádban való fürdéshez, egy kádban egyszerre csak egy ember fürödhet és azután a vizet ki kell engedni, ha azonban a tusolón öngednek le egy kádnyi vizet, akkor egy kádnyi vízmennyiségben 3—5 ember is tisztálkodhat. A sodró víznek tisztító ereje nagyobb, mint az álló vízé. Amerikában általában nagyon népszerű a tusolás, az emberek legtöbbször azt vallják, hogy »miért áztassam én magamat a saját piszkos fürdőletembe, mikor a tusból állandóan tiszta víz ömlik reám«. Ifjúsági házakban valóban minden gyermek a tus alatt mosdik és a meleg tus alatt minden nap jól leszappanozza magát.

A tusolók Debrecenbe is megérkeztek, a nyilastelepi és a nyulási iskolákban állították fel. Nyilastelepen pl. 24 személyes a tusoló. A tusolók ma már jól fel vannak szerelve, üzemképes állapotban vannak és mégsem működnek. Pedig van víz is elég. Csak tüzelő nincs és nincs aki tüzeljen. A felügyeletet a tanításágnak kell vállalni, tüzelő ember pedig akad a munkanélküliek között, akik a város egész biztosan örömmel odadirigál, hiszen sok van olyan segélyre szoruló, ki nem bírja a külső munkát de iskolaszolga vagy takarító is van minden iskolában. És meggyőződésünk, hogy fűtőanyag is lesz, csak szólni kell. Néma gyermeknek

presbitérium esatlakozni is. A választási eljárás ugyanis nem a helyi presbitérium intézi, hanem a törvény értelmében az esperes. Már a bírói ítélet elrendelte az új választásnak azonnali megtartását, de e tekintetben világosan intézkedik a január elsején életbe lépett új egyházi törvény, mely szerint a presbitériumnak az ítélet kézbesítésétől számított 8 nap alatt joga van valakit meghívásra ajánlani, de ha a presbitérium ezt a meghívást a kitűzött 8 nap alatt

az anyja sem érti szavát. Lehetetlen, hogy ezen új intézmény szükségességéről Neuber professzor adatai után bárki is vitatkozzék. Ha pedig valami szükséges, üzembe kell helyezni. Akár a város, akár az egyház költségvetésében elenyésző kicsiny összegek szükségesek az üzem fenntartására. Sohasse feledjük, hogy a tisztaságot folytatott küzdelemnek óriási nemzetmentő jelentősége van.

Ne csak hirdessük, hanem vigyük át a gyakorlati életbe a tisztaságot! Itt az alkalom. Hic Rhodus, hic salta.

AZ ÉLET MEGHOSSZABBÍTÁSA
Dublin azt állítja, hogy ha az egészségügyi tudományok fejlődése meg nem akad, akkor az átlagos életkor a 2000-ik esztendőben eléri a 100 esztendőt. Alapítja pedig ezt a felfedését arra, hogy Németor-

A hívek közhangulata csakhamar Maklár Károly kunhegyesi lelképásztornban találta meg azt a jelöltet, aki mint az egyházkerület lelkészi főjegyzője és püspökhe-lyettes méltán népszerű az egész egyházkerületben és akinek kiváló képességeit, az ellentéteket elsimítani tudó szeretetteljes és békés egyéniségét általánosságban ösmerik a debreceni hívek is.

Az egyház békéjét kereső hívek közhangulata így fordult a Maklár Károly jelöltsége felé és az

számban az átlagos életkor 1870—1880. között 37 év volt, ma pedig 57 év. Az emberiség egészségügyének javulása elsősorban a fertőző betegségek ellen való hathatós küzdelem eredménye, melyet fokoz a belgyógyászat és sebészet rohamos fejlődése és nagymértékben elősegíti a mindinkább tért hódító egészségügyi propaganda.

Az életmeghosszabbítás kérdéséről legújabbban Ludwig Roemheld írt népszerű stílusban könyvet (Wie verlängere ich mein Leben? Kiadó: Ferdinand Enke, Stuttgart, 1933.). Az egyén szempontjából tárgyalja a kérdést. Hangoztatja a 8 órai munka, 8 órai szórakozás, 8 órai alvás elvét. De ki tudja azt a mai világban betartani? Az élet rohanása ma olyan gyors, hogy még a könyvek szellemisége sem bírja már a hatalmas iramot.

viszonyok közt is rendkívüli kedvvel vásárolja alkotásait. Ma már a legtöbb debreceni művészkedvelő ember lakásában ott láthatni a falon a kiváló festő egy-egy festményének vidám színeit, az országos híró grafikusnak néhány finom látásra, biztos kézre valló rézkarcát. A közönség, mint minden évben, az idén is szinte türelmetlenül várja Vadász kiállítását, hiszen ez a sokoldalú művész minden évben a meglepetések gazdag sorozatával várja tárlatának látogatóit. Mint értesülünk, a művész az idei nyarat a magyar tájfestészet klasszikus hazájában: Nagybányán töltötte s így érdekes lesz új, egyéni felfogásban meglátni a legnagyobb magyar festők ecsetje által megszentelt bányai tájakat. A kiállítás ismertetésére még visszatérünk.

Ha jó tüzelőanyagot akar megbízható cégtől, úgy vásároljon

Békési és Löw

tüzipa- és szénkereskedőktől.

TELEP: BÀNFFY UCCA 4. SZ

Telefon: 19-4⁵

Elsőrendű, száraz tüzipák és hazai szenek.

Csodás melleket

varázsolunk speciális estélyi melltartóinkkal, melyek eredeti modellek után készülnek GOLDSTEIN KAROLIN cégnél, Miklós u. 5. sz. (Apolló mozi után.) (Fiókküzet: Budapest, Kossuth Lajos u. 10.

A VILÁG LEGNAGYOBB SPORTFILMJÉNEK BEMUTATÁSA DEBRECENBEN

Vasárnap, f. hó 7-én d. e. két előadáson mutatja be a Motesz. Debrecen közönségének a világ legnagyobb és legklasszikusabb sportfilmjét, az Uránia-mozgóban. Már ösmertettük az 1932. évi aarai (Sveiz) nemzetközi tornászajnokságról készült eme hatalmas világfilm történetét. Sveiz a klasszikus torna őshazája a világfilm alkotásával a legnagyserűbb propagandát szolgálja a nemzeti sportnak. A Motesz. felismerve e propaganda nagy erejét, Magyarország nagyobb városai-ban való bemutatásra megszerezte a sveizi köztársaságtól a bemutatás jogát. Ezzel is közelebb hozza az érdeklődést az 1934. évi budapesti tornász-világajnokságok nagy nemzeti eseményeihez, de ugyancsak nagyszerű szolgáltatást tesz a debreceni Stadion ünnepélyes megnyitási hetének, melynek nemzetközileg legérdekesebb napja a „nemzetközi tornásznap” lesz.

Vasárnap 200.000 tornász klasszikus küzdelmeiben gyönyörködhetünk, ami felejthetetlen élményt jelent mindannyiunk számára!

Sveiz leggyönyörűbb vidékén folyik ez a hatalmas küzdelem, a természeti szépségek vetélkednek a nemzetközi versenyek látványainak ezer változataival. A néző nem tud betelni e közel két óras előadáson a vetített képek páratlan szépségeivel.

A tanulók számára d. e. 9 órai kezdettel 20 filléres belépti jegyekkel u. n. „diák-előadás” lesz, míg a nagyközönség számára mérsékelt helyárú előadás 11 órakor kezdődik. Mindkét előadást a Motesz. kiküldötte, Varga Jenő, a magyar testnevelés egyik kitűnősége magyarúzatokkal kíséri.

A Saját Otthon debreceni tagjai körülbelül 200 ezer pengővel vannak érdekelve a szövetkezétnél

Hírt adtunk már arról, hogy a Saját Otthon házépítő Szövetkezet anyagi nehézséggel küzd és esdően kívüli kényszereregyezséget kért maga ellen. A Saját Otthon rövid két év alatt több mint negyedmillió pengőt adminisztrált el és mintegy másfélszer fél károsodott meg e révén. A kényszereregyezés híre Debrecenben is nagy izgalmat és nyugtalanságot keltett. Egyes hírek szerint ugyan remény van olyan megoldásra, mely a tagok követelését 50 százalékig rendezné, sőt a vezetőség azt szeretné keresztül vinni, hogy egy hasonló vállalattal részvénytársasággá alakulva, állami felügyelet alatt működne tovább a szövetkezet.

A Saját Otthon debreceni tagjai körében azonban igen nagy a bizalmatlanság a szövetkezettel szemben. Legutóbb a tagok gyűlést is tartottak, melyen a legközelebb megteendő lépésekről tárgyaltak. Január 17-én ugyanis a Saját Otthon kényszereregyezési ügyében nagygyűlés lesz Budapesten s az itteni tagok körében az az óhaj merült fel, hogy egy olyan ügyvédet bizzanak meg a budapesti gyűlésen való megjelenéssel és érdekeik védelmével, aki teljesen ismeri a szövetkezet ügyeit és működését.

Debrecenben és környékén körülbelül 150 tagja van a Saját Otthonnak s ez a taglétszám igen te-

kintélyes összeget képvisel, ha meggondoljuk, hogy van olyan érdekelte is, aki 15 ezer pengőt fizetett be. Egy másik tag 5 ezer pengővel szerepel a befizetők listáján. míg vagy 100 kisember 150—200 pengőt fizetett be a Saját Otthon

debreceni fiókjánál. Hozzávetőlegesen kétszázezer pengőre becsülik a debreceni és környéki tagok által befizetett összeget s így bizony még az 50 százalékos kényszereregyezési kulcs mellett is nagy károsodás érné az érdekelteket.

Egyelőre a tagok várakozási állásponton vannak s várják, hogy sikerülni fog-e a vezetőség terve a fuziót illetően. A januári 17-iki gyűlés elé természetesen mindenki nagy érdeklődéssel tekint.

Debrecenben egészen különálló horogkeresztes párt alakult, az eddigi pártban szakadás állott be

A közrendészeti havi jelentés érdekes adatai — Debrecenben 682 helyen árusítanak szeszesitalt

A városi közigazgatási bizottság ülésén Nagy József rendőrfőtanácsos ismertette a decemberi közrendészeti viszonyokat. A jelentés szerint előfordult lopás 197, rablás, zsarolás 2, sikkasztás 38, csalás 17. Öngyilkosságot kísérelt meg 6 egyén 2 meghalt.

A büntető bírósághoz 451 fellejtes érkezett, 4 bírói eljárást igényelt. 26 gyűlést tartottak.

Debrecenben van 76 magánautó, 45 bérautó 151 motorkerékpár. Érdekes, hogy debrecenben 682 olyan üzlet, kocsmá, vendéglő stb van, ahol szeszesitalokat hoznak forgalomba. nem számítva a bortermelőket, kik háznál árusítanak bort. A rendőri jelentés megemlékezik

a politikai szervezkedésekről és így arról is, hogy a Bőszörményi Zoltán-féle nemzeti szocialista munkás párt keletmagyarországi szervezetében december hónap közepén szakadás állott be. A párttagok zöme a pártból kizárt helyi vezetőkkel új nemzeti szocialista pártot alakított Debrecenben önállóprogrammal Nemzeti Szocialista Magyar Dolgozók Pártja néven, elnöke Szedlár Vilmos szobafestő.

Új üzlet! CSAPÓ 10. Új üzlet!
Volnár Lukács -né rőfős és rövid áru üzlete
 Olcsó árak! megnyílt.

Kézimunkáihoz csak „FUTAR” védjeggyel
 Világ-gyap ufonalat márká. használjon.

Mérgezők

írta: BOIH ANDOR

REGÉNY és mérgezetek

(4. folytatás.)

Nem szabad... neki feködniie kell, ő beteg, neki láza van... meg kell gyógyulni... aludni kell!

Mikor később belép tényleg az anyja, szorongra zárja a szempilláit, ügyeskedik, hogy a lélegzete egyforma legyen, kicsi lányos keble ritmikusan s egyöntetűen emelkedjék, mint szelid hullámokon a csónak... fel-le, fel-le...

Az anyja aggódva hajol föléje és lesi e hazug, magára parancsolt kis lélek esendes vergődését... egy fájó szív első titkait... s nem tudja még e pillanatban, hogy egy kicsi lélek legszentebb álma most tört össze... most omlott a semmisségbe... Egy pár szó, messziről a fényvel besurranó hangfoszlány — elrejtőzni kívánczó becézgető mondat töredék — mint sziklákról visszaverődő visszhang csigázták fel a szunnyadó leánylélek kíváncsiságát és mérgezték meg annak mélységes tisztaságát...

— Alszik — nyugtatja meg magát, hogy aztán elbucsuazzék első és legnehezebb bucsujával a régen, titkon, tudaton al! mindig várta s egyszerre olyan hirtelen rárontó vendégtől...

Mikor Miklós öccse az apjával hazaérkezik a cirkuszból... itthon is mindenre ráborul az egyszerű hétköznapok és esték esőndje. Csak Miklós nem tudja türtőztetni az örömet:

— Nahát attól a kis torokfájástól még eljöhettél volna! Láttad volna, hogy milyen

előadás volt! Ugy-e apa? Még József főhercegek is ott voltak! S te hogy tapsoltak, de becsület istenemre úgy tapsoltak, háromszor is megkellett ismételni a zenebohócoknak a mutatványait! Hát még a légtornászok... Te ilyet még nem látott Budapest!

De a nagy buzgalmat Dobos aggodalma csendesíti le:

— Hogy vagy kis lányom? Lázad van, mutasd csak! Na harminchét egész két tized! Majd elmulik! Na csak vissza a priznicet!...

— Jó, hogy itthon maradtál anyjuk!... Legalább elejét vette a nagyobb bajnak!

— Igen, igen — ismétli Dobosné és siet vissza Dobos szobájába, megvetni az ágyat a hencseren Miklósnak. Hadd fekhessen le melőbb, hogy holnap ne legyen baj a fölkeléssel...

De másnap is lázas Eszti, valami bujkál benne.

— Jó volna talán orvost hívni, — morfondíroz Dobos, mikor a reggeli után a hivatalba készül.

Az anyja Miklóst is útnak indítja az iskolába, aztán a cselédet tanítja ki, hova menjen, milyen fűszeresboltba, honnan hoznak könyvre... melyik a mézárós... s milyen zöldség kell a mai levesbe... S Eszti lassan, a könyveit összeszedve bemegy az öccse fekvő helyére, hogy ott legyen, míg a másik két szobát kítakarítják...

S esendesen, szótlán leül a szolonra... Kicsi feje körültekint e polgári szoba selveszett paradicsomán. Mintha sejtései volnák,

nak, a takaró rojtjait, színes fonalaikat tépdési lázas ujjával s közben két nehéz gyöngyöt ejt le — meginduló könnyeinek első két cseppjét... Talán sajnálja, hogy ma megint nem mehet az iskolába?

De hirtelen egy aranyárga csillanás nevet vissza rá a rojtok alatt s már le is hajol, hogy fölvegye a korai kincset a terítő homálya alól... Egy kezelő gomb apró kis rubintjai nevetnek rá a foglalatból. Meg kell ismernie! A Seres bácsi kezelőgombja... Az anyjával vették karácsony előtt. »Tudod fiacskám — mondta az édesanyja — »Seres bácsi a mi pártfogónk, apucinak is ő segített állást szerezni a fővárosi kertészeti hivatalnál, illik, hogy mi is szerezzünk neki is egy kis örömet. Mit szólsz ezekhez a gombokhoz?»

Megvették...

S most itt van az egyik! Itt van! Fázós kis remegés fut át testén, a kezébe szorítja, valami nagyot, valami csodálatosat akar...

Aztán — ugyan hogyan eszébe jut a leckesor: »Jutott eszembe számtalan, szebbnél szebb gondolat... s lassan a sokfiókos komótjához lép s kihuzza az »ó« kis fiókját. Ó mennyi minden van benne már is! Mennyi emlék, mennyi szépség! Hát még mennyi lesz idővel! Mikorra nagy lány lesz; szép, erős, mosolygó — mint az édesanyja! Mert az idő sem áll, repül, repül... gyorsabban mint a szekér!

...De nem... az idő áll... a szekér szalad... Eh nem tudja lám mégsem a verset... Gyorsan, gyorsan, mire bejön anyuci, meg kell tanulni. S kicsi emlékeinek színes dobozába belegyömöszöli gyorsan ezt a kis rubintot, kirakott kezelőgombot... El kell tenni... most nem... nem lehet ezt sokat nézni és titkát találgatni... meg kell már tanulni a magyart:

»miként, miként fogom szólítani rég nem látott anyám!...«

(Folytatjuk.)

Stavisky csalásainak végösszege egy milliárd frank

A francia miniszterelnök vezeti a vizsgálatot a világszélhámoság ügyében

Páris, jan. 5. A bayonnei hitelintézet ügyében a vizsgálat irányítását 2 nap óta maga a miniszterelnök vette kezébe. A házkutatással Henriet és Bonet rendőrfelügyelőket bízták meg. *A lapok szerint mindkét rendőrtisztviselő szoros barátságban volt Staviskyvel, aki gyakran látta őket vendégül.*

Páris, január 5. Lehetséges, hogy a Stavisky botránynak kormánybukás lesz a vége. A kamara keddi ülésén kerül szóba a Stavisky botránynak, két jobboldali és három szocialista képviselő jegyzett be interpellációt a *Credit Municipal* és Stavisky szökése miatt. Már előre jelzik, hogy senkit sem fognak kímélni és leleplezik a cinkostársakat, akik magas állásokat töltenek be.

A lapok szerint a támadások főleg Daladier gyarmatügyi miniszter ellen irányulnak, aki még akkor, amikor közmunkaügyi miniszter volt, körlevélben felhívta a biztosítótársaságok figyelmét a *Credit Municipal* jelzálogkötvényeire, amelyek gyümölcsöző befektetést

ígérnek.

Ujabb megállapítás szerint egy milliárdra megy Stavisky szélhámoságának végösszege. Stavisky aki állandóan nagyüri életmódot folytatott, Párisban versenyistállót is tart fenn. A versenyistállónak Stavisky mellett Hayotte, az Empire színház igazgatója is tulajdonosa volt.

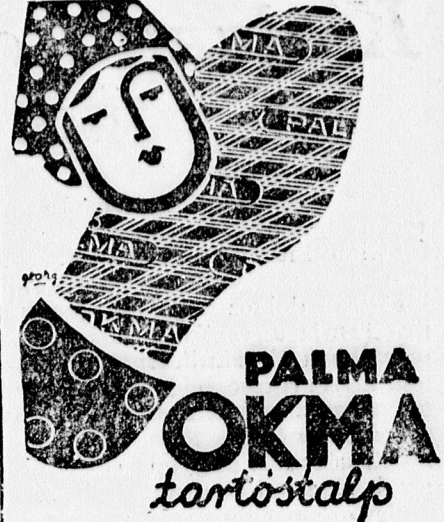
Páris, jan. 5. Beavatott helyről kapott értesítés szerint a magyar címletek ügyeit illetően a pénzügyminiszter három ízben szállt szembe Stavisky kíséreltetével. A pénzügyminisztérium és a külügyminisztérium együttes értesítésben állást foglalt az ellen, hogy a magyar címletek közvetlen a közönség körében elhelyeztessenek. A minisztérium ez irányban többször tájékoztatta a sajtót. A pénzügyminiszter szembehelyezkedett azzal, hogy ugyan ezen címleteket a kölcsönös segélyezésen alapuló szervezetek aktívaként szerepeltessék. Végül pedig megakadályozta a minisztérium, hogy a magyar kötvények 500 millió

franknyi kibocsátási segélyül szolgáljanak, amit egy 1933 október havában létrejött pénzügyintézet vállalt volna. Ennek a pénzügyintézetnek Stavisky volt a pénzügyi tanácsadója.

A NEMZETI BANK NYILATKOZATA

Budapest, jan. 5. Az Esti Kurír vezércikkben foglalkozik a Magyar Nemzeti Banknak az optáns követelések ügyében követett eljárásával. Ezzel kapcsolatban illetékes helyen a következőket közlik a MTI-vel.

A külföldi hitelezők zárolt pengőköveteléseiket a kötött megállapodások értelmében különböző célokra, így értékpapírvásárlásokra is fordíthatják, hogy a külföldi hitelezők követeléseiket felhasználják-e és ha igen, a megengedett célok körül mire, elsősorban az ő tetszésüktől függ. Az optánskötvényekre való igényeknek megvásárlása ilyen értékpapírvásárlási lehetőségbe tartozik.

PALMA OKMA
tartótalp

nem ázik át,
tartóssága csodával határos
Az én talpam Okmatalp
Kevés pénzért soká tart

Főiskolai vívóbajnokok Debreczenben

A Békessy Béla Vívó Club, amely tudvalevőleg a Stadion megnyitása kapcsán sportthet vívóprogramjának a lebonyolítását a csapatának előkészítéséhez. Nagy programot tűzött ki a Vívó Club. Az a cél, hogy cél tudatos munkával a csapat erejét odafejlessze, hogy nyáron Debreczenben megnyerje az országos vidéki bajnokságot és rögtön utána az országos bajnoki döntőt a budapesti bajnok ellen legalább is becsülettel megállja a helyét.

Az előkészítő mérkőzések sorozatát mindjárt egy nagy sporteseményvel vezeti be a BBVC. *Január 21-én, vasárnap vendégül látja a Budapesti Eggetem vívó csapatát, amelynek minden tagja nagy nevet képvisel. A mérkőzés tör- és kardcsapatversenyből fog állani. A legnagyobb érdeklődésre a törőcsapat tarthat számot. Először érdekességet nyújt a magyar bajnok, Bogáthy Erna szereplése a csapatban a férfiak között és ellen. A törőcsapat tagja még Bay többszörös főiskolai bajnok és a magyar törőbajnokság második helyezettje. Továbbá dr. Zöld, aki a tavalyi párbajtőr-bajnokság második helyezettje és a magyar válogatott csapat tagja volt az Európa-bajnokságban és Palóc, aki szintén többszörös főiskolai bajnok. — A kardcsapat viszont azért tarthat számot érdeklődésre, mert ebben a csapatban a debreceni csapat is nagyobb eséllyel veszi fel a küzdelmet. Itt a debreceniek győzelme nincs kizárva és mindenesetre nagy küzdelem lesz. A csapat itt ugyanaz, mint törőben, csak Bogáthy Erna helyett Rastovich vív, aki a múlt évi debreceni országos főiskolai versenyből van még jól emlékeztetnünkben.*

A helybeli csapat összeállítása még bizonytalan, tekintve azt, hogy az idei erőlista még nem alakult ki. A két csapatot Bogáthy alezredes, klubkapitány fogja összeállítani a következő keretből: dr. Király, dr. Nagy, dr. Ungár, Benedek, Roth és Vikol.

A VIGYÁZATLAN VEVŐ FELROBBANTOTTA A LŐSZER KERESKEDÉST

Belgrád, január 5. Egy lőszerkereskedésben egy vevő elővigyázatlansága folytán, aki egy égő cigarettát dobott el, felrobbant egy zsák lőpor. A robbanás ereje rombadöntötte az épületet, 8 súlyos sebesült a halállal vívódik.

Viziók gyötörték, megtékoxyodott és meghalt a tiszzaeszlári arzénos asszony

Az utóbbi évek egyik legnagyobb és legérdekesebb bűnügyének főszereplője halt meg az elmúlt napokban a nagykálói elmeógyógyintézetben, özv. Virágh Pálné a tiszzaeszlári arzénos asszony.

TISZAZUG VÉRES ARNYÉKA KISERT

Az egész ország, sőt a világ szeme felfigyelt a tiszazugi asszonyok arzénos mérgezésére, amikor azzal egyidejűleg a nyíregyházi ügyészségnek is tudomására jutott, hogy egy régen elkövetett hasonló bűncselekményel terhelt asszony él Tiszzaeszláron anélkül, hogy addig elnyerte volna a földi igazságszolgáltatás büntetését. A megindított nyomozás hamarosan eredménnyel végződött. Kiderült, hogy Tiszzaeszlár egykoron legszebb asszonya, a most már 58 éves Virágh Pálné, tíz évvel ezelőtt arzénal mérgezte férjét.

BIZONYÍTÉK HIÁNYBAN FELMENTIK VIRAGNÉT

A megtartott főtárgyaláson, bár súlyos gyanúok merülnek fel ellene, bizonyíték hiányában felmentik. Hosszu hónapokig tartó vizsgálati fogság után szabadlábra került Virághné. Vizsámegy falujába, de itt gyűlölködés veszi körül, mert mindenki tudja róla, hogy őlt. Első házasságából származó fia újból feljelentést tesz ellene, hogy megölte apját a második urának első feleségét. A nyomozás ismét megindul. A nyíregyházi törvényszék vizsgálóbírája Horváth Sándor többször kiszáll a helyszínre s most már a tanúk egész serege tesz súlyos vallomást Virághné ellen.

TIZENÖTESZTENDEI FEGYHÁZ

Virághné ismét a büntetőtörvényszék vádlottakpadjára került. Több napon át tartó tárgyalás után a bíróság hitvestáron elkövetett gyilkosság büntette címén 15 esztendei fegyházra ítélte. A debreceni bíróság is foglalkozott Virághné ügyével, de ítéletet nem hozott, ellenben elrendelte elmeállapotának megvizsgálását.

VIZIÓK GYÖTRIK A GYLKOS ASSZONYT

A valamikor szépséges hírű Virághné testileg és lelkileg egyre jobban összeroppant. Néhány rövid hónap alatt lesóványodott és álmában rémes viziókat látott. Artikulálisan visításaival éjszakáról-éjszakára felverte a fogház néma esendjét. Imakönyvet kért és abba elmerülve töltötte fogházának utolsó napjait, mert március elején szellemileg annyira felőrölydött, hogy a mentőknek be kellett szállítani a nagykálói elmeógyógyintézetbe.

ELMEGYÓGYINTÉZETBE SZALLITJAK VIRÁG PÁLNÉT

Virághné a dühöngő betegek osztályába került. Állandó üldözési mániája volt, rémképeket látott és meggyilkolt férj s a rivális asszony szellemét látta. Kinzó gyötrelmének csak az injekciók szüntették meg ideig óráig, de a gyilkos asszony nem tudott szabadulni szörnyű látomásai elől. A napokban aztán megváltozott földi szenvedésétől a halál. Ma hivatalos akta adta hírül az ügyészségnek, hogy meghalt Virágh Pálné életének hatvanadik évében.

Évek, órák, percek

Voltak hosszú évek...
az is fáj, ha lelkem
ide visszatéved.

Voltak nehéz órák...
szívem, mint a koldus,
szegényen botorkált.

Voltak rövid percek...
tovább se voltam
mesebel herceg.

FÉNYES JENŐ

Dr Baranyi János zongoraművész hangversenye

a debreceni hangverseny zenekar közreműködésével. Vezényel Halász László a bécsi Népopera karmestere, 1934. január 9-én este 8 órakor az Arany Bika nagytermé-

ben.

Jegyek Méliusz könyvkereskedésben már válthatók 80 fillértől, zenekari tagoknak 20 százalék kedvezmény.

Kialakult a „debreceni ünnepi hét” hatalmas programja

Az év júniusában lezajló »Debreceni ünnepi hét» előkészítése változatlanul nagy erővel folyik. Minden egyes rész-ünnepséget külön bizottság dolgoz ki. A sporthét programja ugyiszólván már teljes mértékben kialakult. Ennek a résznek a szervezése élen Zöld József helyettes polgármester áll, aki azonban az összes többi rész előkészítésében is nagyon sokat dolgozik. A zenei és a művészi részt külön csoport dolgozza ki.

Azt már meg lehet állapítani, hogy az ünnepségek nagyobb része a tömeghatásra épül fel. Mindenütt a bemutatókon egyszerre nagyobb tömeget mozgatóknak meg, ami imponánsan szép látványosság lesz. Kivételt csak egy kisebb csoport képez a számarányt tekintve, amennyiben lesz egy kisebb, mindössze tizenkét főből álló tornász-csoport, amely nem a tömegmozgásokkal, hanem valóban művészi mutatványokkal lepi meg a közönség tizezeit. Ez a kis csoport a

négy legjobb magyar és nyolc legkiválóbb külföldi tornászból áll majd. Mindegyikük a világbaírók-ságért folyó küzdelemben elért legjobb eredményű tornász lesz. Elképzelhető tehát, hogy ezeknek a bemutatása ezen a téren a legnagyobb művelzetet nyújtják. Ennek a 12-es csoportnak a részvételt már biztosították a debreceni ünnepi hétre.

Másik hatalmas tömegbemutatója lesz a debreceni ünnepségeknek a katonai sportnap. Már abban is megállapodtak, hogy a katonai sport és játékbemutatók az összes ünnepségek tizedik napján zajlanak le. Olyan nagy körültekintéssel, annyi szakértelemmel és gondossággal szervezik ezt a bemutatót azok a férfiak, akik ezt az óriási szervezési munkát magukra vállalták, hogy ennek a katonai sport és játékbemutatóknak a sikere is teljesen bizonyosra vehető.

Még egy hatalmas tömegmozdulás is lesz, még pedig az

ipari vásár. A legutóbb lezajlott Tiszántúli Ipari Vásár is szép eredménnyel végződött, de a szakértők, akik az előkészítés munkáját végzik, azt mondják, hogy a múlt vásár valósággal eltörpül amellelt a hatalmas méretű ipari vásár mellett, amelyet kiállításal egybekötve rendeznek meg. Soha még a Tiszántúlon nem volt olyan óriási vásár, mint ez lesz. Már maga a rendezőség munkája is nagy tömegmozdulást jelent.

A teljesség kedvéért meg kell említenünk a művészi téren egészen szokatlanul nagyarányúnak ígérkező tömegmozgalmat, amelyet a szabadtéri előadás jelent. Európai viszonylatban értékes előadás lesz, amelynek sikerét kétségtelenné teszi Baranyi János zenedei igazgatóval az élen munkálkodó művészi bizottság. A szabadtéri előadás találkozása lesz nemesak a Tiszántúlon, hanem egész Magyarország magas színvonalu művészetet kedvelő közönségének.

melés irányításában lesz szerepe. Azt a hírt, hogy Meccsért földművelési államtitkárrá nevezik ki még korainak tartják.

Imrédy és Tyler Genfben

Budapest, január 5. Január közepén tartja ülését a Népszövetség tanácsa és előzőleg a Népszövetség pénzügyi bizottsága fogja tárgyalni a Magyarország, Ausztria, Bulgária, Görögország és más államok pénzügyi és gazdasági helyzetéről szóló jelentéseket. A bizottság ülésén résztvesz Imrédy Béla pénzügyminiszter is, aki részletes felvilágosításokat nyújt a bizottságnak Magyarország gazdasági és pénzügyi helyzetéről. Sir Royal Tyler népszövetségi megbízott ma utazott el Genfbe, hogy megtegye jelentését a Magyarországgal kapcsolatos ügyekről a Népszövetség pénzügyi bizottságának.

Adósgazdák tigyelmébe!

Budapest, jan. 5. Több oldalról kérdés merült fel, hogy a kamat fejében adott gazdaváltó új hitelnek minősítendő-e olyan esetben, ha a gazdának köztartozása az 1932. évi április első napja előtt keletkezett. Illetékes helyen felhatalmazták a MTT-t annak közlésére, hogy ha az adósgazda 1932. április 1. előtt keletkezett tartozásáról a 14.000-1933. M. E. sz. rendelet hatálybalépésének napjáig a lejárt kamat helyébe váltót adott ez az adósgazdák részére biztosított kedvezmények szempontjából a kamatkövetelést nem teszi új hitellel és ha a gazdátartozásokról szóló rendelemben meghatározott előfeltételek fennállanak az ilyen kamathátralékok a rendelet 4. §-a értelmében tőkésítendőek.

MEGMEGERGEZTE MAGÁT ÉS BELEFULT A FÜRDŐKADBA EGY GYÓGYSZERESZ

Győr, jan. 5. Breyer Jakab 43 éves mosoni gyógyszerész bejött Győrbe és délben a gőzfürdőben kádat bérelt. Amikor letelt a fürdési idő, zörgöttek a szoba ajtaján, de Breyer semmi választ nem adott. Ekkor a személyzet felnyitotta az ajtót és a kádban holtan fekvő találták a gyógyszerészt. Rendőri bizottság szállt ki a fürdőbe és megállapította, hogy Breyer nagyadag kábítószerrel vetett be, majd belefeküdt a kádba és ott megfullt. Az öngyilkos gyógyszerész két bucsulevet hagyott hátra győri ismerőseihez címezve. A leveleket azonban eddig még nem lehetett kézbesíteni s így tartalmuk ismeretlen.

Az elhunyt közalkalmazott teljes fizetése három hónapig jár az özvegynek

Egy községi vezető jegyző halála után az alispán határozatot hozott, amellyel megszüntette az özvegy számára az illetmények kifizetését és az elhalálozás napját követő hónap folyamán már a kisebbszerű nyugdíjat folyósította az özvegynek. Az alispán határozatát az özvegy panasszal támadta meg, úgyhogy az ügy végső döntésre a közigazgatási bíróság elé került.

A közigazgatási bíróság helyt adott a panasznak és kimondotta, hogy a tényleges szolgálatban, illetve nyugdíjazott állapotban elhalt községi közigazgatási alkalmazottnak az özvegy részére az elhalálozás napját követő három hónapon át, mindenkor a járandóságok esedékességének napján, folyótól az elhalt ki kell fizetni azokat a készpénzjárandóságokat, amelyek az elhalt részére az alatt a három hónap alatt járnának akkor, ha még életben volna.

Még a halottakat sem tudják kihozni a halálbányából

Hetekig, sőt hónapokig tarthat a tűz a bányában.

Dux, január 5. A lakosság izgalma a bányaszerencsétlenséggel kapcsolatosan rendkívül megnövekedett, különösen amiatt, hogy az áldozatok holttestét sem tudják kimenteni. A lakosság véleménye szerint a szerencsétlenség mindennekellát az igazgatóság takarékosági intézkedéseire vezethető vissza. Duxban erős esendősztágotk voltak össze. A szállodákat mind esendőrök foglalták el. A Nelson bánya 3. sz. tárnája körül a nap folyamán erősen megszorították a záróláncot. Azt a reményt, hogy a még betemetett halottakat belátható időn belül kimenthessék, egészen fel kell adni. Hetekbe sőt

hónapokba kerülhet, amíg a ma éjjel emelt zárófalak mögött a tűz kialszik.

Délben a katasztrófától sújtott bánya egyik legtavolabbi tárnájában újabb robbanás történt, amely egy fedelelet elsodort. Két munkás könnyebben megsebesült. Az elzáró munkálatokat végző legénység ma az egyik tárna mocharas részében 2 halottat talált, egyiket sem sikerült azonban felismerni. Mint-hogy a tűz a bányában gyorsan tovább terjed, a gáz fejlődése is fokozódik. Egyetlen kivétellel minden tárnát a földalatti és földfeletti területet elválasztó vonalig homokzsákokkal és deszkákkal el-

zártak, minden remény megszünt, hogy a beszorult bányászok élve előkerüljenek.

Dostelek mérnök közmunikaügyi miniszter, a bányaszerencsétlenség színhelyéről visszaérkezve a következőket jelentette ki:

— Valószínű, hogy a beszorult bányászok néhány perccel a robbanás után megfulladtak. A katasztrófát valószínűleg szénporrobbanás okozta. A szerencsétlenség napjának délelőttjén a bánya mérnökei bejártak minden tárnát és a biztonság szempontjából mindent rendben találtak.

rendjét, véget vetnek a pusztításnak.

TITULESCU KEVERI A KÁRTYÁT

Bukarest, jan. 5. Titulescu még ma éjjel Sinajába utazik és holnap délelőtt kihallgatáson fog megjelenni a királynál. A helyzet Titulescu magatartása miatt még bizonytalanabb lett, csak holnap dől el, hogy Titulescu elfogadja-e a külügyi tárcát vagy sem.

Törvényjavaslat az irányított gazdálkodásról

Kállay miniszter januárban a képviselőház elé terjeszti

Budapest, jan. 3. Az irányított gazdálkodásról szóló törvényjavaslat alapelveiben már elkészült és Kállay földművelési miniszter valószínűleg még januárban a képviselőház elé terjeszti. A törvényjavaslat kerettörvénynek készül, amely széleskörű felhatalmazást biztosít a földművelési miniszternek. A kerettörvény kényszerítés alapián előírja egy olyan

autonom mezőgazdasági szerv megalkotását, amely a földművelési miniszter irányítása mellett a termelés átszervezésének és racionalizálásának kérdéseiben döntő tényező lesz.

A megalkotandó autonóm szerv elnöke minden valószínűség szerint Purgly Elemér lesz és ezzel kapcsolatban kap szerepet Meccsér András is. Meccsérnek főleg a ter-

A román király tetteket követel az új kormánytól

Bukarest, január 5. Sinajában az új kormány eskütétele után Tatarescu miniszterelnök a királyhoz beszédet intézett, amelyben ezeket mondta:

— Ez a kormány folytatása a Duca-kormányának és folytatni akarja azt a művet, amelyet Duca megkezdett és előrevitt addig a pillanatig, amíg Felső és az ország szolgálatában elesett. Ennek a programnak a végrehajtása nyugalmat és békét tételez fel. A kormány megingathatatlan akarata, hogy fenntartja a belső rendet, hogy véget vessen minden bujtotgatásnak, minden gyűlöletkeltésnek.

A király a következőket mondta:

— Az önök eskütétele mélyen megindító mozzanat. Helyeslem azt a fogadalmat, hogy az új kormány Duca művének és programjának folytatója akar lenni. A feladat most még nehezebb, de bizom tiszta szellemükben és elszánt aka-

Hogy került a világotjelentő deszkákra a »Kállai kettős«

Negyvenesztendő munkája. — Sir szélén álló öreg emberek mutatták meg az ősi táncot először. — Szabó Antal igazgató beszél a „Kállói kettős”-ről.

— A »Debreczen« kiküldött tudóstól. —

Nagykálló, 1934. jan. 4.

Sűrű hóesésben repül az autónk. A múlt hetek nagy havazásának hófúvásai még mindig itt vannak az úttest szélén. Az ujfahérvói kanyargós uton robogunk Nagykálló, az ősi hajdu város felé. Szemben itt is, ott is találkozunk a nyírségi kétkerekű talyigákkal. És a tírpfák-tanyák léces kerítése mellett nagyfejű komondorok ugatják meg a huszadik század ördögsekerét. Aztán az egyik kanyarodó után a sűrű hóesésből elővillan az első lámpája Nagyállónak.

Bent járunk már a régi, bástyának is beillő torony tövében, majd a valamikor vármegyeháznak épült, gyönyörű barokkstilben tartott állami intézet előtt állunk meg. Jó szívvel fogad bennünket dr. Somogyi István főorvos, aki vezetünk lez ebben a régi, régi hajdu városban.

Mert Nagyálló minden hajdu városok között is a legrégebb. Így beszél az el Gőrmöbey Péter nagytisztelétű úr, aki pedig nemcsak azért alapos ismerője a kállói dolgoknak, mert itt született, hanem azért is, mert a szive, telke igen, igen ragaszkodik a magyar-ság régi történelméhez.

Valamikor Kálló volt a hajduság meztelvára. Négyezer holdas területen feküdt egykori vára, melynek gátjait, mocsaras várakait éppen mostan találták meg néhány farkasveremmel, mint egykori hadiemiékek gyűjteményeivel. Mert aki egyszer ezekbe a karókkal bélelt farkasverembe esett, annak nem kellett parádés temetés. Ott pusztult el, de fegyverei, felszerelése dacoltak maiglan az idővel.

Nagyálló történelmi neve, becse és értéke közismerten nagy. Nem lehet vitatni és nem szabad tagadni senkinek. Boeckay hajduinak híre, neve Kálló nélkül nem teljes. Még akkor se, ha ma már inkább a hajdusági nemes hajduvárosok az első hajdunév lobogtatásában. Mert mikor a bécsi udvar sok és nehéz küzdelmek után sikeresen elfojtott minden szent és magyar mozgalmat, lerombolták a kállói várat is és a temérdek téglából aztán, — Gőrmöbey nagytisztelétű uram szavai szerint, — igen sok zsellér és kurtanemesi hajlék is épült Kállón és környékén. Mert ott, ahol négyezer holdra terjedt ki a vár bellerülete, ha mindjárt a vár-sáncokkal egyetemben is, ott mégis csak sok ézelett téglának is kellett szolgálni a védelmet falak alakjában. És ez látszik az azokon az ősrégi metszeteleken, melyek a városház falát díszítik az egykori kállói vár képét adván vissza régi mester metsző munkája nyomán.

Minket azonban most nem a vár érdekel elsősorban és nem a kállói egykori események. Most csupán azt akarjuk színről, színre látni, hogy mi maradt meg az ősi hajdu életből. Mert maradt olyan becses néprajzi emlék, amely már három alkalommal ejtette ámulatba, bámulatban és méltó csodálkozásba a magyar főváros közönségét. Ez a megmaradt emlék pedig semmi más, mint a híres, neves »Kállói kettős«. Az a neves magyar tánc, melyet egykor táborokban és városok falain belül fenekedő nagy kedvel és hangos dárídók mulatságain elmulasztatlan szükséggel táncoltanak az ősek. Kállói kettős név alatt az utóbbi időkben csupán az emléke maradt meg ennek a táncnak, míglen a »Gyöngyös bokréta« fővárosi bemutatóján a valóságban táncolta el hat pár három évvel ezelőtt. És ma már 25 pár

táncolja és legalább még ennyi pár tanolja a híres hajdu táncot. De táncolhatja is, hiszen minden vitán felül áll, hogy ez a tánc egyik legrégebb és legősibb maradványa a magyar táncnak.

Bemegyünk a kállói ref. elemi iskolába, ahol éppen folyik most is a Kállói kettős tanítása, helyesebben gyakorlása. Szabó Antal igazgató úr tanítja a fiatalokat erre az ősi magyar táncra. Ő maga is hajduivadék, a szoboszlói lovashajduk közül. Nagy örömmel fogad bennünket és szívesen beszél a Kállói kettős történetéről.

Ezelőtt negyven esztendővel kezdtem el kutatni a Kállói kettős után. Már akkor jóformán csak emlékek voltak az egykori tánc egyes részei. Táncolni pedig senki se táncolta. Azokban az időkben azonban még sokan éltek olyan öreg emberek Kállóban, akik valamikor, fiatal korukban táncolták ezt a táncot. Hetven, nyolcvan esztendősen öreg emberekkel, asszonyokkal és férfakkal kezdtem beszélni a dologról. Akadtak sokan, akik emlékeztek egyik, másik strófájára a versnek, amire táncolták a táncot. Mások a dalamba emlékeztek. Lassan gyűjtöttem a verseket, dallamokat. Majd megkértem az öregeket, hogy próbálják eltancolni is a táncot. Mert az elbeszélés és kevés ahoz, hogy megismerje, meglássa és megtanulja az ember az ilyen táncot. Volt rá eset, hogy hetven, nyolcvan esztendősen öreg emberek, akik inkább állottak már a sir szájánál, eljárták a kedvemért a táncot. Bemutatták. Lassan, tempósan, de bizonyos ősi, régi tűzzel. Így sikerült összeszednem a tánc egyes figuráit. Emlékszem én olyan esetre is, hogy az ágyból kelt fel a nagyon öreg férfi, hogy megmutassa azt a táncot, melyet ő valamikor fiatalos kedvvel járt el néhány évtizeddel ezelőtt. El lehet mondani, hogy a pusztulástól sikerült megmentenem ezt a néprajzi értéket.

1895-ben már ott tartottam, hogy sikerült néhány fiatal párral betanulattanom a híres Kállói kettőt, amit aztán egy nagyon szép ünnepség keretében, óriási érdeklődés mellett, itt Nagyállóban bemutatni. Mondanom sem kell, hogy roppant nagy volt a siker. Ez a siker azonban nem terjedt túl a város határain. Megmaradt kállói sikernek, kállói táncnak. Csak legutóbb, alig három esztendővel ezelőtt hívta fel ismét országos viszonylatban a figyelmet reánk a »Gyöngyös bokréta« előadása, melyben a Kállai kettős a szerepelt eredeti betanulásban ősi kállói népviseletben. Ma pedig már ott tartunk, hogy huszonöt pár táncolja pompásan, szépen és ami a legfőbb, olyan kedvvel szeretettel, ami igéret arra, hogy most már nem fog elveszni ez a régi magyar

tánc.

— Legközelebb a Boeckay emlékmű felállítására rendezendő nagy debreceni műsoros ünnepélyen fogjuk bemutatni a Kállói kettőt. Remélhetőleg Debreczenben is teljes siker mellett. Nagy kedve van a fiatalságnak arra, hogy elmenjenek Debreczenbe...

Eddig szól Szabó Antal igazgató úr nyilatkozata. De most már lássuk magát a Kállói kettőt.

A sarokban már cincogtatja két füstöképű legény a hegedűt. Ez a teljes zenekar. A párok pedig felállnak. Bemutatásra és szívet gyönyörködtetésre most csak három pár járja. Nyalka legények, csinos leányok. A többi körben áll az iskolában és ők énekkel kísérik a táncot. Mert nemcsak zeneszórra, de a táncosok énekére is folyik a tánc. Mondhatnám, hogy az ének mindennél fontosabb, mert valóságos kis színpadi részlet párbeszédes formában, amint alább látni fogjuk.

A párok szemben állanak fel. A cigány rákezd, Szabó tanító úr megkezd az éneket és jelt ad a tánc kezdetére. Valahonnan, messziről, nagy, nagy messzeségből zeng fülünkbe a dallam. Van ebben a dallamban Kodály és Bartók. Annyi mélyeséges fájdalom és oly sok rejtett szilajság, amit csak az ősi, igazi magyar zene tud kifejezni, viselkedni. A táncoló nők kezdik az éneket:

Felülről jár az őszi szél,
Zörög a fán a falevél.
Ugyan babám, hova lettél,
Már két este el nem jöttél.

Apró, se nem csárdás, se más tánchoz nem hasonlítható mozdulattal járják a táncot és a lányok szemében mélyeséges bánat, szemrehányás lobog, míg a férfilegények mosolyognak, öntelt, kedves, legénykedő hetykeséggel. Az első táncmozdulatok után az ének végén kecses mozdulattal próbálják a legények megérteni az előlük kiugró leányok kezét és hangos rikkantással visszavonulnak és éneklük:

Ha te úgy, én is úgy...
A leányok tovább énekelnek:
Már két este sem jöttél,
Tudán a verembe estél...
Mire a legények kara:
Nem estem én a verembe,
Véled estem szerelemben.

Majd andalgó lépésekkel, fondorlatos szerelmeskedéssel éneklük a legények:

Véled estem szerelemben,
Tudod, kedves vagy szívembe.
A leányok válaszul éneklük:
De te engem nem szeretel,
Csak éppen, hogy kecsgettel,
Mire a férfiak hangos kurjantással

kétszer kiáltják:

Dehogy is nem, nagyon is...
A leányok jobbra, balra andalgó lépésekkel éneklük:
Ugyan mondd meg, mit gondoltál,
Mikor velem indultál.
A legények éneklük:
Nem gondoltok én egyebet,
Kapok csókot nemcsak egyet.
A leányok szemrehányással éneklük:
Tegnap este mentem lesbe,
Valaki ült az áldedbe.
A legények:
Akárki ült az áldedbe,
Csak te voltál a szívembe.
A leányok siránkozással kiáltják:
Hogy szeretem, mégis megcsalt...
Közben természetesen egymást érik a szebbnél, szebb, kecses táncfigurák, míg a leányok éneklük:

Csalta voltál, az is maradsz,
Csak magadra haragittasz.
Pedig könnyen vigasztalhatasz.
Ha megölelsz, megcsókolgatsz.
A legények válaszul éneklük:
Még fittyet hány nekem lelkem,
Amióta üres zsebem,
Még elfordul tőlem kincsem,
Pedig ő tart a bilincsen.
Majd most már sikertelen táncostromok után indulattal éneklük a legények:

Sem kötője, sem szoknyája,
Csak a sápadt két orcája,
Mégis csak azt mondogatja,
Szeret is, nem is ihajja...
Most aztán a leányok közelednek engedtelő hízéggel:

Megbocsátok kedves rózsám,
Ha hű maradsz mindig hozzám.
— most már átölelik egymást és úgy táncolnak; a legények hűséget ígérnek:
A templomban szent esküvel,
Köttek össze életemmel...

A lányok békülten éneklük:
Addig innen rózsám nem megy.
Míg ez a gyertya el nem ég...
A legények rádupláznak:
A másik is mindjárt elég,
A szerelem mégsem elég.
Most aztán jön a gyorsabb tánc, gyorsabb tempójú énekre:
Kincsem, komám asszony, rossz asszony,

Adj egy marok lencsét,
Melyért cigányasszony, rossz asszony,
Mondjon jó szerencsét.

Ki sem merek menni,
Kapum elébe kiállni,
Mert mind azt mondják,
Hogy a szerelem bánt.

Beteg vagyok én szörnyen,
Meg is halok én könnyen,
Érted kedves rózsám,
Elhervad az orcám.

A tánc pedig végződik egy gyengén alakított körrel, amit lábhegyező, toborzó állandóan fokozódó táncokkal és figurákkal táncolnak az alábbi dalra:

Nem vagyok én senkinek sem adósa.
Él még az én feleségem, édes apja,
Édes anyja,
Meg annak az apósa, anyósa.
Eb fél, kutya fél, míg az ipam, napam él,
Eb fél, kutya fél, míg az ipam, napam él...
És ezzel végződik a tánc.

Az ember behunyja a szemét és egy pillanatra meglevénedik lelki szemét előtt a néhány száz esztendősen magyar mult. A drága, könnyes, de mindig dicsőséges magyar mult. Kállói legények, leányok varázsolták vissza félig pogány, félig keresztény énekekkel, muzsikákkal, de minden ízében keleti, ős pogány táncokkal.

Kint sűrű hóesésben szenderegni kezd az ősi hajdu város.
A legények, leányok párosan oszladoznak hazafelé és arról beszélgetnek, hogy milyen takarosan fognak ők nagy Debreczenben úri dámák és gavallérok előtt táncolni. Eljárnak a Kállai kettőt. És elhózzák az ősi hajdu történelmi egy meglevénedett szépséges emlékét.
Várjuk őket. Dr. Sz. Rácz Imre

MEGJELENT

Székelyhidasai Sebestyén Lajos
okl. építész

„Gyakorlati javaslat
a gazdasági válság megoldására.”

c. könyve. Kapható a könyvkereskedésekben.

Ara 1 pengő!

Dr. Baranyi János itthon és a külföldön

Dr. Baranyi János, a városi zeneiskola művész-igazgatója igen szép múlt-
ra tekinthet vissza. Dohnányi tanítványa és amikor Dohnányit Berlinbe hívják, magával viszi zseniális tanítványát, Dohnányi ajánlatára választják meg a szegedi városi zeneiskola tanárának.

Már mint a szegedi zeneiskola tanára koncertezik Budapesten először, tíz évvel ezelőtt. Az akkori lapok a legnagyobb elragadtatással írják róla. Az »Uj Nemzedék« szerint (1923. II. 15.) »Dr. Baranyi János kiváló zongorista, játékkát komoly elmélyedés, tökéletes megértés és ragyogó dologbeli készség jellemzi. Csupa egyéni szín és kifejezés ez a kitűnő művész. Debussyt és Schumannt lágy, finom árnyalatokban, égő színekben szólaltatta meg. Liszt a dur polonezében bámulatos ütemével és hatalmas fokozásával ragadott el mindenkit.« A Budapesti Hírlap szerint: »Dr. Baranyi János kivételes tehetség. Komoly elmélyedés és felsőbbrendű intellektus harmónikusán olvadnak össze játékkában. Zongorázásának van amellett egyéni színe, karaktere. A Nemzeti Újság: »Sivár hangversenyvadunknak kiemelkedő művészi eseménye Baranyi János zongoraestje. A fiatal művész első bemutatkozásából megállapíthatjuk, hogy komoly muzsikusként Magyarországra: Kiemelkedő esemény volt Baranyi János hangversenye. A fiatal művész briliáns technikával és páratlan kifejező erővel játszik. « A Szózat« azt írja: »A magyar közönségnek meg kell tanulni Baranyi János nevét! Zongoraművészeink sorában oly jelentős helyre került, melyet legjobbaink számára tartottunk fenn. Nem kisebb kritikusként írta ezt, mint Papp Viktor. A Pesti Hírlap izléses előadását, mesteri technikáját, fiatalos lendületét dicséri. A Pester Lloyd kiemeli, hogy magyar szerzőket játszott: Bartók, Kodály és Dohnányit és különösen ezek előadásával aratott nagy tetszést.

Ilyen gyönyörű indulás után, a biztos révben más megpihent volna. Dr. Baranyi János azonban kötelességének tartotta, hogy itthon elsőrangúnak elismert kiváló zenei képességeit a magyar ügy szolgálatába állítsa. 1923. és 1924. évek során a francia határszélen kezdi meg nagy koncertkörútját, amely elviszi Spanyolország és Portugália nagy városaiba, ahol a magyar zenének hatalmas propagandát csinál. Barcelonában oly sikere van, hogy azt írják róla: Oly csodálatos művészettel interpretálta a nagy magyar művészek, Liszt, Dohnányi és Bartók műveit, hogy a jelenkor legkiválóbb zongoraművészei között foglalhat helyet (que le premisses codearse con los mas esclarecidos pianistas de la epoca actual).

Még nagyobb a sikere Madridban, ahol az »El Sol« a legnagyobb elragadtatás hangján ír róla, mint egyik legkülönb zongoristáról, aki Madridban megfordult. Hangsúlyozza a magyarságot és felsorolja a magyar szerzőket, akiket bemutatott.

Ovideo, Sevilla, Leon, Saragossa enek a dicsőséges utnak főbb állomásai. A barcelonai »La Tribuna« külön kiemeli, hogy a sokat próbált magyarság mily kiváló értékeket produkált a világnak. Rámutat, hogy a madridi zenei világ vezetői mily hízélgősen nyilatkoztak az »uj csillagról«. Koncertjein az udvar, a spanyol szellemi arisztokrácia is megjelentek.

Az ibériai félsziget után Olaszország következett. Milano, Venezia és Róma voltak ennek a körutnak fontosabb állomásai. A »Corriere della Sera« szembeállítja egy bécsi zongoraművésszel, aki ugyanakkor koncertezett, rámutat Baranyi hallatlan fölényére, pompás zenei érzékenységére, melyekkel megérdemelték az őt a zongoristák.

»Pianista di robusta qualita«, írja róla. A velencei koncert is nagy sikert hozott, de legnagyobb volt a római siker, ahol az előkelő közönség élén maga a svéd király tapsolt a kiváló magyar művészeknek.

A városi zeneiskola hivatalos leköltöztetése akadályozta dr. Baranyi János külföldi munkásságát. A város ösztönözte sajnálatára ezért lemond állásáról, hogy szabadabban mozoghasson és kötelességét ott teljesítse, ahol több szolgálatot tehet hazájának. 1927—28-ban így járja be újra a külföldi államokat, koncertezve, a külföldi zenei életet tanulmányozva. A nagy zenei empóriumokban felhívja a figyelmet a magyar zeneszerzőkre, a magyar zeneművészetre. Sok külföldi művészbarátot szerez, akik az ő közbenjárására foglalkozni kezdenek a magyar zenével. Spanyol, francia, olasz zeneművészek programján azóta gyakran találkoznak magyar zeneszerzők műveivel.

1928-ban hazatérve, magántanítványaival saját iskolát nyit Szegeden, és így több ideje maradván, újból koncertet ad Budapesten. Erről a koncertről csak a legkiválóbb magyar zenekritikusok, Tóth Aladár, Molnár Géza, Kern Aurél kritikáit említhetjük fel. Kern Aurél (Magyarság) szerint Baranyi fellépte meglepetéseket hoz. Játékban, műsorban egyaránt. Problémáit egyéni, érdekesen, izléssel oldja meg. Lányi Viktor szerint az akkor szereplő budapesti zongoristák közül kétségtelenül Baranyi a legjelentékenyebb. Tóth Aladár hosszabb tanulmányt ír róla. Baranyi János a fiatalabb zongoraművész gárdának egyik legnagyobb értéke. Csak kevesen közelednek oly nagy kultúrával, oly elmélyedő szellemmel és tiszta művészettel Bach és Beethoven alkotásaihoz, mint ő. Sohasem vész el a részletekben, mindegyik interpretációja teljes, organikus műalkotás. Közönsége hálás lehet, mert amit kap,

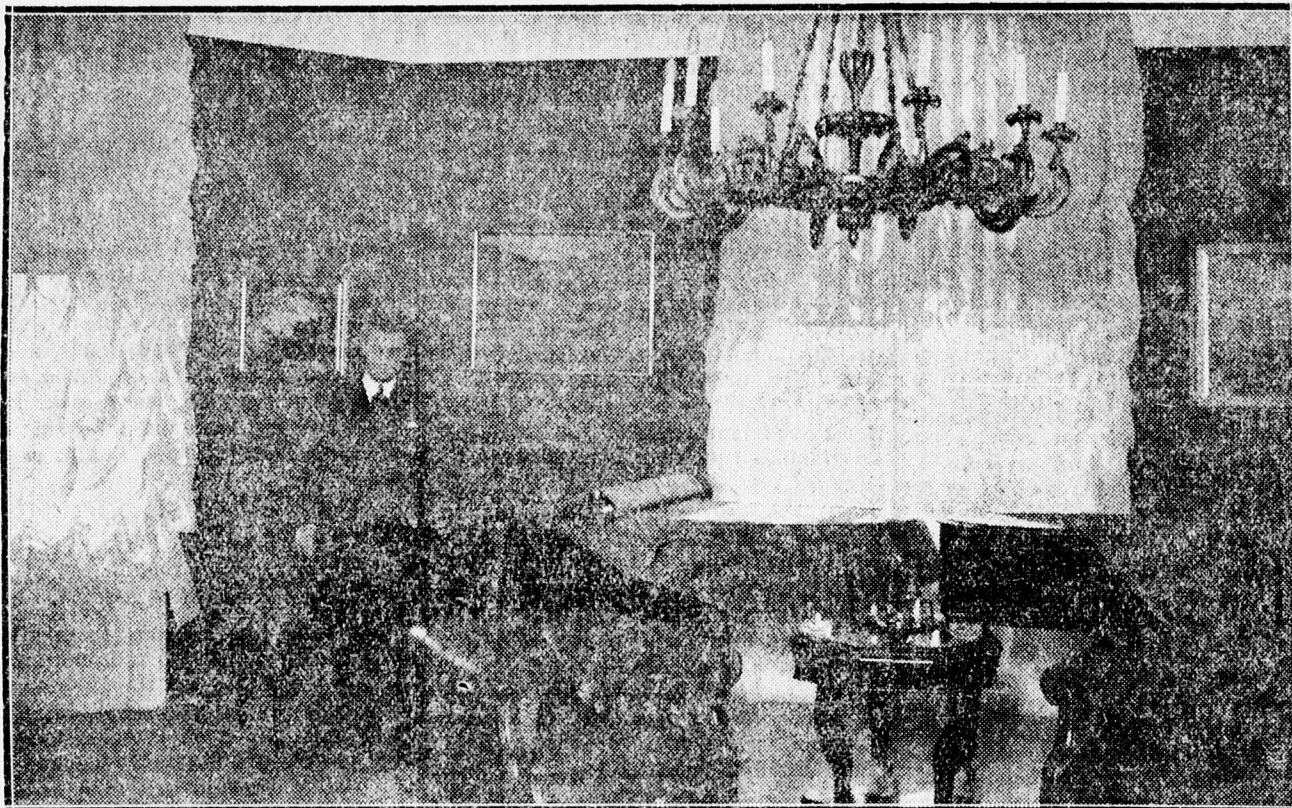
ipari kultura, olyan kultura, amely nagyon is ráfér a mai sztárokkal megspékelt, nagyhangú zenei civilizációkra.

A nemrég elhunyt kiváló dr. Molnár Géza a »Pester Lloyd«-ban azt írja róla, hogy a külföldön is nagy sikereket aratott, Szegeden pedig vadóságos kulturmissziót tölt be. A »Zenei Szemle« szerint Baranyi koncertje kiemelkedett a koncertek sorából a művész egyénisége és a műsor érdekessége folytán. A zongorakultura ily teljességét igazán kevesen mondhatják magukénak.

Debrecen város zenei életének méretetlen gazdagodását jelenti, hogy a zeneiskola élére ilyen nagyvonalu, kiválóan értékes művészműver került, aki egyben a leghivatottabb tényező a zenei életben. A zenei életet a zeneiskola ambiciózus, kiváló vezetőjét.

Most, amikor január 9-én első hangversenyét adja Debrecenben, kötelességünknek tartottuk, hogy nagyszámú zenebarát olvasóinknak erről az értékes oldaláról is bemutassuk a zeneiskola ambiciózus, kiváló vezetőjét.

(1)

DR. BARANYI JÁNOS OTTHONÁBAN.

Baltazár püspök tart legközelebb előadást a Reform Társaságban

A magyar protestantizmus küzdelmei a területi integritásért.

A Debreceni Reform Társaság, tudományos és magasabb elvi alapokon keresi a jövő kibontakozásának útját és a napi politikától független, előadás-sorozattal lép a debreceni közönség elé, hogy az aktuális nagy nemzeti problémákat megvilágítsa. Eddig Juhász Nagy Sándor és dr. Auer Pál tartottak előadásokat nagy érdeklődés mellett.

A legközelebbi előadás megtartására a társaság dr. Baltazár Dezső püspököt, felsőházi tagot kérte fel, aki »A magyar protestantizmus küzdelmei a területi integritásért« címen fogja előadását megtartani január 14-én, vasárnap délután a kollégium dísztermében.

Ösmeretes az a szívós és lelkes munka, melyet a magyar protestáns egyházak nemzeti ideáljainkért az összeomlás óta állandóan

kifejtének. Ennek a nagy és szent tevékenységnek egyes alig ismert részleteit fogja a debreceni közönség a püspök előadásában meg-

ismerni, aki a területi integritásért folyó protestáns akciónak legfőbb irányítója és vezére, tehát a kérdést legszélesebb áttekintéssel is fogja megvilágíthatni.

Az előadás iránt bizonyára országos érdeklődés fog megnyilvánulni és lehetséges, hogy az előhangzó szavak a nemzeti célokért folyó egyházi munkának új lendületet és tartalmat is fognak adni.

Éles összetűzés a francia igazságügy-miniszter és a vasutigazgató között a vasuti katasztrófa színhelyén

Páris, január 4. A lagnyi vasuti katasztrófa vizsgálatának ügye döntő stádiumba jutott. Az igazságügy-miniszter a szerencsétlenség helyszínén járt és heves összeütközés támadt köze és a keleti vasutársaság igazgatója között. A vasutársaság mindenáron tisztázni akarja magát a nyilvánosság előtt és nem takarékoskodik a pénzzel, hogy

befolyásolja a tanukat. Nagy felháborodást keltett az a hír, hogy a megmenekült mozdonyvezetőt a vasutársaság részéről nyomtatékosan figyelmeztették, hogy vallomását a társaság érdekében módosítsa s le kellett mondani eddigi ügyvédjéről is, aki ingyen vállalta képviselést és azt az ügyvédet kellett elfogadnia, akit a vasutársaság jelölt ki. Ez az ügyvéd kijelentette, hogy a mozdonyvezető már nem ragaszkodik eredeti vallomásához, amely szerint a jelzések valójában szabad pályát tüntettek fel.

D. Népszövetségi Hitelszövetkezet tüzelőanyag raktárából tessék venni mert legolcsóbban a legjobbat veheti Maróthy György u. 24. Telefon 31—32. A híres Ózdi szén nagyraktára. Olcsó jó berentei szén kapható. —

Gyakorlati javaslat a gazdasági válság megoldására

Székhelyhídi Sebastyén Lajos debreceni okleveles építész könyve

A gazdasági válság foglalkoztat ma mindenkét. A jelek azt mutatják, hogy a kiskészlettel mintha aránylag még szívesebben ellentállnának ennek a reáncsakadti súlyos megpróbáltatásnak s a nagyobb tőke — ha csak nincs kartellizálva — még inkább, még jobban megszenvedné. Egy gyár bezárásával nemcsak annak jövedelmezősége szűnik meg, hanem csaknem egész értéke is megsemmisül. A mi benne még megmarad: a berendezés, abból a legtöbbször még a teljes likvidálás, a felszámolás költsége is alig kerül ki. Egy leállított gép, amely esetleg százezer pengőbe is belekerült, ma potom ezer pengőért is alig talál új gazdát. Vagy felemlítsük talán az építészeti esetet, akiknek fenn kell tartani az irodájukat akkor is, ha éveken át nem akad egy kalapácsütésnyi munkájuk sem? A legminimálisabb üzemi és egyéni rezsijük is csak a tőkésüket emésztí, amely nélkül pedig aztán éppen úgy nem tudnak dolgozni, mint szerszám és más felszerelés nélkül.

Mindenki vérzik tehát s mindenkire ólomsúlyként nehezedik ez a mai, idegket tépő, lelkeket szíbbasztó gazdasági helyzet, nemcsak nálunk, hanem a világ minden részében. Érthető, ha lázasan, türelmetlenül keresik a megoldás kulcsát, amely legalább a fellélegzésre, a megkönnyebbülésre nyitná rá az ajtót, hiszen körülöttünk a levegő egyre fullasztóbb.

Székhelyhídi Sebastyén Lajos debreceni okleveles építész, akit a csendes munka emberének ismer itt mindenki, most kilép a nyilvánosság elé egy elgondolással, amellyel új s egészen természetesnek tűnő impulzust akar adni a gazdasági élet már-már teljesen elhalkuló szívverésének. Székhelyhídi Sebastyén Lajos nem teoretikus közgazdász, hanem gyakorlati ember. Az inflációt visszautasítja ő is, de nem vitatkozik más elméletekkel sem. Azt mondja, hogy elindultunk egy vágányon, de kétségtelenül meg is akadunk már. Miért? A belső termelést sorvasztja az egyre szigorúbb s egyelőre kivédhetetlen autarkias rendszer és a belső fogyasztás csökkenése. Külföldi, kizárólagos tőkét nem kaphatunk belátható időn belül. Nemcsak mi, hanem mások sem, mert minden csak haszonra néző külföldi tőkének érthetően keserű a szája, amikor a kamatszolgáltatásokat is felfüggesztették. A belső tőkekészletünket kell tehát nem felélnünk, hanem okosan felhasználnunk, hogy a válságot feloldó, enyhítő termelő munkát megindíthassuk.

A pénztőke azonban nem vállalkozik. De minek is dolgozna ma a pénz, mikor enélkül is megél. Székhelyhídi Sebastyén Lajos erre, a pénznek már mindenki által érezhető privilegiált helyzetére, tapint rá és gazdasági felérzékeléssel s itt fogja meg a kérdést. Nem lehet a pénznek sem ennyire kiállni a sorból, nem lehet a páholyból nézni mindenki vergődését, hanem a gazdasági élet minden tényezőjének teljesíteni kell kötelességét!

Aminthogy szélsőség volt az, amikor minden pénz áruba vagy ingatlanba menekült, úgy az sem lehet normális, amikor mindent, de mindent pénzre szeretnének felváltani s már csak a bankba se helyezik, hanem elzárják otthon a szekrénybe vagy egyenesen a szalmazsákba dugják. Ezzel valóságilag sterilizálják a pénzt, amely nem ad életjelet magáról, nem lehet előcsalogatni és munkába állítani a legbűvösebb varázsigével sem. A pénz a téllenségben érzi

magát legjobban, mert aránylag ezzel is érhet el legtöbbet. Minél több pénzt vonnak így ki a forgalomból, annál jobban verik fel a pénz értékét. Ma már ott tartunk, hogy az ingó és ingatlanoknak alig tudnak árat szabni. Mindenki egyformán kényszerhelyzetben van, ha eladni akar: kínálja az ingóságát vagy ingatlanát nem az áráért, hanem minden pénzért! És nem ugyanezt a szinte kétségbeesett aláínálást láthatjuk a munkabérekénél is?

Ez már valóságos abszolutizmusa a pénznek. És mint minden abszolutizmus, ez is erőszakon trónol. Hiszen tudjuk, hogy a pénz értékének ez a tulajdonsága, hallatlan felfokozása szintén mesterséges eszközökre vezethető vissza, azokban leli gyökerét és magyarázatát.

Amikor székhelyhídi Sebastyén Lajos mindezt világosan látja és exponálja, egyszersmind egy igen szellemes és érdekes tervet ajánl a pénz megrendszabályozására, helyesebben a pénznek, mint gazdasági tényezőnek, kiegyensúlyozására. Visszanéz a békeidőkben s megállapítja, hogy a pénz akkor is úr volt ugyan, azonban ilyen elviselhetetlen túlzásokba nem tévedhetett. A gazdasági élet kiszabályozta önmagától, mint az órát annak mestere. Ma a gazdasági élet maga is nagy beteg, attól ma még ezt a funkciót nem lehet várni. Ha azonban már csaknem mindenütt intervencionizmust alkalmazunk, akkor itt sem szabad és nem is kell visszariadnunk. Még továbbmenőleg sem, amint eddig itt is kétségtelenül meg kellett tennünk.

A pénzt békebeli állapotába kell visszahelyezni, amikor lassan ugyan, de folyton fluktuált, ami az árak emelkedésében tükröződött vissza. Békében mindig drágulást, egy egyenes vonalban felfelé haladó árfeljődést észlelhetünk, amely nem okozott gazdasági katasztrófákat, még csak baleseteket sem, mindenki szinte természetesnek találta és fel is készült rá. Erre volt az élet berendezve.

A pénznek ezt a produktív gazdasági szerepét, körforgását akarja Székhelyhídi Sebastyén Lajos most megteremtteni és pedig a termelés, a munka megindítása mindennél fontosabb érdekében. Ami azonban a béke nyugodt idejében automatikusan, a gazdasági erők szabad játéka folytán történt s a miről ilyen halálosan beteg gazdasági helyzetben nem lehet szó, most csak kényszerű beavatkozás útján: a csökkenő értékű pénz bevezetésével vihető keresztül. Szinte paradoxonnak tetszik, de úgy van: a székhelyhídi Sebastyén Lajos bemutatott szisztémája szerint a pénz értékének ez a lassu, szabályozott csökkenése nem érintené a pénz stabil értékét. A pénz értéke állandóan, de nem számottevően csökkenne. És ez a fluktuáció így nem lehetne egyáltalán veszélyes a pénztökékre, csupán a tőkésüket kellene mozgásba hozni és pedig a pénzforgalom természetes útján: a bankok révén, amire, mint fontos gazdasági szervekre, székhelyhídi Sebastyén Lajos szintén nagy súlyt helyez. A csökkenés mértékét az egyes

időpontokban a pénz hátlapján levő pontos táblázat mutatná. Tagadhatatlan, hogy a gyakorlati életben ugyanannak a pénznek értékeltérése némi hátránnyal járna. Ezzel ő is tisztában van, el is ismeri, ámde hangsúlyozza azt, hogy ezzel a módszerrel elérhető az az óriási, életbevágóan fontos előny, hogy így a pénz nem buvik el, nem vonják ki a forgalomból, sőt ellenkezőleg: az lesz a pénztőke érdeke, hogy a pénze dolgozzék, ő maga keresi a munkát, a vállalkozást, vagy helyesebben átadja a bankoknak betétként, komoly befektetési alkalmakra, míg most hiába kínáljuk a pénznek a legegészségesebb ajánlatokat is. Ridegen elutasítja premináló helyzetében. Szóval a most munkanélküli s így a gazdasági életre kihatásaiban káros pénzt, illetve pénztöket, termékeny pénzzé akarja tenni székhelyhídi Sebastyén Lajos ezzel az invenciózus rendszerével. Így akarja megindítani azt a munkát, amely a mai körülmények között a pénz túltengő favorizálása mellett mind több és több embernek hiányzik s ezzel a válságot még jobban elmélyíti.

A székhelyhídi Sebastyén Lajos gondolatmenete, mint ebből a vázlatos, de talán a figyelmet így is megkapó ismertetésből is kitetszik kétségtelenül frapáns. Egészen új utakon járó és meggyőző erejű érvelése szerint célhoz is vezet. Tanulmányozása mindenkinek igazán ritka élményt, tapasztalatokat jelenthet. Természetes, hogy ez az egész koncepció egy átmeneti gazdasági állapot átmeneti áthidalása, ami viszont most a legfontosabb amit a legnehezebb is megtalálni. Tessék visszagondolni arra, hogy hadikávé is megéltünk akkor, amikor háború volt s nem lehetett a tengeren túlról valódi kávé behozni. A fontos most is csak az lehet, hogy hogya nem is jól, de legalább megéljünk. Ne legyen éhez ember, ne

Egy debreceni pénzbeszedő ezerkétszáz pengőt sikkasztott mert szerelmes volt

Akinek az Éva név a végzete

A debreceni rendőrségen feljelentést tett sikkasztás miatt Tóth Károly pénzbeszedő ellen Morvai Béla hírlapíroda tulajdonos. A rendőrség megindította a kutatást és kikérdezte Tóth Károlyt, aki beismerte, hogy hónapok óta kevesebb pénzzel számol el, mint amennyit beszedett Morvai Béla megbízta azzal, hogy 30 debreceni trafikkkal számoljon el és hordja be a pénzt az eladott újságok, folyóiratok, regények után. Tóth Károly egy ideig pontosan elszámolt, de az utóbbi hónapokban már rájöttek, hogy differenciák vannak és kutatni kezdték a hiány okát. Rájöttek arra, hogy Tóth három nagy trafiknál, minden hónapban kevesebb összeget adott át, mint

amennyit kapott és hogy ne tudjanak rájönni a sikkasztásra, az ellenőrző lapokat eltüntette. A rendőrség megállapítása szerint 1200 pengő körül van az a kár, melyet a bizományosnak okozott a pénzbeszedő.

Kihallgatása során elmondotta Tóth Károly, hogy őt a szerelem sodorta a bűn útjára.

— Egy Éva nevű leányba beleszerettem nagyon — mondotta — és annak kellett a pénz. Nem tudtam ellentálni a leánynak hisz Éva volt a neve. Tetszik tudni az Iglói diákokat megnéztem ötször is és azóta nem bírok ellentálni ha Évának hívják a leányt. Szeretem a bort is, de a baj mégis az Éva miatt történt!

A rendőrség folytatja tovább a kutatást a sikkasztás ügyében és több tanút kérdezőnek meg, többek között az Éva nevű leányt is, aki végzete lett a pénzbeszedőnek.

BIZTOSÍTÁSI KÖTVE NY T kap ELVESZTÉS ÉS LOPÁS esetére minden

Parker Duofold-hoz

A legelőkelőbb töltőtoll, mely minden nyomás nélkül siklik a papíron. Legalkalmasabb ajándék.

Véte. kényeszer nélkül próbálja ki a

GSATHY FERENC egyetemi könyvkereskedésében, Ferenc József-ut. 8. Parker Duofold képviselő

pusztuljon el anyagilag talán mindenki addig, amíg a gazdasági élet egészséges folyamata mindenkiről tud gondoskodni.

A mai pénzügyi irányításnak tehát voltaképpen az eddigi vonalvezetésről nem kellene letérni. Székhelyhídi Sebastyén Lajos nem akar pénzt szaporítani, nem akar inflációt, sem devalorizációt csinálni, hanem csak természetes rendeltetésére akarja szorítani a pénzt, hogy az is dolgozzék s vegye ki részét a sorsközösségből. Vagyis gazdasági igazságot akar! Ennek előbb-utóbb ugyanis be kell következni s hogy tehát éles, mélyreható meglátásaiban jó nyomon jár, azt a jövő minden valószínűség szerint igazolni is fogja.

Okos, fegyelmeztet s logikus gondolkodásra vall ez a munka, amely ezzel a gyakorlati életre alkalmazott egészen újszerű expediensével nemcsak a nagyközönség érdeklődésére, hanem az irányadó gazdasági körök legkomolyabb megfontolására is joggal számot tarthat.

A könyvet a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Társaság nyomdaja nagy gonddal és izléssel állította ki.

(dr.)

Világzabadosalom! GUMASIT hiden ufon vulkanizál!

Mindenki otthon javíthatja sajátkezüleg minden szaktudás nélkül autót, motorkegék, kerékpár, sárcipő, hócipő, gumicsövek orvosi kezűk és gumi állóárnákat.

A Tiszántúli Ipari Vásáron aranyoklevéllel kitüntette.

Főlerakat: PATAKY JÓZSEF autót, motor, műszerész és gépjármű műhelye autófelszerelési cikkek nagyraktára Debrecen, Erzsébet-u. 32. Telefon: 32.52

Megtisztítják a piacokat az engedély nélküli árusoktól és a romlott áruktól

Harminc mázsa almát koboztak el.

A debreceni vásári kereskedők és piaci árusok társulata feljelentésére tegnapelőtt tárgyalta dr. Iklódy János rendőri büntetőbíró Kreiszmann Benő és Lefkovits Sándor kihágási ügyét.

Mindketten büntetést kaptak. Kreiszmann Benő 10 napra átváltoztatható 80 pengő pénzbüntetést, míg Lefkovits Sándor 5 napra átváltoztatható 40 pengő pénzbüntetést.

Kreiszmann Benő fehérgyarmati lakos pár nappal ezelőtt megjelent Debrecenben 30 mázsa almával, raktárt váltott ki a Csapó u. 6. sz. alatt és mint aki dolgát jól végezte, kiállt a debreceni piacokra almáját árúsítani. A piaci árusok vezetőségének feltűnt, hogy Kreiszmann Benő, aki egyúttal már ki lett tiltva a debreceni piacokról, ismét iparengedély nélkül árúsít a piacon, de feltűnt az is, hogy árúja rothadt és élvezhetetlen volt. A társulat feljelentésére Ferenczy József piaci főellenőr igazoltatta Kreiszmann Benőt, aki Debrecen városára szóló iparengedélyt felmutatni nem tudott és megállapítva azt, hogy az árúja romlott és baromfipiszokkal borított, árúját zár alá helyezette, őt magát pedig dr. Iklódy János rendőri büntetőbíró elé állította.

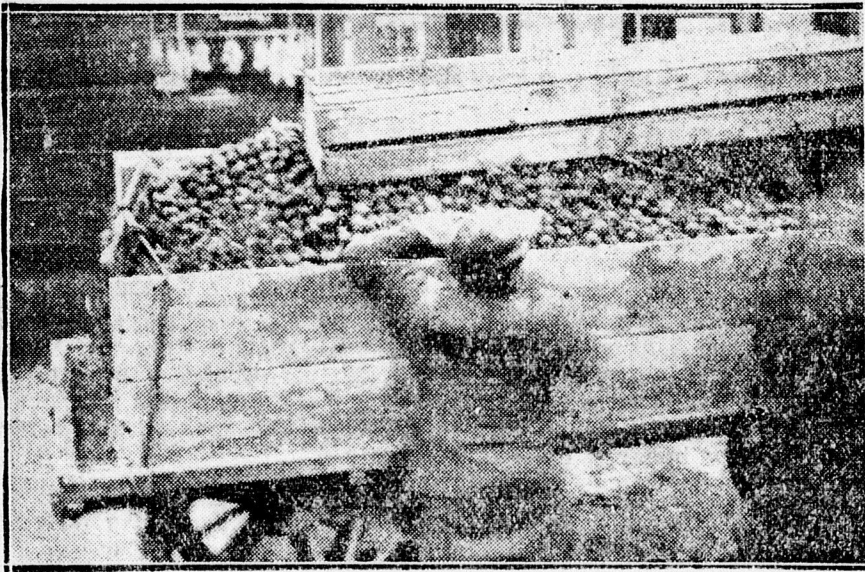
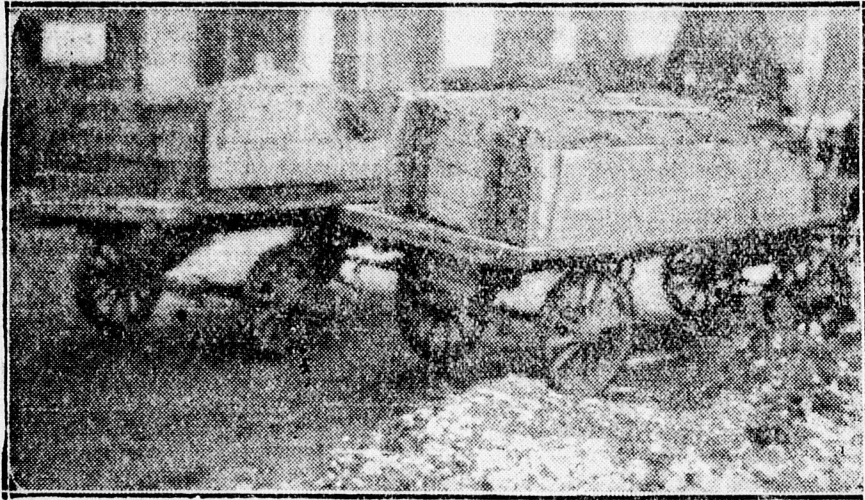
litotta.

A tárgyalás folyamán megállapítást nyert az, hogy Kreiszmann Benő jogosulatlanul árúsított a debreceni piacokon, míg a tisztí orvosi vizsgálat megállapította azt, hogy az alma legnagyobb része romlott volt és hogy árúját olyan raktárhelyiségbe helyezte a földre borítva, amely telve volt baromfipiszokkal.

Dr. Iklódy János büntetőbíró a vád- és védőbeszéd megkérdezése után meghozta fenti ítéletét. Kreiszmann Benőt kitiltotta a debreceni piacokról, a 30 mázsa árút elkobozta és felügyelet alatt kiszállította a monostorpályi-uti szemételepre.

Lefkovics Sándor, bár szabályos iparengedéllyel rendelkezik, mégis azért kapott büntetést, mert Kreiszmann Benőtől ezen fertőzésre alkalmas árút átvéve, a piacokon áruba bocsátotta.

A társulat vezetősége ezzel a ténykedésével megkezdte azt a nehéz munkát, amellyel a debreceni nagyközönséget megóvni igyekszik attól, hogy ilyen, élvezésre nem alkalmas áruval lássák el őket a vidékről beözönlő jogosulatlan árusok.

Az elkobzott 30 mázsa almát a hatóság elszállítja.

A BIBLIA A HIT ÉS A TUDOMÁNY VILÁGOSSÁGÁBAN

Soós Béla dr. előadásorozata.

A Csapó uccai egyházközség nagyszabású ciklust indít meg, ahol az Ószövetség kezdve megválaszolásra kerülnek a Szentírás történelmi, szociális, általános világnézeti elemei. A sorozat vezetése egy kézben van (dr. Soós Béla az előadó), de terve van véve kiváló szakemberek közreműködése is, mint dr. Kállay Kálmán, dr. Révész Imre, dr. Varga Zsigmond stb. A nagyszabású kísérlet célja gyülekezeti nevelés, ér-

telmi akadályok elhárítása, egyéni valóságos életre rásegítés. Az előadások a Szappanos u. 16. sz. a. az egyházközségi otthonban lesznek, minden héten csütörtöki napon (január 11-től kezdve) este 7 órai kezdettel.

Lapunkban megjelenő fényképek megrendelhetőek a Kiadóhivatalban

PAKOTS ANDRÁSNE HÁRMAS IKREIVEL.

Elsüllyedt az Árpád nevű magyar gőzös

A legénységet megmentették.

London, január 5. A Leverbank angol motorhajó jelenti, hogy az Árpád magyar gőzöst a 13 fok 43 perc déli szélesség és 88 fok 20 perc keleti hosszúság alatt a legénység süllyedő állapotban elhagyta. Fedélzete felett hullámok csaptak át és úgy tudják, hogy a hajó személyzetét a Leverbank vette fel. A Lloyd jelentése szerint az Árpád gőzöst ócskavasként Japánnak adták el.

Az Árpád gőzös elsüllyedése híréhez illetékes helyről a következőket közlik:

Mint hogy Magyarország is része az életnek a tengeren való utalmáról szóló nemzetközi egyezménynek, a gőzösnak meg kellett felelnie mindazoknak a biztonsági követelményeknek, amelyeket ez az egyez-

mény megállapít. Mint hogy a hajó 37 évvel ezelőtt épült, a Magyar Kir. Tengerészeti Hivatal értesülése szerint géberendezése meglehetősen avult volt, a hivatal a hajónak Japánba való indulása előtt a hajó tulajdonosát nyomtatékkal külön is figyelmeztette, hogy a kötelező óvszabályokon felül a hajó és a hajó személyzetének érdekében mindent elkövetve továbbá figyelmeztette, hogy felelőssé teszi és viselnie kell a következményeket minden olyan eseményért, amely a magyar lobogó jóhírnevét veszélyeztetni alkalmas. Az eset megvizsgálása elrendeltetett és amennyiben akár a hajó parancsnokát vétkes mulasztás terheli, ellenük a törvény teljes szigorával fogják eljárni.

Ezer munkás szerződötése orvosi bizonyítvánnyal és fényképpel

A Terra néven alakult holland társaság, mint megírtuk, munkástoborzást akart kezdeni Debrecenben és a megépítendő Duna-Tisza-csatorna tavasszal kezdődő munkálataihoz 1000 munkást akart a városból toborozni. A polgármester nem adta meg az engedélyt a toborzásához és így a vállalat Debrecenbe érkezett megbízottai csak a hatósági munkaközvetítő útján juthatnak munkásokhoz, természetesen csak abban az esetben, ha a hatóság rendbenlévőnek találja a munkásszerződötés körülményeit. A munkaközvetítő hivatal igazgatójával már tárgyalásokat is folytattak a vállalkozó társaság megbízottai.

A városban híre terjedt annak, hogy

már többször jelentkező akadt a hónapokig tartó földmunkában való részvételre és a jelentkezőket kötelezik, hogy orvosi bizonyítványt és fényképet csatoljanak, mert csak úgy köthet velük megállapodást. Ez a feltétel nagyon súlyosan érinti a szegény munkásokat, akik csak nagy keservesen tudják előteremteni az orvosi vizsgálat és fényképezés díját. A megállapodás állítólag az orvosi vizsgálat és fényképezésre vonatkozólag már megtörtént és több fiatal debreceni orvos folytatott már ilyen irányú tevékenységet és az egyik debreceni fényképész műtermében szakadatlanul folynak a felvételek.

DEBRECENBEN ROSSZABBODTAK A KÖZEGÉSZSÉGÜGYI ÁLLAPOTOK

Báró Vay László főispán elnöklésével pénteken tartotta a városi közigazgatási bizottság ülését, melyen dr. Láng Sándor főorvos a következőkben számolt be a december havi közegészségügyi helyzetről:

December havában a közegészségügyi állapotok rosszabbodtak. Az összes születések száma 204, az összes halálozásoké 169, a szaporodás 35, amivel a novemberi 9,95 század szaporodási arányszám 3,60 századra esett alá.

A fertőző megbetegedéseknél némi javulás mutatkozott, amennyiben 24 esettel kevesebb volt.

Fertőző megbetegedések: ronesoló toroklob 27, három halálozással, vörheny 17, kanyaró 6, számarhurut 1, bárányhimlő 31, hasihagymáz 13, hat

halálozással, vérhas 1, trachoma 1, vezzettség gyanus állati marás 3, gyermekági láz 3, egy halálozással, lépfene 1.

Nevezetesebb halálokok: hevenyfertőző betegségek 10, gümőkór 18, rák 7, görcsök csecsemőknél 3, bélhurut 5, baleset 6, öngyilkosság 4.

Közalapok terhére gyógykezeltetett összesen 1272 beteg, fennjáró 1077, fekvő 195.

Mentőknek összesen 425 esete volt, igénybe vettett a hatóságok által 216, magánosok által 209 alkalommal.

A Stefánia Szövetség intézeteiben 1238 csecsemőt és gyermekbetegét kezelték 1456 rendelésben. A Stefánia rendelésben tanácsadásban részesült 85 terhes, 712 csecsemő, 689 kisdéd. A védőnők meglátogattak 157 terhest, 248 gyermekágiat, 1278 csecsemőt, 1291 kisdédet.

SZOCIÁLDEMOKRATA FALRAGASZOK A DEBRECENI TÖRVÉNYSZÉK FOLYÓSÓIN

Péntek reggel a debreceni törvényszék folyósóinak ajtájára, falakra és üvegtáblákra apró plakátokat ragasztottak ismeretlen tettesek. A plakátokon az ismert kalapácsos munkás alakja látható és alatta felhívás olvasható, melyben áldozatra és harcra hívják fel az embereket a szociáldemokráciáért.

Az ismeretlen tettesek ellen, akik a törvényszék épületébe is bevitték a propaganda-plakátokat, megindul az eljárás.

HETI MŰSOR:

Január 6., szombat d. u. fél 4-kor: *Ember a hid alatt.* — Este 8-kor: *Mézeskalács.*

Január 7., vasárnap d. u. 3-kor: *Orlow.* — D. u. 6-kor: *Minden férj...* — Este 9-kor: *Mézeskalács.*

Január 8., hétfő este 8-kor: *Cirkuszhercegnő.* (A bérlet.)

Január 9., kedd este 8-kor: *Több mint szerelem.*

Január 10., szerda d. u. 3-kor: *Orlow.* (Zóna.) — Este 8-kor: *Több mint szerelem.* (B bérlet.)

Január 11., csütörtök d. u. 3-kor: *Minden férj.* (Zóna.) — Este 8-kor: *Több mint szerelem.*

Január 12., péntek este 8-kor: *Több mint szerelem.* (C bérlet.)

A SZÍNHÁZ NEM DOLGOZHAT HANGOS REKLÁMMAL!

BESZÉL A MŰSOR!
TOMBOL A KÖZÖNSÉG!

MA, szombat délután fél 4 órakor ZÓNA! Legdrágább földszinti jegy 80 fillér! Az idény nagy slágere!

MINDENKINEK MEG KELL NÉZNI

Ember a hid alatt

SZOMBAT ESTE:
MAGYAR MESE!
MAGYAR ZENE!

Mézeskalács

(Operett.)

HA VASÁRNAP
GYÖNYÖRKÖDNI AKAR

Itt a színház! 3 előadásban lehet!

3 órákos olesó helyárrakkal:

Orlow

(Nagy operett.)

6 órákos olesó helyárrakkal:

Minden férj...

(Vígjáték.)

9 órákos:

Mézeskalács

(Magyar operett.)

Ha a szilveszteri bemutatón

nem látta mert nem kapott jegyet,
siessen ma, szombaton,
ma, szombaton, vasárnap,
vagy hétfőn

megnézni

a legképrázatosabb,
legragyogóbb
filmoperettel: a

TÁNCOLÓ TŰNDÉREK-et
az URÁNIÁBAN.

Előadások: Ma szombaton és holnap vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor, hétfőn 5, 7 és 9 órákor.

Az első előadások mérsékelt helyárrakkal!

Vasárnap délelőtt lesz a Cserkészkerület ünnepélyes közgyűlése

A Magyar Cserkészszövetség IX. Debreceni Kerülete f. évi január hó 7-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését a Városháza közgyűléstermében. Külön ünnepélyességet fog kölcsönözni a közgyűlésnek az, hogy ekkor fogja a Magyar Cserkészszövetség, illetőleg a magyar főcserkész nevében vitéz Faragó Ede országos vezetőlszt, a magyar cserkészmozgalom legfőbb gyakorlati irányítója, valamint dr. Molnár Frigyes országos külügyi főtitkár a jamboreeal kapcsolatos kiváló munkáért adományozott „Fehér Szarvas” érdemrendet, valamint a Kormányzó Ur által gróf Teleki Pál volt táborparancsnokhoz küldött elismerő okirat díszes kiállítású példányát, ugy az illetékes cserkészintézeteknek, mint a jamboree érdekében nagy munkát ki fejtett társadalmi előkelőségek részére átadni.

A közgyűlés tárgysorozatán szere-

pel vitéz dr. Bessenyei Lajos kerületi elnök megnyitója, Török Tibor kerületi ügyvezető elnök beszámolója a jamboreeről, Rábold Gábor kerületi főtitkár beszámolója a kerület évi munkájáról, Somlyai József kerületi főpénztáros jelentése a kerület gazdasági helyzetéről.

Tekintettel arra, hogy a Cserkészkerület a jamboree lezárásával kapcsolatban ünnepélyes közgyűlést tart, azt a nagyközönség számára is nyilvánossá teszi és ezúton is kér és hív mindenkit, cserkész és nem cserkész egyaránt, hogy a közgyűlésen lehetőleg jelenjék meg. Mutassa meg a közönség e külsőséggel is elismerését cserkészfiainak nagy munkájáért.

A közgyűlés utáni társasbédre, melyet az Angol Királynőben tartanak meg, valamint az ebéd utáni tisztgyűlésre (Ref. gimnáziumban) ezúton is külön felhívjuk a figyelmet.

A Piarista Diákszövetség összejövele

A Piarista Diákszövetség az új esztendőben csütörtök este tartotta az Angol Királynő különtermében első összejövetelét a tagok élénk érdeklődése mellett.

Az összejövetelen jelen voltak: dr. Ruffy Varga Kálmán gazd. ak. igazgató, a Piarista Diákszövetség elnöke, Ady Lajos tank. kir. főigazgató, dr. Karl János házfőnök-igazgató, dr. Aczél Jenő ügyvéd, Bagi Ferenc máv. intéző, Bánszky Tamás tanár, dr. Borossy József orvos és neje, dr. Csath Kálmán kir. ügyész, vitéz dr. Dávid Géza vaskereskedő, özv. Dávid Jakabné, Dávid Mária, dr. Dereakassy István főorvos, Diczig Géza tanár, Ferencfalvy Kálmán ny. rendőrfelügyelő, Gréf Endre alezredes, Killer Ede nagykereskedő, Kubányi Ernő, Mátrai Imre takarékpénztári tisztviselő, Molnár Mihály hév. főpénztáros és neje, Molnár Ágnes, dr. Neuhaser József táblai tanácsjegyző, dr. Pauchly Géza főorvos és neje, Piribauer Ferenc igazgató és neje, vitéz Somogyi Rezsőné, dr. Pórszász Károly ügyvéd, dr. Orosz Jenő bankfőtisztviselő és neje, dr. Lovag Semidt Félix főorvos, dr. Serly Béla ügyvéd, Szigethy pü. tanácsos, dr. Tarján Oszkár hév. felügyelő, Tömörly Ödön főiskolai hallgató, dr. Varasdy László piarista tanár, Vidoni Jenő jegyző, dr. Weszeczky Oszkár orvos, Wieland Aladár alezredes és neje.

METEOR MOZI MŰSORA

Szombaton—vasárnap: MELLÉK-UTCA. Amerikai világfilm Irene Dunne, John Boles főszereplésével. — Megelőzi: KÖLCSÖNKENYÉR VISSZAJÁR. Előadások szombaton: 5, 7, 9 órákor. Vasárnap: 3, 5, 7, 9 órákor. — Jegyelővétel állandóan.

A Szülők iskolája

folyó hó 9-én, azaz kedden 6 órai kezdettel tartja ez évben első előadását.

A Szülők Iskolája folyó hó 9-én, azaz kedden este 6 órakor a város-háza közgyűlési termében tartja ez évben első előadását, amidőn dr. Varga Jenő tanítóképzőintézet tanár „A gyermek és az ucca” címen igen érdekes előadást tart a szülőket nagyon is közelről érintő kérdéssről. Reá kíván mutatni azokra a tényezőkre, melyek a szülők és iskola nevelő munkáját ellentétes irányba terelik. E tényezők romboló munkája ellen a szülőknek igen nehéz küzde-niök, részben azért, mert azok ellenőrizhetetlenek, részben pedig azért, mivel megfelelő és alkalmas eszközök hiányában e téren a szülők sokszor tehetetlenek. E tényezők munkája a családi otthontól távol, legtöbbször az uccán éreztetik méltalozó hatásukat. Nem lehet azért közönyös a szülő ezen hatásokkal szemben, melyek ellensúlyozására a kiváló előadó az érdeklődőknek megfelelő utmutatásokat nyújt.

Ez alkalommal a „Harmónia Dal-egylet” fog közreműködni. Belépti díj nincs. Az érdeklődőket ezúton is meghívja a törvényhatóság Iskolán-kivüli Népművelési bizottsága.

— A Szociális Misszió Társulat f. hó 9-én (kedden) délután 4 órakor a róm. kath. főgimnázium tanástermében rendes havi gyűlést tart, melyre a t. tagokat ezúton hívja meg az elnökség. Tárgy: Beszámolás a karácsonyi segélyakcióról és a január 20-iki tea-est előkészítése.

Víg színház.

Szombat, vasárnap, hétfőn

Csupa humor, vidámság, a legújabb

magyar film

Az ellopott szerda

Főszereplők:

Rubinstein Erna

Hajdu Eta

Rózsahegy Kálmán

Szöke Szakáll

Előadások: szombat, vasárnap fél 3, fél 5, fél 7, fél 9-kor. Hétfőn fél 5, fél 7, fél 9 órákor.

Szombaton is a fél 3 óras előadásban félhelyárak.

RENDSÉGSÉG TELEFONJA: 20—45.
MENTŐK TELEFONJA: 04. SZAM.

— Ma a következő gyógyszer-tárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kigyó” Piac u. 33. Telefon 30—95. „Muraközy” Piac u. 72. Telefon 13—30. „Sas” Hatvan u. 70. Telefon 11—39. „Csillag” Arpad tér 1. Telefon 2932. „Nádor” Szent Anna u. 64. Telefon 25—58. „Szent Háromság” Homokkert, Szabó Kálmán u. 14. Telefon 17—09.

— Istentiszteleti rend vasárnap. 1934 január 7-én. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Soós Béla; délután 5 órakor Kovács Arpad. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Kovács József; 11 órakor Mezey Béla; délután 3 órakor gyermekistentisztelet; Nagy István; délután 5 órakor dr. Lencz G. Sándor. Kossuth ucai templomban délelőtt 10 órakor dr. Lencz G. Sándor; délután 5 órakor dr. Módos Sándor. Arpad téri templomban délelőtt 9 órakor gyermekistentisztelet; Kovács Arpad; 10 órakor Baja Mihály; délután 3 órakor Márki Kálmán. Ispoltáyi templomban délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan; délután 5 órakor vallásos estély; Nagy Sándor. Homokkertben délelőtt 10 órakor Kalas Ferenc; délután 3 órakor Szalay Gyula th. Csapokertben délelőtt 10 órakor és délután 3 órakor Halász András. Nyulason délelőtt 10 órakor Murányi Arpad th. Ondód-Vedresdülön Benke Tibor. Tégláskertben délután 3 órakor Kiss Ferenc. Sámsoni uti iskolában délután 4 órakor Nagy Dezső th. Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre. Wollafka-telepen délután 3 órakor Kolas Ferenc. Keresztes-telepen délután 3 órakor Szabó Gábor th. Boldogfalva-kertben délután 3 órakor Hudák György th.

— Ünnepi és vasárnapi rend a róm. kath. templomban és az iskola-kápolnában. Vízkereszt ünnepén, szombaton: a szokott ünnepi rend szerint reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed tizenkettő és félegy órakor csendes szentmisék. Félitzkor ünnepélyes nagymisé mond dr. Beöthy György apát, irodaigazgató, utána prédikál Szabó Imre káplán. Délután 5 órakor litánia. Csapokertben 10 órakor szentmisét mond és prédikál Kummergruber Emil kegyesrendi tanár. Nyilastelepen 10 órakor Kovács Sándor káplán. Homokkertben 10 órakor Révész István káplán. Augusztá-szanatóriumban 9 órakor Somogyi Ferenc káplán. Vasárnap: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed tizenkettő és félegy órakor csendes szentmisék. Félitzkor ünnepélyes nagymisé utána szentbeszédet mond Kovács Sándor, a Katholikus Figyelő szerkesztője. Délután 5 órakor litánia. Csapokertben 10 órakor szentmisét mond és prédikál Kummergruber Emil kegyesrendi tanár. Nyilastelepen 10 órakor Somogyi Ferenc káplán. Homokkertben 10 órakor Szabó Imre káplán. Augusztá-szanatóriumban 9 órakor Révész István káplán.

— Istentiszteleti rend a görög szert. cím. kath. templomban szombaton. Vízkereszt ünnepén. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diakonimise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Mise végén vízszentelés. Délután fél 4 órakor rózsafüzérjátékoság, 4 órakor vecsernye. Vasárnap az istentiszteletek sorrendje ugyanaz. A nagy szentmisén a szentbeszédet Fodor Antal segédlelkész tartja. A vecsernye után szentsegímadás lesz.

— Evangélikus istentiszteletek szombaton és vasárnap. Szombaton, Vízkereszt ünnepén délelőtt 10 órakor és este 5 órakor istentisztelet igehirdetéssel. Prédikál mindkét alkalommal Pass László lelkész. Délelőtt külmisziói offertórium. Vasárnap délelőtt 10 órakor és este 5 órakor istentisztelet igehirdetéssel. Prédikál mindkét alkalommal Pass László lelkész.

Ötször kísérelt már meg öngyilkosságot a szanatórium mellett talált haldokló leány

Hírt adtunk már arról, hogy a szanatórium mellett esütörtökön este Tóth Mária 24 éves cselédet haldokolva találták meg. Súlyos marólugmérgezéssel szállították be a belklinikára, ahol még mindig nem nyerte vissza eszméletét. A rendőrség megindította a vizsgálatot az eset ügyében és megállapították, hogy Tóth Mária ismert öngyilkosjelölt, aki már sokszor adott munkát a rendőrségnek. A rendelkezésre álló adatok

szerint Tóth Mária már ötször kísérelt meg öngyilkosságot. Először a vonat elé vetette magát, majd marólugot ivott. A kórházban, ahol ápolták, leakart ugrani az emeletről. Felgyógyulása után ismeretlen mérget ivott és néhány héttel később maróluggal akarta magát elpusztítani.

Érdekes, hogy a leány régebbi öngyilkossági kísérletei után tett vallomásaiban nem árulta el, hogy miért akar megválni az élettől.

— Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc ucai templomban. Szombat-köszöntő ima pénteken estefelé három óra ötven perckor. Szombaton reggel egy negyed nyolc órakor, délután fél-négy órakor, szombat-kimenetele négy óra negyven perckor. A Kápolnási u. templomban szombaton reggel fél-nyolc órakor, délelőtt tizenegy órakor, délután fél-négy órakor. Hétköznapokon mindkét templomban reggel háromnegyed hét, este négy óra husz perckor. A téli hónapokban csak a Kápolnási u. templomot fűtik, miért is a szombati Muszaf imát ott végezzük. A főkéntor és énekkara péntek este és szombat délelőtt ott funkcionál. Az elnökség.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szapponas uca 23. alatt lévő imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaházit, fél 10-től fél 11-ig prédikáció. 11—12-ig vasárnapi iskola, délután 6—7-ig prédikáció és bibliai keresztség. 7—8-ig az új tagok felavatása és Urvaesoraosztás. Január hó 8—13-ig minden este 7—8-ig imáorát az Evangéliumi Világ Allicansz rendezésében.

**Erős zokni az ismeri
jó minőség
30 fill.
Benyáts-gyártmány**

x Kosár, gyékény, faedények árusítását Kossuth uca-ról Hatvan uca 53. alá helyeztem.

— Szerdán lesz a Katholikus Figyelő farsangi vacsorája. Több ízben is hírt adtunk már róla, hogy a Katholikus Figyelő rendezésében január 10-én este 8 órai kezdettel az Angol Királynőben igen kellemes és szolid szórakozásnak s az átlagon felüli szellemi felüdülésnek ígérkező farsangi vacsora lesz, amelyen a város ur. közönségének legelőkelőbb reprezentánsai jelennek meg. A vacsora iránt városszerte igen nagy érdeklődés nyilvánul meg s erre való tekintettel az Angol Királynő Kék és Fehér-termet is lefoglalják a vacsora vendégei számára. A kitűnő Németh Nándor garantálja, hogy a résztvevők kifogástalan ur. állásban részesülnek. Egy teríték ára 1 P 50 f. Résztvételi szándék előre bejelenthető a Katholikus Figyelő szerkesztőségében, akár telefon útján is. Telefonszám: 34—01.

x Kosmetika, szempilla meghosszabbítás, hajfestés minden árnyalatban tartós ondolás gázzal, gép nélkül, parókakészítés, kölesáztatás. Komáromi, Bika bérház.

— Barth József számvetőségi főtanácsos áthelyezése. Most érkezett le a belügyminiszteri rendelkezés a főispáni hivatalba mely szerint a belügyminiszter Barth József számvetőségi főtanácsost a hajdumegyei számvetőség főnökét áthelyezi Berettyóújfaluba a biharmegyei számvetőség élére főnöki minőségben. Kiss Lajos számvetőségi főtanácsost pedig Berettyóújfaluból Debrecenbe helyezte a belügyminiszter Hajdumegyei számvetőségéhez főnöki megbízatással.

— Orvosi hír. Dr. Kalos Pál fogorvosi rendelőjét Hatvan u. 6. sz. alá áthelyezte (Zsidó bérpalota).

— Tóth Emil arvaszéki elnök bucsuja a közigazgatási bizottságtól. A városi közigazgatási bizottság tegnapi ülésén megleghangú levélben bucsuzott el dr. Tóth Emil nyugalmazott arvaszéki elnök, aki ebben a minőségében több mint tíz éve működött a bizottságban. A közigazgatási bizottság hasonló szeretettel fogadta a bucsút és köszöntötte a nyugalmába vonuló érdemes főtisztviselőt.

x Vagyon és boldogság a jó tanács, mert pénzbe nem kerül, ha Mayer Emil okl. gépészmérnökhez megy rádiózával. Transzformátorok legolesőbban, legtükrötebben. Rádiók, alkatrészek alkalmi vételék. Villanyserelés, javítások. Burgundia 15. Telefon: 15—79.

x Saját Otthon tagjait felkérjük, hogy január 7-én délután 6 órakor Kemény János „Kispipa” vendéglőjében (Petőfi tér) saját érdekükben jelenjenek meg. Egybehívók.

— Cserkésznotá-est a KIE-ben. Piac u. 36. sz. alatt Január 7-én, vasárnap este 8 órakor újra megkezdődik a KIE már eddig nagy sikerrel bevezetett nota-estéit. Ez alkalommal cserkésznotákról lesz szó, amikor is cserkésznoták keletkezése, fejlődése és jelenlegi állapota lesz bemutatva. A nota-estén csak fiatalemberek vehetnek részt, belépődíj nincs.

Nézzé meg

az új

BENYÁTS GYÁRTMÁNY-
hóphely selyem kombiné és háló ingeket.

x Ha olesón akar szöveteket vásárolni, forduljon bizalommal Debrecen legrégebbi posztóruházához. — Kupfer, Kistemplombazár.

— Mórész Zsigmond Debrecenben szerepel a jövő héten. A magyar elbeszélő irodalom kimagasló vezéralakja, Mórész Zsigmond szerepel január 12-én, pénteken este Debrecenben, az Ady Társaság irodalmi estjén, az Arany Bika üvegtermében. A kiváló író egész estét kitöltő programmal lép a debreceni közönség elé ami nagy érdeklődésre tart hat számot. Izmos, tősgyökeres írásművészete páratlan művészeti élvezetet ígér. Az irodalmi est bevezetőjét dr. Kuthi Sándor a kiváló debreceni író tartja.

x Párisi Kosmetikai Szalon vezetését átvett Kiss Böske, Piac u. 61. — Frontharcosok hírvélmébe. E hónap bajtársi összejövetelünket folyó hó 9-én (kedden) este nyolc órakor tartjuk az Otthon helyiségében, melyre minden frontharcos bajtársunkat szeretettel meghívunk. — Kérjük a bajtársakat hogy minél nagyobb számban megjelenjenek szíveskedjenek. Elnökség.

x Megnyílt a „Fehér Borozó” Maróthy György u. 3. sz. alatt. Ma este minden második üveg bort ingyen adok, olesó kifüggesztett árjegyzéki áron. Pártfogást kér. Mondschain E

MINDENNAPOS SZÉKSZORULÁS vastagbélhurut, felfúvódás, oldalfájás, légzési zavar, szívdehogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetében a természetes „Ferenc József” keserűvíz a bélműködést rendbehozza s megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől. Nagyevű orvosok a Ferenc József vizet fényes eredménnyel alkalmazzák.

x Bartalis tánciskolájában új tánc-tanfolyam 9-én este kezdődik. Saját érdekében Bartalistól tanuljon. Minden csütörtökön, vasárnap délután és este ösztán.

— Dr. Jánossy Gyula előadása a KIE boldogkeri csoportjában. Jan. 9-én, kedden este 7 órakor a KIE Mikepéresi út 7. szám alatti Otthonában tart előadást dr. Jánossy Gyula orvos. Személyének a mai élet egészségügyi rejtelmeiből címen. Belépődíj nincs, mindenkit szívesen látnak.

— Llewellyn Jones levele dr. Kuthi Sándorhoz. Az angol képviselő magyarbarát csoportjának titkára, Llewellyn Jones az angol parlament tagja, aki Debrecenbe is ellátogatott és a magyar ügy igazi apostola Angliában, igen kedves újvíz üdvözlét küldött dr. Kuthi Sándornak, aki legutóbbi külföldi útján véletlenül találkozott Llewellynnel. Az újvíz üdvözlésben legérdekesebb, hogy a képviselő magyar nyelven írta.

— Az Országos Ugyvédszövetség debreceni osztálya az ünnepi színet utáni első összejövetelét e hó 9-én, kedden este 6 órakor tartja az Arany Bika földszinti olvasótermében. Ez alkalommal dr. Magyar Simon társelnök tart előadást „Az új irány hatása a német jogéletre” címen. A kartársak minél nagyobb számban való és pontos megjelenését kéri az elnökség.

— A levele otthonban (Péterfia u. 28. szám) vasárnap este 8 órai kezdettel kitűnő műsorral lép a levele ügyek iránt érdeklődő közönség elé a szorgalmas levele műkedvelők. Műsor: 1. Nyitány. Zenekar. 2. Szavalat. 3. Dolly Sisters. Táncparódia. Kárpáti és Schvarcz. 4. nek. Steszko István. 5. Szenvedélyes moziátogatás. Schvarcz és Steszko. 6. A holdkörös. Bohózat. Nagy Lina, Szabó Lili, Steszko, Kárpáti és Schvarcz.

— Rádiókihágásért 10 debreceni lakost ítélték el pénteken délelőtt. A debreceni rendőrség kihágási osztálya elé pénteken délelőtt 10 debreceni lakos került, akik rádiókihágást követtek el. Nem fizették a rádió-adót és amikor a posta megvonta az engedélyüket, nem adták be az engedélyt és nem tettek jelentést arról sem, hogy mi van a rádiójukkal. A rendőrbíró 5 pengőtől 50 pengőig terjedő pénzbüntetéssel sújtotta a vétkeket és egy esetben a rádió elkobzását is kimondotta.

Gondoljon a hideg dökre!

Benyáts
Hócipó
Hócsizma

megvédi egészségét.

x Csak márkázott árut vásároljunk. A nemesfémek és drágakövek értékmérője a karát, amely a görög nyelvben a szentjánoskenyér magját jelenti. Ha valamilyen aranytárgy 14 karátos, úgy ez azt jelenti, hogy ennek minden 24 gramja 14 gram szinaranyat tartalmaz. Milyen kevesen vannak, akik ékszervásárlásnál erre gondolnak, azt azonban mindenki tudja, hogy egy 18 karátos aranytárgy értékesebb, mint egy 14 karátos. Az izzólámpák vásárlásánál is szüksége van a fogyasztók közönségnek egy olyan jelzésre, melynek segítségével különbséget tehet a jobb és rosszabb minőségű lámpák között. Ezt a célt szolgálja a TUNGSRAM lámpákon az Internationalis Lumen (I. Lm) jelzés amely az izzólámpa fénytjeljesítményét mutatja. Két izzólámpa közül az a jobb minőségű és gazdaságosabb, amely ugyanannyi wattfogyasztás mellett több lumenegységet (I. Lm) fejt ki.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Nagy Péter fm., fiú István. Fagyal István npsz., leány Erzsébet. Czibere Albert főszámvevő, leány Gabriella. Csáki István fm., leány Margit. Komádi Károly mázolósegéd, fiú Károly. Kati Atal gazdálk., leány Róza. Szabó Kálmán paprikaárús, fiú Kálmán. Szabó Gyula máv. asztalos, leány Ilona. Vedres Lajos bádógos s., fiú Zoltán. Zámbo István kőműves s., fiú Zoltán. Teller Ernő hitoktató, leány Éva. Buczkó Lajos keféss, fiú László. Molnár József fm., leány Ilona. Tóth Ferenc postatiszt, fiú Ferenc. Laczkó Antal npsz., leány Ilona. Kerekes György magántisztviselő, fiú Barna. Nagy János npsz., leány Erzsébet. Petrovai Ferenc npsz., fiú István. Papp László npsz., fiú József. Barkó Imre npsz., fiú Imre. Erdélyi Pál cipész s., fiú Tibor. 3 halvaszületés és 6 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Gergely Ferenc r. kath. 35 éves, Kassai út 29. Özv. Marozsán Györgyné Csiki Róza r. kath. 87 éves, Varga u. 45. Hübner Károly ág. ev. 51 éves, Bercesényi u. 36. Boros István ref. 18 éves, Szepes 72. Béke Julia ref. 2 hónapos, H-Szoboszló. Mahlmeister Gizella r. kath. 33 éves, Lorántffy u. 17. Turinszki Károly r. kath. 4 hónapos, Targoncás u. 9. Varczeka Róbert ref. 61 éves, Kuruc u. 87. Silberstein Etel izr. 45 éves, Budapest. Fekete Béla r. kath. 66 éves, K. Tóth u. 17. Özv. Tinka Kálmánné Sári Teréz ref. 67 éves, Apafi u. 145. Zagyvay Benedek r. kath. 38 éves, Irinyi u. 7. Oláh Miklósné Stírbugy Julia g. kath. 33 éves, Erdélyi u. 58.

Házasságok: Pásku Péter fm.—Uj Julia, Kun Gábor nyug. vámőrmester —Hüse Piroška, Kiss István gazdálkodó—Juhász Eszter, Ignáth János gazdálkodó—Nagy Erzsébet.

Eljegyzések: Gáti Lajos fm.—Bíró Julia, Zanocz Antal kovács s.—Szűz Róza, Karsai Gyula npsz.—Horváth Eszter, Karácsony Imre fm.—Barna Eszter, Szarvas Péter fm.—Venczelei Mária, Lovas Márton lakatos segéd—Balogh Eszter, Bánki János sütő m.—Horváth Róza, Neustadt Dávid cukorkakészítő—Rosenbluth Regina, Szilágyi András fm.—Szekeres Erzsébet.

Faiar

— **Analfabéta-tanfolyam.** Az Iskola-kivüli Népművelési Bizottság azok részére, kik írni-olvasni nem tudnak. Miklós u. 23. sz. alatt az állami kiegészítő iskola helyiségében teljesen ingyenes tanfolyamokat létesít. Ezután is felkéri a bizottság a gyárak, üzemek vezetőségét, valamint városunk nagyközönségét, hogy írni-olvasni nem tudó ismerőseit vagy alkalmazottjait a tanfolyamra való jelentkezésre buzdítsák. Jelentkezni lehet 9—1 óra között a bizottság titkári hivatalában (Miklós u. 23. szám).

— **Ellopták a tyukjait.** A rendőrségen jelentette Szabó Tihamér Pozsony ut 9. szám alatt lakó borbélymester, hogy az udvaráról ismeretlen tettes az éjszaka elloptott három tyukot és egy kakast. A nyomozást megindították.

— **Husz fillérért olvashatja az összes könyvjelzőségeket.** Újdonságok naponta, Kultura Antikvárium, Szent Anna 3.

— **A postaaltisztek műsoros estélye** a saját székházában. Varga u. 42. A m. kir. postaaltisztek műkedvelő gárdája folvó hó 7-én, vasárnap délután öt órai kezdettel műsoros előadást rendez, melyre ezután is tisztelettel mindenkit meghív. Műsor után tánc. Belépődíj nincs. A vigalmi bizottság.

Megköszönte, hogy egyhónapi fogházra ítélték

Aki fejfékat lopott Szilveszter éjjelén a Kosuth uccal temetőből

A debreceni törvényszéken dr. Janakovich Jenő tanácselnök a gyorsított eljárás alapján pénteken vonta felelősségre Becsei Juliánna olajütőbeli lakost, aki ellen lopás miatt emelt vádat a kir. ügyészség. A vádirat szerint Becsei Juliánna Szilveszter éjjelén a Kosuth uccai ref. temetőből fejfékat akart lopni. Két fejfék magához is vett, de utközben észrevették és megfogták a tolvaj asszonyt. akit a rendőri kihallgatás után átkísértek az ügyészségi fogházba.

A tárgyaláson Becsei Juliánna beismerő vallomást tett, de azzal védekez-

zett, hogy mindkét fejfé ki volt törve és csak 10 lépésig vitte a temetőből. Fázott is, szegény is volt és nem telt fára.

A bizonyítási eljárás befejezése után a bíróság lopás vétségében mondotta ki bűnösnek Becsei Juliánna s ezért őt az enyhítő körülményekre való tekintettel egyhónapi fogházra ítélte.

A vádlott nő az ítélet kihirdetése után szalutált és megköszönte a tanácselnöknek az ítéletet. Ugy látszik, arra gondolt, hogy a fogházban lesz kosztja és nem kell fagyoskodnia.

— **A Tiszántúli Szépművés Céh közgyűlése.** A Tiszántúli Szépművés Céh folyó hó 11-én, csütörtökön délután öt órakor a város háza közgyűlési termében tartja 1933. évi rendes közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Beszámoló az egyesület működéséről. 2. A költségvetés és zárószámadás tárgyalása és a felmentés megadása. 3. Alapszabálymódosítás. 4. A tisztikar és választmány kiegészítése. 5. A tagok szabályszerű indítványainak tárgyalása. Tisztelettel kérjük a Céh tisztikarát, választmányát és tagjait, hogy a közgyűlésen, tekintettel a tárgyak fontosságára, szíveskedjenek okvetlenül megjelenni. Elnökség.

— **A „Debreceen” őrnaszád tisztikara üdvözli a Templomegyesület lelkes hölgyeit.** A Kálvinisták Templomegyesülete, amelynek hölgygárdája szép zászlót himezett a „Debreceen” őrnaszádnak, újév alkalmából szeretetteljes üdvözlőt küldött a városunk nevét viselő őrnaszád parancsnokának és személyzetének. Erre az üdvözlésre most érkezett meg a válasz, mely így szól: „Hálás köszönettel vettem a debreceni Kálvinisták Templomegyesülete lelkes hölgyeinek a Debreceen-őrnaszád parancsnokának és tisztjeinek küldött újévi jókívánásait, amelyet ugy a magam, mint az alárendelt tisztikar és legénység nevében viszonzok. Vörösvári Morgenstern parancsnok.

— **Veres Péter előadása a magántisztviselőknél.** Veres Péter parasztirodalom a magántisztviselők helyiségében, Arany János ucca 39 alatt hétfőn este félkilenckor „Parasztirodalom” címen tart előadást. Veres Péter előadására belépődíj nincs, vendégeket szívesen lát az előadás rendezősége.

butorai

— **A debreceni írógéptolvaj követte el a hajduböszörményi járásbírói betörést is.** Elsőnek jelentette a „Debreceen”, hogy Szegeden elfogták a debreceni KIE és MOKTAR betörőjét, aki írógépeket lopott. Az írógéptolvaj, Ráthonyi Ernő gazdatiszt a szegedi Tiszaparton megszökött örétől és azóta nem tudták kézrekeríteni. A debreceni rendőrséggel pénteken közölte a szegedi rendőrség Ráthonyi vallomását, amely szerint ő követte el november 17-én a hajduböszörményi járásbírói betörést és az onnan lopott írógépet 90 pengőért zálogba tette a debreceni zálogházban. Ráthonyi kézrekerítésén különben a szegedi rendőrségtől kapott adatok alapján a debreceni rendőrség is dolgozik.

— **Hentesmesterek figyelmébe.** A debreceni Ipartestületbe tartozó hentesiparosok szakosztálya f. hó 7-én, vasárnap délelőtti 10 órakor az Ipartestület helyiségében évi rendes közgyűlést tart a már ismertett tárgysorozattal. Az ülés rendkívüli fontos voltára tekintettel a szakosztály elnöksége ezután kéri fel a szakosztály tagjait hogy azon kivétel nélkül pontosan megjelenni szíveskedjenek.

— **Irodalmi est a Nyilastelepen.** Két napon sikerült irodalmi estet rendezett a Nyilastelepi Ref. Leányegyesület „Szabolcska Mihály” Önképzőkörre Herceg Ferenc tiszteletére. A családi est szépszámu közönsége késő esti órákig gyönyörködött a gazdag és magas színvonalú műsorban, melynek összeállításáért Matkó Rózsika tanítónő, főtitkár illeti a legteljesebb elismerés, a következőkéké zajlott le: Közének és Matkó Rózsika főtitkár kedves üdvözlő szavai után a Mária—Márta csoport tagjai közül Vári Szalai G. tanítónő, titkár, Bajdor J., Barnus I., Tóth M., Nagy I., Barnus K., Tóth E., Medve B., Pintye I. és Wyikora I. a Mult és Jelen c. szindarabot adták elő meglepő ügyesen és kedvesen. Nagy tetszést váltott ki Nagy Béla kaposvári felsőkereskedelmista éneke akit Vári Szalai Lajos tanító kísért harmóniumon. A nagy hatású ünnepi beszédet Vári Szalai Gábor igazgató, elnök tartotta. Kedves volt Vörösmarty Szép Ilonka c. költemény előadása és megjelenítése, melyet Keresztessy Ilonka, Bajdor J., Nagy I. és Tóth M. mutattak be. Zsigó Károlyné tanácsadó és védőtag Herceg megható novelláját olvasta fel. Varga Ilonka tanítónő két gyönyörű Schubert dalt énekelt Matkó Rózsika harmónium kísérete mellett. Szépen szavalt Medve Böske. Legnagyobb sikert és tetszést Herceg: Gyurkovics leányok c. szindarabjának előadása aratta. Minden szereplő nagyon jó volt. Bajdor J., Keresztessy I., Barnus K., Tóth E., Nagy I., Szekeres Mancsi, Nyikora T., Vitéz A., Barnus L., Tóth M., Nagy Béla, Barnus I. és Nagy I. tudásuk legjavát adták. A jól sikerült estet Matkó Rózsika főtitkár fejezte be és a Himnusz eléneklése után vidáman oszlott el a közönség.

megbízhatók

— **Kiadó négyszobás városi lakások.** Debrecen sz. kir. város bérházaiban több rendbeli teljes komfortos modern négyszobás lakás folyó évi május hó 1-re, esetleg azonnalra kiadó. A bérbeadás tárgyában értekezni lehet város háza I. em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. Polgármester

— **Felhívás a házfelügyelőkhöz?** Felhívom a házfelügyelő kartársakat, hogy folyó hó 7-én, vasárnap délelőtti 10 órai kezdettel hivatalos órát tartunk Csapó u. 34. sz. alatti helyiségünkben, melyre kérjük a kartársak szíves és pontos megjelenését. Felkérjük továbbá mindazon kartársakat, kik a belépési nyilatkozatnak aláírtak, rájuk nézve fontos megbeszélés miatt ugyancsak minél többben jöjjenek el. Kérjük azon kartársakat, kiknél hurka vacsorajegyek vannak feleslegbe, okvetlen hozzák vissza. Uj kartársak részére kéthónapi újság rendelkezésre áll, csak érte kell jönni. Számos megjelenésüket kérve, hazafias kartársi tisztelettel a Házfelügyelő Nemzeti és Gazdasági Egyesülete debreceni csoportja nevében a vezetőség.

— **Felgyújtottak egy tanyát** Nyírtass határában. A nyírtassi csendőrség telefonon jelentette a debreceni kir. ügyészségnek, hogy pénteken hajnalban Fülöp Sándor nyírtassi gazdálkodó tanyáján a dohánypajta, a magtár, az istálló és más épület ismeretlen okból kigyulladt és leégett. A tűz olyan gyorsan terjedt, hogy szó sem lehetett oltásról. A kár 3050 pengő. Az a gyanu, hogy gyújtogatás történt s ezért a csendőrség széleskörű nyomozást indított.

— **Jézus és a munkanélküliség** címen tart előadást Pass László a KIE-ben. A KIE az elmúlt héten rendkívül nagy jelentőségű előadásorozatot kezdett, amelynek során eddig dr. Soós Béla „Jézus és az ifjuság” címen tartott mély nyomokat hagyó előadást. A soron következő alkalommal, január 10-én, szerdán este 8 órakor az egyesület helyiségében (Piac u. 30) Pass László evangélikus lelkész tart előadást „Jézus és a munkanélküliség” címen. Az előadás a legaktuálisabb szociális kérdéssel foglalkozik az evangélium, a Jézus tanítása szempontjából.

— **Ma szombaton, valamint hétfőn és kedden nem tart hivatalos órát az Ipartestület.** Az Ipartestület elnöksége ezután hozza tudomására tagjainak és az Ipartestülethez fordulni kívánóknak, hogy e hó 6-án, 8-án és 9-én (szombaton, hétfőn és kedden) az irodahelyiségek takarítása miatt az Ipartestület hivatalos órát nem tart. Hétfőn és kedden délelőtti 12 óráig munkanélküli és bejelentések azonban nem eszközöltetnek. Szerdától kezdve új helybeosztás lesz, amennyiben az irodahelyiség az eddigi tanácsteremben lesz feltalálható — Ipartestület elnöksége.

— **A Monti Kör az újévben első felolvasó ülését** kilencedikén, kedden este tartja az Angol Királynő különtermében. Ezúttal Vidoni Jenő fogja bemutatni Mussoliniról, mint heroikus vezérről szóló tanulmányát.

— **Veres Péter előadása vasárnap délután a Munkás Otthonban.** Erődes előadás színhelye lesz vasárnap délután a Margit-fürdői Munkás Otthon. Veres Péter, az ismert földműves parasztirodalom előadást az ismeretterjesztő ciklus keretében „Az egyén és a közösség viszonya” címmel. Az előadáson túl szerepelni fognak a munkásműkedvelők, kik igyekeznek tudásuk legjavát nyújtani. Ezenkívül kiegészítik a műsort a szavalók és a Munkás Otthon ifjusági zenekara. Az előadás látogatása idényjeggyel történik, melynek ára 50 fillér. Ez március végéig minden vasárnap délután tartandó előadásra érvényes. Az idényjegyek kaphatók vasárnap délután a pénztárnál, a Munkás Otthonban a titkárságnál és a szervezetek vezetőinél.

Piac-utca 32.

— **Dr. Rácz Mihály előadása a sertés-tenyésztéséről és hizlalásáról.** A Debreceni Gazdasági Egyesület felkérésére dr. Rácz Mihály c. gazdasági akadémiai igazgató, m. kir. gazdasági főtanácsos január 7-én, vasárnap délelőtti fél 11 órakor a gyorsabban fejlődő mangalicasertés tenyésztésének és gyors hizlalásának jelentőségét és feltételeit a Polgári és Gazdakör nagytermében. Az előadás iránt nemcsak a debreceni, hanem a vidéki gazdák részéről is páratlan érdeklődés nyilvánul meg.

— **Kiadó városi lakások.** A Szoboszlói uti bérházban több rendbeli kétszobás lakás kiadó. A bérbeadás tárgyában értekezni lehet város háza I. em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. Polgármester.

— **Kiadó üz'e helyiségek.** A zenéde épületében, a Vár u. 1. sz. a., továbbá a Simonffy u. 2. sz. bérházban levő 9. sz. üzlethelyiség és az iparostanonciskola alatt a Burgondia u. feljeli részén egy üzlethelyiség kiadó. A bérbeadás tárgyában értekezni lehet város háza I. em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. Polgármester.

Gyászrovat

DR FISCHER JOLAN HALÁLA

Egy sokat szenvedett fiatal orvosnő fejezte be az életét az Augusztaszanatóriumban szerdán este. Dr Fischer Jolán, az Augusztaszanatórium és a budapesti egyetemi röntgen intézet volt orvososa hunyt el az utolsó percig küzdve a halál ellen. A gyilkos kór még egyetemi hallgató korában megtámadta tüdejét és akkor az Augusztaszanatóriumba került ápolás alá, ahol felgyógyulása után mint orvosnő működött rövid ideig, majd Budapestre került. Itt újra meglegte a betegség. Vissza került a szanatóriumba, ahol hiába volt a gondos ápolás, az odaadó szeretet, szerdán este meghalt. Pénteken délután temették el nagy részvét mellett. Azek kísérték utolsó útjára, akik fájón látták fiatal testét elomlani a halállal folytatott küzdelemben.

Idősb. Nagy Imre 73-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután félhárom órakor lesz Köztemető ravatalozóterméből Lakás; Széchenyi uca 99. Temetését Bartha vállalata végzi.

Oláh Miklósné temetése szombaton délután 2 órakor lesz Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében. Kossuth 3.

Boros Vendel temetése ma délután 3 órakor lesz Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében. Kossuth u. 3.

Karajesovits Ilona temetése vasárnap délután 3 órakor lesz Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében. Kossuth u. 3.

— Az anyósa után dobta gyermekét. Posta Mihályné cibakbazi földművesasszony együtt lakott nősfival, Posta Sándorral menyével és 3 éves kis unokájával. A napokban Posta Sándor valami csekélység miatt haragra lobbant s úgy belerugott anyjába, hogy az öregasszony eszméletlenül esett ki az udvarra. Jobb karját pedig eltörte. A nagy zajra a fiatalasszony is kirohant a szobából, karjában kisleányával. A gyerek, amikor a hóban fetrengő nagyanyját megpillantotta, keserves sírásra fakadt Erre a fiatalasszony mérgében a kislányt anyósa után kidobta az udvara. A szerencsétlen kisleány a baillát törte. A gyereket és nagyanyját súlyos sérülésekkel a szolnoki közkórházba szállították. Posta Sándor és felesége ellen pedig súlyos testisértés címén megindult az eljárás.

— Vilmos excelszár a világ leggazdagabb embere. A Newyork Herald megállapítja hogy Vilmos volt német császár ma is egyike egész Európa leggazdagabb embereinek. Birtokainak és egyéb vagyonának értékét ma is 234 millió dollárra becsülik.

— Mitrovics Gyula dr egyet. ny. r. professzor előadása. A Csapó ucai egyházzsér negyedik kulturstje rendkívüli érdeklődésre igényt tartó kérdést vet fel és pedig elsőrendű szaktudós előadásában Győr esztétikai irodalmunk kevés művelője közt dr Mitrovics Gyula nemcsak állandó, mélyreható munkásságával, hanem világos könnyű előadásmódjával is szerzett nevet magának s előadása Debrecen ezévi kulturprogramjában különleges helyet foglal el. A nagyevű előadón kívül B. Szűcs Ferencné Mendelssohn Capricciójával, B. Szabó Gabriella Beethoven: Vezeklés-ével szerepel. (Kíséri Forrai István.) Közreműködik még Tömörny Ödön II é. theológus, az előnyösen ismert tehetséges szavaló. A kulturst január 13-án este 8 órakor kezdődik a szokott helyen: Szappanos uca 16 szám alatt. Müsormegváltás is a szokásos: 1 pengőtől 20 fillérig.

— Feltörte Szent Antal perselyét, hogy hálba mehessen. A nyírderszi gör. kath templomban Újév hajnalán feltörve találták a Szent Antal-perselyt, amelynek tartalmát a tolvaj teljesen kifosztotta. A nyomozás megállapította, hogy a perselyt a harangozó fia törte fel aki apja helyett ment fel a toronyba az újesztendei harangot megkondítani. A perselyben mindössze pár fillér volt. A megtévedt fiú beismerte a tolvajlást és arra hivatkozik hogy az újév hálba vágott és nem volt pénze. Az eljárás megindult ellene.

Gombostüket, szegeket, kulcsokat nyelt le az elfogott debreceni kerékpártolvaj

Hirt adtunk már arról, hogy a rendőség elfogta Csorbák Gyula 19 éves iparoslegényt és társait, akikre rábizonyult, hogy több kerékpárlopást követtek el Debrecenben. Az újabb nyomozás során elfogták Budapesten Kelemen Ferenc 20 éves cipészsegédet is, aki egy fiatalkorú társaságában sorozatos kerékpárlopásokat követett el Debrecenben az elmúlt nyáron.

Az első kerékpárlopásokat a Postapalota és a Jost cukrászda előtt követték el. A lopott gépeken felmentek Budapestre és ott a Teleki téren értékesítették azokat. A gépekért kapott pénzen jól mulattak és visszajöttek Debrecenbe. A Si-

monffy uccáról, püspöki palota előtt, Kontsek Géza üzlete előtt és a Hatvan uca 53. számú ház előtt loptak ismét kerékpárokat, melyeket ismét Budapestre vittek értékesítésre.

A debreceni rendőség körözése alapján Budapesten fogták el Kelemen, aki a rendőrségi fogdában öngyilkosságot kísérelt meg és gombostüket, szegeket, kulcsokat nyelt le. Az elkeseredett tolvajt lehozták Debrecenbe, itt kihallgatták és itt is fogják majd megoperálni, hogy az életét veszélyeztető gombostüket s szegeket kiszedjék a gyomrából.

EPIZÓDOK SZABOLCSKA ÉLETÉBŐL

Irta: Bihari László.

Néhány apróságot fűztem itt csokorba az elhunyt költő-pap életéből. Mozzanatokat közlök, melyek nem magyarázzák, hanem csak megvilágítják a „Grand Café” költőjét.

Mozzaikkövek ezek, kusza és szeszélyes szálak abból a rejtélyes szövevényből, melynek lángelme a neve. Nem elemzem Szabolcskát, erre méltatlan és illetéktelen vagyok. Különböző is botor az, aki a művészet műhelyitkát bogozza. A költőnek nincsenek műhelyitkái, mert „poeta nascitur”. A költő egy isteni küldetés áldozópapja, ki önnagát áldozza fel, vérét és velőjét a szó szolgálatában. Meri gyötrelmet és vértanúságot az a mesterség, melyet az írás hivatása jelent.

Szabolcskának is ez a szerep jutott osztályrészül. S ő vállalta és szolgálta kettős küldetését, az Ige és az Eszme hirdetését, alázattal, rajongással, önfeláldozással. Tudjuk kollégiumi diákéveiből, mikor elhivatottsága már bontakozott, milyen álmatlanok voltak éjszakái, melyeket a konviktusban töltött. A muzsa hajnali esőkéja nem hagyta nyugodni. Fészkelődött, hánkolódott ágyában, mintha deliriumba esett volna.

— Miska, mi bujt beléd? Tán szerelmes vagy, hogy nem nyughatol? — évődtek vele szobatársai. Végre is Miska fölkelt, vállára kapta fekete köpönyegét, a tógát, gyertyát gyújtott és a sercegő láng mellett, meg-megborzongva frni kezdett. Róttá lázasan a rimeket, a betűket papírszeletekre, zsírral átitatott makulaturára, melyben a jó szülők, Szabolcska Gábor bognár

uram, meg az édesanyja, született Jóljárt Lidia küldték Miska fiuknak a hazait, paprikás szalonnát és töpörtüsz pogácsát.

Érett szelleme és öntudata hamar kiemelte őt társai közül. III. éves theológus korában szenior lett, a diáktestület, a coetus vezére. Mint esküdtfelügyelő és köztanító ő mondott bucsubeszédet az ifjuság képviselőjében Nagy Pál tanár fölött, ki 1888-ban meghalt.

— Mi tiszteltük benne a bölcseset, — mondta a srifölött — a tudóst az egyszerűségben nagyot, a hazaszeretet mintaképét és szerettük az embert, mindnyájunknak kedves barátját.

A Magyar Irodalmi Önképző Társulat elismerésül kiadta 1890-ben humorcskéit „Időtöltésül” címen.

Mert Szabolcska nem száraz, vaskalapos szobatudós volt a humor zamattával gyakran fűszerezte a diákélet édes-bús, fanяр óráit. Ugy ismerték, mint a rögtönzés nagymesterét.

Egyszer a konviktusban kása volt ebédre, mely Miskának nem esett nyére. Éppen ő mondta az asztali imát, mikor hoztk be a fát. Szabolcska rá nézett a párolgó kására és felfohszkodott:

„És táplálj bennünket Uram nekünk megfelelő cledellel.”

Midőn a felügyelő tanár, Buzás Pál ezért megróttá, Szabolcska buzényen csak ennyit szólt: „Talán tanár úrnak kedvenc eledele a sárga kása? Akkor bocsanatot kérek.”

A kollégium közelében volt egy serház, melynek tulajdonosa Lisztes uram volt. A söntésből nyíló különteremben tórsasztal állt, melynek a fiatal Sza-

bolcska is tagja volt. Atyafinak vallotta a vén Dionysost, de tegyük hozzá hódolattal, hogy ez az atyafiság lanyha és mérsékelt volt. Egyizben négyen ültek az asztal körül: Korpássy Dániel uram, Buzás Pál tanár, Molnár István, a kedélyes pedellus, meg Lisztes bácsi, a csapláros. Javában iddogáltak és adomáztak, amikor nyílt az ajtó és Szabolcska, a kollégium széniora lépett be. Erre Lisztes bácsi felállott, letörölte a sörhabot szája széléről és barátságosan asztalukhoz invitálta. A költő, megpillantva tanárát, pirulva szabódott, de aztán megemberelte magát. Az asztalhoz lépett, meghajította magát és így szólt:

— Nem ismeretlen e kedves társaság egyik tagja sem. Ha már oly szerencsés lehetek, hogy itt helyet foglalhatok, kénytelen leszek nevet változtatni. Dercés Miska vagyok. (Folytatjuk.)

A SZOVJET BELÉP A NÉPSZÖVETSÉGBE

Páris, jan. 5. A Rádióiroda a következő moszkvai értesülést közli: Diplomáciai körökben híre jár, hogy Szovjetország a közeljövőben belép a népszövetségbe.

TERMÉNYTÖZSDE

Határidőzlet: Búza: március 7.57, zárlat 7.67—68, május 7.80, zárlat 7.88—89. Rozs: március 4.41, zárlat 4.47—50. Tengeri: május zárlat 4.87—90.

Készárúizlet: Búza: tiszai 77 kg 7.20—7.45, 78 kg 7.30—7.55, 79 kg 7.40—7.65, 80 kg 7.50—7.75, fitzai 77 kg 7.20—7.30, 78 kg 7.30—7.40, 79 kg 7.35—7.50, 80 kg 7.45—7.65. Rozs: 3.70—3.80, tak. árpa I. 7.10—7.30, tak. árpa II. 7.00—7.10, sörárpa I. 10.50—11.50, sörárpa II. 9.00—9.50, sörárpa III. 7.75—8.50, zab I. 8.30—8.40, zab II. 8.20—8.30, tengeri (új) 5.90—5.95, tengeri (ó) 7.70—7.80, korpá 6.20—6.30.

A készárúvásáron búza 10—15, rozs 5, zab 10, tengeri 5, tak. árpa 10 és korpá 15 fillérrel drágább.

HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága közhírré teszi, hogy a VIII-ik állategészségügyi körzetben a Debrecen—Váompécsi és Debrecen—Miképcési vasúti vonalaktól a Pac és Fancsika erdőségeig terjedő területre a mai napon a vesztség állati fertőző betegségek szörványos jellegű fellépése megállapított.

Ennek a betegségeknek az elfojtása, illetve továbbterjedésének megakadályozása céljából az 1928: XIX. tc. 51. §., illetőleg a 100.00—932. F. M. rendelet 321. §-a alapján elrendelem, hogy:

A fentjelzett állategészségügyi körzet területén három hónapig minden kutya állandóan kötve tartandó, az utcán vagy úton pedig csak harapást kizáró szájkosárral ellátva, pórázon vezethető.

A szabadon járó kutyákat a gypmester összehozza és kiírja, tulajdonosaikat pedig a kihágási eljárás során a hatóság megbünteti.

Felhívom az ebzárlat alá helyezett állategészségügyi körzet lakosait, hogy minden tudomásukra jutott újabb vesztség vagy vesztség gyanús esetet, vagy vesztségben történt elhullást az elsőfokú közigazgatási hatóság Kossuth u. 20., földszint 46. számú szobájában haladéktalanul jelentsenek be.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közig. hatósága: dr. Vass Károly tb. főjegyző.

Debrecenben működik Közép-Európa egyetlen nikotin gyára, mely Londonba és Kairóba is szállítja a nyers nikotint

A GYÁR ÉJJEL-NAPPAL DOLGOZIK, HOGY ELEGET TUDJON TENNI A HAZAI ÉS KÜLFÖLDI MEGRENDELÉSEKNEK

ZEMPLÉN GÉZA EGYETEMI TANÁR A NAPOKBAN DEBRECENBEN JÁRT ÉS MEGSZEMLÉLTE A NIKOTIN GYÁRAT— INGYEN MŰTRÁGYÁT AD A GYÁR A GAZDÁKNAK

Kevesen tudják Debrecenben, hogy az 500 munkással dolgozó dohánygyárban van egy telep, melyen nyers nikotint állítanak elő. Hatalmas üstökben főzik, szűrik a dohányt, hogy megkaphassák az értékes nyers nikotint, mely szakértők szerint a legtöbbet érő borméreg. A kertészetekben megfizethetetlen a nyers nikotin, mely kizsúfolt mindenféle kártékony élősdit a hasznos növényekről. A debreceni nikotinyár az egyetlen Közép-Európában és a híre olyan nagy, hogy ismerik Londonban, Kairóban, Bécsben, csak éppen Debrecen tudnak keveset a világhírű gyártelepről. A Diószegi uti gyártelepen éjjel-nappal szakadatlanul tart a munka és a gépek szünet nélkül dolgoznak. A munkások két turnusban dolgoznak, hogy a szakadatlan munkával termelni tudják azt a nagymennyiségű nyers nikotint, melyet türelmetlenül várnak a hazai és külföldi megrendelők. A gyártelep, mely két évvel ezelőtt kezdte meg működését, 95 százalékos nyers nikotint tud előállítani és a híre hamarosan olyan nagy lett, hogy Londonba, sőt Kairóba is szállítja a nyers nikotint. Az osztrák piac is élénken érdekli a debreceni nyers nikotin után és éppen most van csomagolás alatt egy 250 kilós szállítmány, melyet Bécsben kell átadni.

NÉMETORSZÁGI GÉPEKSEL BŐVÍTTE KI A GYÁRAT.

A pihenés nélkül tartó munka nagyon megviseli a gyár gépeit és még

így sem tudnak annyi nyers nikotint előállítani, hogy minden rendelést kielégíteni tudnának. Kertészeti körökben oly nagy az érdeklődés, hogy a jelenlegi berendezés mellett lehetetlenség előállítani a szükséges nyers nikotint és ezért arra az elhatározásra jutott az igazgatóság, hogy a nikotinyárat kibővíti és modernebb felszereléssel is ellátja. Biztosra veszik, hogy az új gépek segítségével már olyan nagy mennyiségben tudnak előállítani nyers nikotint, hogy a szükségletet fedezni tudják. A gépeket, értesítésünk szerint, Németországból, valószínűleg Hamburgból szerzik be és még a kertészeti szezon beállta előtt, jóval üzembe akarják azokat helyezni, hogy a szezonban várható nagy megrendeléseknek eleget tudjanak tenni.

A mai rendszer és felszerelés mellett az éjjeli és nappali munkát számítva, 45 kilo nyers nikotint tudnak előállítani. Ezt a teljesítményt az új gépek felszerelésével a sokszorosára tudják felelni. Az új gépek megérkezését is szakadatlanul tart a munka a nikotinyárban, melynek vezetője Kovács László vegyész-mérnök.

PÁRISI MÉRNÖKÖK A NIKOTIN-GYÁRBAN.

A 95 százalékos nikotinoldatot előállító gyár iránt olyan nagy az érdeklődés, hogy még Párisból is jöttek mérnökök tanulmányozni az üzemet. Nemrég jött itt két párisi híres mérnök, Gaertner főmérnök kalauzolásával.

Két napig voltak a francia mérnökök Debrecenben s úgyszólván minden idejüket a gyárban töltötték.

A napokban pedig az ismert, véres tragédia miatt az érdeklődés homlokterbe került Zemplén Géza budapesti egyetemi tanár járt Debrecenben és Gaertner főmérnökkel tartottak szemlét a nikotinyárban. Zemplén Géza egyetemi tanár, aki a vegyészet terén európai tekintély, a szemle után az Angol Királynő éttermében töltötte idejét a legjobb hangulatban.

A dohánygyár igazgatósága a nikotin gyár üzemével kapcsolatban nyilvánosságra kívánja hozni azt, hogy a nikotin gyártással összefüggő melléktermékeket, így elsősorban a nikotinsalakat, mely trágyázásra kiválóan alkalmas, teljesen ingyen bocsátja a gazdaközönség és a kertészek rendelkezésére. Szabadon lehet elhordani a nikotinyár udvaráról a nikotinsalakat, de természetesen előzőleg engedélyt kell kérni a szállításra a gyár igazgatóságától. A pallagi dohánykísérleti állomás vezetősége szívesen szolgál az érdeklődőknek felvilágosítással a nikotinsalak felhasználásának módjáról és keverési arányáról. A szakkörök kedvezően nyilatkoznak a nikotinsalaknak, mint trágyázási anyagnak a hasznáról. Legutóbb az egyik nagy szaboiási uradalom 3 vagon nikotinsalakat vitt el a debreceni telepről.

A kinevtár a nikotinsalak ingyenes átadása mellett még a nikotin oldatnál is kedvezményben részesíti az őstermelőket és azt a 95 százalékos nyers

nikotint, melyet különként 20 pengőért árusítanak, az őstermelő, kellő igazolás után 15 pengős árban kapja meg. A nyers nikotint, mely igen veszélyes mérreg, csak hatósági engedély alapján adják ki, természetes hogy azok, akiknek növényvédelmi célokra szükséges a mérreg, akadály nélkül megkapják az engedélyt.

A debreceni nikotinyári mérreg-könyvben rohamosan növekednek a kiutalt tételek, bizonyosságára annak, hogy a magyar vegyipar ismét diadalt aratott. A debreceni gyár produktumát Londonban, Barcelonában, Kairóban és Bécsben használják nagy sikerrel a magyar munka nagyobb dicsőségére.

Az embereknek küldöm...

Az embereknek küldöm ezt a dalt,
Mikor szívükből a remény kihall!
Ha átkozóda verik homlokuk,
És sötét este elhozza a bűt,
Ne csüggedjétek, ha tőr az élet,
Hisz csak váltság ez, miért születünk
Legyen szemetek messze réveteg,
Akkor megnyugszunk s nem szenvedünk.
Üdvözöllek fájdalom, a munka!
Sokszor nehéz, nehéz e bús robot
És barázdákat ír az arcainkra,
Gyöttrődve élünk mi, emberromok,
Vágyadjatok, mert itt van az óra,
Melyért vágyódtál, az édes, a jó,
Fehér rózsdát fest az arcainkra,
Megindul lassan az örök hajó.
Az embereknek küldöm ezt a dalt,
Mikor szívükből a remény kihall,
Ne lázadozz, hisz oly rövid minden,
Szenvedniük kell, hogy elmenjünk innen!

IFJ. MURÁNYI NÁNDOR.

Mindenki

Kedvezményes áron vásárolható a **KÖZTISZTIVISELŐK** aradája (Figyelje kirakati árait)

A DEBRECZEN Novellapályázatára érkezett pályamű.

A legátus rózsái

Irtta: HEGYALJA I KISS GÉZA.

— Te mit adsz a karácsonyi számba, Lojzákám? — fordult a szerkesztő Pozsonyi Lojzához. Az az ellentétek embere volt: adótiszt és humorista.

Pozsonyi a szerkesztő szíve tájára pillantott, nem volna-e ott egy szivar? Mikor a szerkesztő feléje nyújtotta, tüstefelhőbe temetkezett és egy szenczió szivárványos szálait ragyogtatta meg a felülés előtt.

— Tőled mit kapunk? veregette meg Mádi Gabi vállát Ungvár leguagyobb lapjának a szerkesztője.

— Mit parancsoltok? Könyvet, mosolyt?

— Mind a kettőből kérünk! — bólintott a szerkesztő.

És karácsony szombatján festékszágúan ott csillogott a vonal alatt:

A LEGÁTUS RÓZSÁI.

Tizenhat éves voltam, amikor először mentem ünnepre. És most sorra előszedettem az emlékeimet. Hervadt rózsák lehetnének bizony már ezek. De az én emlékezésem két tavában örökké virulni fognak.

1909 karácsonyán voltam első ízben legátus. Hogy ünnepre eljuthassak, előbb futnom kellett. Hát ez mi? Bizony ez nem a tornatérre ment végbe,

Hanem az alkönyvtárnok szobájában. A könyvtár segédjére akkor Czinyéry Barna volt, a miskolci leánygimnázium derék igazgatója. Előtte kellett felmondani három prédikációt. Ez volt a futás.

Első legációm: Szög, Szőlőske, Szerdahely, Bors! Örültem ennek az ünnepnek. Meglátom Rákóczi szülőházát. Sár volt, sötét volt, mikor Szőlőskén Közma Gedeon lelkészhez érkeztem. Szerencsémre egy szemlést vitt be az eléje jött kocsin. Másnap rekvirálás, vagyis a pátensek, a nyomtatott levelek szétlőrdása. Szőlőskét nagyon megszerettem. Az Andrássy gróf uradalmi tisztje, Mogyoróssy János igen jó, battányai magyar volt és komája édesapámnak. Egy ezüst ötkoronást nyomott a markomba »sallárium fejében«. Kedves órák teltek náluk. Hogy Szögben rekvirálhassak, éktelen sáron kellett keresztülvágni. De megérte a fáradságot, mert nagyon szívesen láttak Magyary Lajos barátom szülei és kintűnő töltött káposztából merítettem új erőt az elment erő helyett. Borsiból örökre előltem maradt a Rákóczi-udvarház képe, Fejedelmi címer, fekete márványtábla:

Itt született

II. RÁKÓCZI FERENC

1676. évi március 27-én.

Ünnepe első és másodnapján ígét hirdettem, egyik beszédem így kezdődött: »Hol van állandóság? Kinek ragyog a feje felett a boldogság csillaga?« Hatálos beszéd volt. Ki is állította a szőlőskői lelképásztora a bizonyítványt, hogy a kiküldött követ egyházunk szeretetét teljes mértékben kiérdemelte.

Szerdahelyen lelkész nem volt. Az egyházfőhoz kellett bekopogtatni. Ott álltam először lőrélt életemben. De büszkébb volt ő arra, mint a mádi ember a legjobb horára. Ott harmadnap reggel is végezni kellett. Sokan jöttek a templomba. Ócska imakönyvet találtam a padban. Olvasnám a szöszéken a kedden reggeli imádságot. Egyszer, a harmadik lapon, bele forkollik a pönteken délestve mondandó könyörgésbe. Akkor tanultam meg, hogy a szöszéken hidegvérrel kell leküzdeni a forróságot és minden beszédre készülés nélkül is készen kell lenni!

Van ennél döbbenetesebb emlékem is. Hamar sötétedett. Kődbe merült minden. Csörgetek a fűzesben, vaktában. S egyszer csak eláll a szívverésem. Partmeredek! Alattam: 2 ölyvire rohan a Bodrog sárgás-pizkos hullámaival. Csak egy lépés és nincs tovább! Rekketyés, kőd, vadsodru víz, előltem örökre, mint a kiellen pusztulás képe. Ahogy ebből a legációból bementem Patakra. 1910 január elején, a Kollégium boltozatos kapuja alatt ifjú Rácz Lajos fogad: Gratulálók! Benne van a versed a Szóvtnek-ben. Ez volt a

címe: ITTHON, Karácsony előtt írtam. S ime már itt is áll nyomtatásban!

Husvétra messze elkerültem a mádi jegenyék aljáról. Szaboles homokján kerestem fel két falut, Eperjeeske, Mogyorós, Záhonyból egy huszártiszt vitt a kocsiján. Eperjeesken Ormós István volt a lelkész. Gyűre Péter tanító úr fiaival is hamar összelekedtem. Ki hitte volna, hogy Lajosuk szomszédombba kerül papnak Berzékre? Tiszamogyorós lelkésze Szentpétery István. A tanító Tollas Árpád. Jóízű törtérikat tud a székely diákéletből. Mándoknál örömmel gyönyörködtem a fenyéren zöldelő fenyőerdőben, ahogy a futóhomokos vidékről hazafelé jöttem.

Sár, Sorompó, Szekerek. Sűrű utasraj. A hernádnémeti állomás. Nagy csomagok, egy-egy karácsonya. A kijáratnál a jegyet kérik. Bélyegzője 1910 december 23. Ünnepe: Ónod, Sajóhidvég. Az egyik szekéren Futó Béla rígmúso tanító engem vár. Elhagyjuk Böcsöt, Berzéket s hamarosan a szép hídvegi templomnál állunk meg. Kazay Sándor — a lelkész — igen jó barátságos ember. Az ónodi torony ídelátszik Hídvegre. Közel látszik. Mégis nehéz odáig elvergődni. Víz, áradás, Átvíz ugyan a révész. De majd a kiöntések! Egy ember szintén arra igyekszik, Józsvívt Mert ahogy az erdőn mennénk, mindenütt tőcsával áll a víz. Merül a cipő. Az ember felvesz a hátára, átvíz. Utazás emberháton.

Az ónodi lelkész Solyom Lajos, Mo-

ADIBRECCZÁNY

1934
jan. 7-án. 13.

RÁDIOJÁ

VASÁRNAP, JANUÁR 7.

Budapest I.

9.45: Hírek.
10: Református istentisztelet a Kálvin téri templomból. Predikál: dr. Ravasz László püspök.
11: Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari várplébánia templomból. Szentbeszédet mond Foltai János.
12.20: Időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés.
12.30: Gramofonlemezek.
1.30: Toll Arpd és Janosi cigányzenekar.
3: Vajda Béla dr. előadása: „A mezőgazdasági kamaraival választások”.

3.45: Országos Postászenekar. — Vezényel: Ifj. Ronhal Vilmos.
Közben 4.30: „A szellemi munka okos beosztása”. Ranssch-barng Pál dr. előadása.
5.30: Nagy Endre vídám eseménye. „A bariton autózáni viszt”.

6.45: Torna. Utána: Gramofonlemezek.
9.45: Hírek.
10: I. Régi utazás a csángók földjén. Zaránd-megyében. 2. Tíz pere egészségügy. Nátha és influenza.
Közben: Gramofonlemezek.
11.10: Vízjelzőszolgálat.
12: Deli harangzó. Időjárás-jelentés.
12.05: Szergejv Irma hárfázik. Hochstrasser Ferenc tavalózik. zongorán kísérő Polgar Tibor.

Közben kb. 12.30: Hírek.
1.15: Időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés.
1.30: Gramofonlemezek.
2.40: Hírek, elemiszertárak, piaci árak, árfolyamhírek.
3.30: Diákélet.
4: Asszonyok tanácsadójai.
4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5: „A sors, a futballista és a nő”. Szánthó Dénes elbeszélése.
5.30: Veres Lajos és cigányzene-kara.
6.20: Német nyelvroklatás.
6.50: Gramofonlemezek.
7.30: A Filharmoniai Társaság hangversenyének ismertetése.
7.40: A Filharmoniai Társaság hangversenyének közvetítése a m. kir. Operaházból. Vezényel: Dohnányi Ernő dr. — Közreműködők: Zalkuneczký Ede.
Utána kb. 9.45: Hírek, időjárás-jelentés.
11.15: B. Fehér Miklós (hegedű) és daloslje. 20: Könyvü zene. 22.05: Közvetítés Krakkóából. 23.05: Táncezene.

Budapest II.

3-3.45: Ig: Gramofonlemezek.
7.35-től azonos Budapest I. műsorral.

HETFO, JANUÁR 8.

Budapest I.
7.30-tól azonos Budapest I. műsorral.

Budapest II.
KEDD, JANUÁR 9.
7.30-tól azonos Budapest I. műsorral.

SZOMBAT.

BECS, 12: Rádiózenekar. 13.10: Deli zene folytatása. 16.40: Chterazene. 17.40: Brahms: G-dur szonáta. 18.50: Rádiózenekar. 22.20: Táncelemek.
BELGRÁD, 12.05: Rkzar. 16: Rádiózenekar. 17: Népdalok Szilveszter-est.

BERLIN, 17: Tréfás féltóra. 17.30: Ismeretlen kamarazenedarcok gitárral. 20.5: Hantbur.
BRESLAU, 6.30: Gramofon. 7.25: Könyvü zene. 18.05: Szilvázi harangok szava. 20.10: Szórközlő zene.
BUKAREST, 13.15: Könyvü lemezek. 17: Sibteann-zenekar. 18.15: Sibteann-zenekar. — 22.15: Schrammelhegyes.

HAMBURG, 20.05: Zene a demis éjszaki.
KASSA, 11.30: Gramofon. 12.30: Rádiózenekar. 16.50: Gramofon. 17.25: Gramofon. 18.15: Vygoda főkéntor heber dalok énekkel.
KÖNIGSBERG, 6.35: Könyvü z. 11.30: Könyvü zene. 13.05: Könyvü lemezek. 16: Kis Rádiózenekar. 18.25: Regter. D-noll orgonaszonáta.

LIPSCHE, 12: Szórközlő zene. 16: Déltaláni zene. 22.35: Táncelemek és szórközlő zene Drezdából.
LONDON REGIONAL, 21: Szórközlő zene. 23.50: Ambroseláncezenekar.

MILANO, 19.30: Gramofon. 20: Gramofon. 22.10: Táncezene.
PRAGA, 12.10: Gramofon. 15.30: Gramofon. 17.25: Zborzsh-Baczký A. énekadó daloslje. 19.25: Mrazek P. szlovák népdalok énekkel cigányzene-kísérettel.
STOCKHOLM, 16: Szórközlő zene. 17.30: Dalok. 17.45: Ének, hegedű- és zongoraverteny. 20.15: Régi táncezene. 22: Modern táncezene.

STRASBOURG, 16: Hova megy a modern zene? 18: Pasche-loup-hangverseny. 20.45: Gramofon. 22: Hírek. Utána Lig helyszíni közvetítés a vígadóból a Bal des Pelits Berecaux jótkönységi estrel.
WARSAWA, 18.20: Gramofon. 18.40: Lipovska Helen ária-és daloslje. 20: Könyvü zene. 22.05: Közvetítés Krakkóából. 23.05: Táncezene.

WARSAWA, 12.05: Könyvü z. 18.20: Könyvü z. 20.15: A filharmonikusok. 23.05: Cigányzene.

WARSAWA, 12.05: Könyvü z. 18.15: Dinien-zenekar.
LIPSCHE, 7.25: Szórközlő z. 11: Gramofon. 14.15: Gramofon. 21.20: A drezdai filharmonikusok hangverseny.

WARSAWA, 12.05: Könyvü z. 18.15: Dinien-zenekar.
LIPSCHE, 7.25: Szórközlő z. 11: Gramofon. 14.15: Gramofon. 21.20: A drezdai filharmonikusok hangverseny.

WARSAWA, 12.05: Könyvü z. 18.15: Dinien-zenekar.
LIPSCHE, 7.25: Szórközlő z. 11: Gramofon. 14.15: Gramofon. 21.20: A drezdai filharmonikusok hangverseny.

WARSAWA, 12.05: Könyvü z. 18.15: Dinien-zenekar.
LIPSCHE, 7.25: Szórközlő z. 11: Gramofon. 14.15: Gramofon. 21.20: A drezdai filharmonikusok hangverseny.

BRESLAU, 7.25: Könyvü zene.

18.10: Brahms szerelmi dalai. 22.35: Donizetti: az ezred hánya, vígopera. 23.30: A filharmonikusok zenéje.
BUKAREST, 13.15: Könyvü lemezek. 17: Rkzar. 18.15: Rádiózenekar. 19.20: Gr. 22: Rádiózenekar.

KASSA, 11.30: Rkzar. 12.30: Gr. 16.30: Gramofon. 18.15: Gramofon. 19.10: Gramofon. 21.05: Rádiózenekar.
LIPSCHE, 12: Szór. zene. 14.50: Gyermekek dalok.
MILANO, 19.30: Gramofon. 20.10: Gramofon.

POZSONY, 12.35: Deli zene. 17.45: Gramofon. 17.55: Magyar óra. 20.50: Prága.
PRAGA, 12.10: Gr. 13.45: Gr. 15.30: Gr. 17.35: Vescelomov esellomívesz hangverseny. — 21.15: Karel: D-noll hegedű-és zenekari verseny.

ROMA, 17.10: Könyvü zene. 19.30: Gramofon. 20.10: Gramofon. 21: Operaközvetítés.
STOCKHOLM, 17.30: Gramofon. 20.30: Kalonazene. 22: Táncezene.

STRASBOURG, 19.45: Gramofon. 21.30: A metzi zenekonzertvártörtn. hangverseny. 24.30: Táncezene.
WARSAWA, 12.05: Könyvü-és táncelemek. 16.55: A Harta énekkar. 17.20: Danovski esellomívesz. 20: A rádiózenekar szimfonikus hangverseny. 22.20: Vendégül táncezene.

WARSAWA, 12.05: Könyvü-és táncelemek. 16.55: A Harta énekkar. 17.20: Danovski esellomívesz. 20: A rádiózenekar szimfonikus hangverseny. 22.20: Vendégül táncezene.

WARSAWA, 12.05: Könyvü-és táncelemek. 16.55: A Harta énekkar. 17.20: Danovski esellomívesz. 20: A rádiózenekar szimfonikus hangverseny. 22.20: Vendégül táncezene.

WARSAWA, 12.05: Könyvü-és táncelemek. 16.55: A Harta énekkar. 17.20: Danovski esellomívesz. 20: A rádiózenekar szimfonikus hangverseny. 22.20: Vendégül táncezene.

WARSAWA, 12.05: Könyvü-és táncelemek. 16.55: A Harta énekkar. 17.20: Danovski esellomívesz. 20: A rádiózenekar szimfonikus hangverseny. 22.20: Vendégül táncezene.

WARSAWA, 12.05: Könyvü-és táncelemek. 16.55: A Harta énekkar. 17.20: Danovski esellomívesz. 20: A rádiózenekar szimfonikus hangverseny. 22.20: Vendégül táncezene.

WARSAWA, 12.05: Könyvü-és táncelemek. 16.55: A Harta énekkar. 17.20: Danovski esellomívesz. 20: A rádiózenekar szimfonikus hangverseny. 22.20: Vendégül táncezene.

SZERDA, JANUÁR 10.

Budapest I.

6.45: Torna.
Utána : Gramofonlemez.
9.45: Hírek.
10: 1. Az egykori határőrvidékek. 2. Szobanövényeink ápolása.

Közben: Gramofonlemez.
11.10: Vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó, időjárás-jelentés.
12.05: Akom Lajos vokálkvintette.
Közben kb. 12.30: Hírek.
1.15: Időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés.
1.30: A m. kir. Mária Terézia I. honvédségvezető zenekara.
Vezényel: Fricsey Richárd.
2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.
3.30: Diákfőlora.
4: „A szendvicsekről”. Vizváry Mariska előadása.
4.45: Időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.
5: „Régi magyar nyelvméleinkről”. Kékyl Lajos dr. előadása.
5.30: Fenyves Alice hegedülizongorán kíséri : Polgár Tibor.

6: Olasz nyelvoktatás.
6.30: Roósz Emil zenekara a Newyork kávéházából.
Közben 6.50: A Testnevelési Iskola előadásorozatának záróbeszédje. Elmondja Demény Károly ny. államtitkár.
7.45: Zilabyl Lajos előadása.
7.50: Mátéczy Oszkár énekelt zongorán kíséri Polgár Tibor.
8.25: Hírek.
8.40: Budapesti Hangverseny Zenekar a Zeneművészeti Főiskola nagyerterméből. Vezényel Weingartner Félix. Közreműködik Stefániai Imre.

Szünetben kb. 9.50: Időjárás-jelentés.

Utána kb. 10.45: Horváth Rezső és cigányzenekara az EMKE-kávéházából László Imre ének-számaival.

Budapest II.

7.15-11 azonos Budapest I. műsorával.
CSÜFÖRTÖK, JANUÁR 11.
Budapest I.
6.45: Torna.
Utána : Gramofonlemez.

12: Déli harangszó, időjárás-jelentés.

12.05: Bertha István szalonzenekara.
Közben kb. 12.30: Hírek.
1.15: Időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés.
1.30: A m. kir. államrendőrség zenekara. Vezényel : Szöllőssy Ferenc.
2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.
3.30: Diákfőlora.
4: Tutsek Anna ifjúsági előadása.
1. Akik nem ismerik egymást.
2. Szuzanne bucsuja.
4.45: Időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.
5: „Baesányi János”. Szinnyey Ferenc dr. előadása.
5.30: Sebők Stefi énekelt, zongorán kíséri Polgár Tibor.
6: „Néhány tanács kezdő vívőknek”. Schenker Zoltán előadása.
6.30: Fried Géza zongorázik.
7.05: Külügyi negyedóra.
7.25: A m. kir. Operaház előadásaának ismertetése.
7.30: A m. kir. Operaház előadásaának közvetítése. „Leconteur Adrienne”.
Az I. felv. után kb. 10.30: Időjelzés, hírek.
Majd: Bura Károly és cigányzenekara a Ketter étteremből.

Ezt a közvetítést a bécsi rádióállomás is átvesszi!
9.30: Hírek, ügétversenyeredmények.
9.50: Pataky-jazz a Gellért-szállóból.
Közben kb. 10.10: Időjárás-jelentés.
10.45: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel: Rajter Lajos.

Budapest I.

6.45: Torna.
Utána : Gramofonlemez.
10: 1. Nagy emberek leveleiből. (Kossuth Lajos és Deák Ferenc.) 2. Mai kis lexikon.
Közben: Gramofonlemez.
11.10: Vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó, időjárás-jelentés.
12.05: Révész László zongorázik. Pétry Kató énekelt, zongorán kíséri Polgár Tibor.
Közben kb. 12.30: Hírek.
1.15: Időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés.
1.30: Kóczé Gyula és cigányzenekara.
2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

Budapest II.

7.25-101 azonos Budapest I. műsorával.
SZOMBAT, JANUÁR 13.
Budapest I.
6.45: Torna.
Utána : Gramofonlemez.
10: 1. Nagy emberek leveleiből. (Kossuth Lajos és Deák Ferenc.) 2. Mai kis lexikon.
Közben: Gramofonlemez.
11.10: Vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó, időjárás-jelentés.
12.05: Révész László zongorázik. Pétry Kató énekelt, zongorán kíséri Polgár Tibor.
Közben kb. 12.30: Hírek.
1.15: Időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés.
1.30: Kóczé Gyula és cigányzenekara.
2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4: A Rádióélet meserájja.

4.45: Időjelzés, időjárás-jelentés, hírek.
5: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel : Fridl Frigyes.
6.15: „Helytörténelmi emlékek a Studio körüli”. Irta: Romhányi István. Feloivassa : Radó Árpád.
6.45: Fejes szalon- és jazzzenekara az Ostende-kávéházából Kalmár Pál énekszámaival.
7.30: Mit üzen a rádió.
8: Gramofonlemez.
8.45: Hírek.
9: Vigjáték-előadás a Studióból. „Az igéret földje”.
Utána kb. 10.45: Időjárás-jelentés.

Majd: Rácz Béla és cigányzenekara a Baross kávéházából Lipóczy József énekszámaival.
Budapest II.
7.30: Gramofonlemez.
Utána : A hét eseményei, Hírek
Majd: Azonos Budapest I. műsorával.

Külföld

VASÁRNAP.

BECS, 8: Dité Lajos orgonázik.
8.30: Gr. 11.20: Kamarazene.
kar. 12.30: Rádiózenekar. —
15.25: A Graf Kurz négyes játéka. 16.55: Gr. 18.55: Othello az Operaházból. 22.10: Rádiózenekar.
BELGRÁD, 11: Gr. 11.30: Az Aranyénekek. 12.30: Grosz danovics népénekes és a Popaz zenekar hgv. 15.30: Hgv. Népdalok. 23: Felőra, gr.
BERLIN, 18: Ballada egy hóvirárról zenével. 20.05: A bábercehi lányok, énekes játék. —
22.30: Táncczene.
BRESLAU, 6.35: Kikötői zene. 10.25: Hegedű- és zongorajáték. 14.25: Gramofonulazás.
BUKAREST, 10.45: Egyházi z. 11: Szimf. lemezek. 12: Gr. 13.15: Könyvü lemezek. 17: Marcuzenekar. 19.20: Gr. 20.20: Rádiózenekar. 22: Zene a San Remo vendégloból.
KÖNIGSBERG, 6.35: Kikötői z. 12: Szór. z. 15: A Görlach-né-

gyes. 18.35: Vidám óra lemezekkel. 19.05: A rádiózenekar hangversenye.
LIPCSE, 6.35: Kikötői z. 13: Könyvü z. 14.40: Olasz művésztémék. 20: Mandolin- és harmonikazene dalokkal.
PRÁGA, 6.45: Ébresztő. 7.30: Karlsbadi fürdőzene. 9.25: Reslen Antal zongorázik. 10.10: Tovacsoszy-énekkar hangversenye. 12.15: Katonazene. 17.45: Gr. 20.50: Suk: G-moll kvintett.
STOCKHOLM, 17.05: Csella- és zongoraszonáták. 19.30: Rádiózenekar. 22: Szór. z.
STRASBOURG, 17.30: Pasdeloup hangverseny Párisból. 20.15: Gr. 20.45: Gr.
WARSZAWA, 12.05: Filharmonikusok. 14.25: Néptáncok, lemezek. 14.30: Lengyel népdalok. 16.30: Guglielmelli-lemezek. 17.15: Népszerű lenyél zene. 19.50: Könyvü z. 22.25: Kávéházi táncczene.

HETFŐ.

BECS, 12: Parasztzene. 12.30: Déli hangv. 13.30: Művésztémék. 17.15: Janeczky Mercedes zongorázik. 20.55: Anday Piroska dal- és áriaszetje. 22: Rádiózenekar.
BELGRÁD, 12.05: Rzkar. 15: Az Uroseviczenekar. 16.30: Népzene. 19: Rádiózenekar. 20: Snasi Dragutin hegedül.
BRESLAU, 6.45: Gr. 7.25: Szorakoztató z. 12: Filharmonikusok. 13.25: Gr. 16: Délutáni z. 17.45: Szórakoztató z. 18.15: Gr. 22: Debussy: D-moll és Beethoven: C-dur vanósnégyes.
STRASBOURG, 19.30: Könyvü z. 20.45: Gramofon.
WARSZAWA, 12.05: Szalonzene. 15.40: Táncclemezek. 16.55: Harangjáték lemezek. 17.05: Zongoratrío. 18.20: A Danénekkar hangversenye. 22.45: Kávéházi zene.

SZERDA.

BECS, 12: Déli zene. 13.10: A déli zene folytatása. 18.55: Tánccet a Ziller-völgyben. —
20.05: A szimfónikus hangversenye. 22.30: Rádiózenekar.
BELGRÁD, 12.05: Rzkar. 16.30: Könyvü z. 19: Gramofon. 22.45: Cigányzene.
BERLIN, 21: Rádiózenekar. —
22.40: Táncczene a Delphi-palotából.
BUKAREST, 13.15: Könyvü z. 18.15: Mocoi-zenekar. 19.20: Gr. 20: Dimo Györgyike énekel. 20.20: A rádiózenekar szimf. hangversenye.
LIPCSE, 7.25: Szórakoztató zene. 15: Dipper Kurt magyar műveket zongorázik. 21: Táncczene. 22.55: Hangverseny. —
24: Gramofon.
MILANO, 17.10: Kamarazene. 19.30: Gr. 20: Gr. 20.40: Ranzato: A rózsák városa, operett.
MÜNCHEN, 17.50: Schubert: C-moll zongoraszonáta. 18.30: Allatokról szól zeneművek, lemezek.
PRÁGA, 6.15: Ébresztő. 10.45: Gr. 12.10: Gr. 12.35: Gramofon. 15.30: Gr. 16: Szalonzene. 20.05: Filharmonikusok. 22.15: Uj lemezek.
STOCKHOLM, 17.30: Dalok. 17.45: Szórakoztató z. 18.15: Gr. 22: Debussy: D-moll és Beethoven: C-dur vanósnégyes.
STRASBOURG, 19.30: Könyvü z. 20.45: Gramofon.
WARSZAWA, 12.05: Szalonzene. 15.40: Táncclemezek. 16.55: Harangjáték lemezek. 17.05: Zongoratrío. 18.20: A Danénekkar hangversenye. 22.45: Kávéházi zene.

WARSZAWA.

18.20: Katonák órája. 18.45: Gr. 22: Művésztémék. 22.30: Táncczene az Adriából.
KEDD.

BECS.

12: Gr. 12.30: Alpési zene lemezek. 13.10: Könyvü lemezek. 17.20: Schobel Ulrich zongorázik. 19: Katonazene. 22.25: Rádiózenekar.
BELGRÁD, 12.05: Rzkar. 16: Rádiózenekar. 17.30: Táncczene. 19: Gramofon. 22.45: Cigányzene.
BERLIN, 21: Rádiózenekar. —
22.40: Táncczene a Delphi-palotából.
BUKAREST, 13.15: Könyvü z. 18.15: Mocoi-zenekar. 19.20: Gr. 20: Dimo Györgyike énekel. 20.20: A rádiózenekar szimf. hangversenye.
LIPCSE, 7.25: Szórakoztató zene. 15: Dipper Kurt magyar műveket zongorázik. 21: Táncczene. 22.55: Hangverseny. —
24: Gramofon.
MILANO, 17.10: Kamarazene. 19.30: Gr. 20: Gr. 20.40: Ranzato: A rózsák városa, operett.
MÜNCHEN, 17.50: Schubert: C-moll zongoraszonáta. 18.30: Allatokról szól zeneművek, lemezek.
PRÁGA, 6.15: Ébresztő. 10.45: Gr. 12.10: Gr. 12.35: Gramofon. 15.30: Gr. 16: Szalonzene. 20.05: Filharmonikusok. 22.15: Uj lemezek.
STOCKHOLM, 17.30: Dalok. 17.45: Szórakoztató z. 18.15: Gr. 22: Debussy: D-moll és Beethoven: C-dur vanósnégyes.
STRASBOURG, 19.30: Könyvü z. 20.45: Gramofon.
WARSZAWA, 12.05: Szalonzene. 15.40: Táncclemezek. 16.55: Harangjáték lemezek. 17.05: Zongoratrío. 18.20: A Danénekkar hangversenye. 22.45: Kávéházi zene.

STRASBOURG.

19.30: Könyvü z. 20.45: Gramofon.
WARSZAWA, 12.05: Szalonzene. 15.40: Táncclemezek. 16.55: Harangjáték lemezek. 17.05: Zongoratrío. 18.20: A Danénekkar hangversenye. 22.45: Kávéházi zene.

BECS.

12: Déli zene. 13.10: A déli zene folytatása. 18.55: Tánccet a Ziller-völgyben. —
20.05: A szimfónikus hangversenye. 22.30: Rádiózenekar.
BELGRÁD, 12.05: Rzkar. 16.30: Könyvü z. 19: Gramofon. 22.45: Cigányzene.
BERLIN, 21: Rádiózenekar. —
22.40: Táncczene a Delphi-palotából.
BUKAREST, 13.15: Könyvü z. 18.15: Mocoi-zenekar. 19.20: Gr. 20: Dimo Györgyike énekel. 20.20: A rádiózenekar szimf. hangversenye.
LIPCSE, 7.25: Szórakoztató zene. 15: Dipper Kurt magyar műveket zongorázik. 21: Táncczene. 22.55: Hangverseny. —
24: Gramofon.
MILANO, 17.10: Kamarazene. 19.30: Gr. 20: Gr. 20.40: Ranzato: A rózsák városa, operett.
MÜNCHEN, 17.50: Schubert: C-moll zongoraszonáta. 18.30: Allatokról szól zeneművek, lemezek.
PRÁGA, 6.15: Ébresztő. 10.45: Gr. 12.10: Gr. 12.35: Gramofon. 15.30: Gr. 16: Szalonzene. 20.05: Filharmonikusok. 22.15: Uj lemezek.
STOCKHOLM, 17.30: Dalok. 17.45: Szórakoztató z. 18.15: Gr. 22: Debussy: D-moll és Beethoven: C-dur vanósnégyes.
STRASBOURG, 19.30: Könyvü z. 20.45: Gramofon.
WARSZAWA, 12.05: Szalonzene. 15.40: Táncclemezek. 16.55: Harangjáték lemezek. 17.05: Zongoratrío. 18.20: A Danénekkar hangversenye. 22.45: Kávéházi zene.

STRASBOURG.

19.30: Könyvü z. 20.45: Gramofon.
WARSZAWA, 12.05: Szalonzene. 15.40: Táncclemezek. 16.55: Harangjáték lemezek. 17.05: Zongoratrío. 18.20: A Danénekkar hangversenye. 22.45: Kávéházi zene.

BECS.

12: Déli zene. 13.10: A déli zene folytatása. 18.55: Tánccet a Ziller-völgyben. —
20.05: A szimfónikus hangversenye. 22.30: Rádiózenekar.
BELGRÁD, 12.05: Rzkar. 16.30: Könyvü z. 19: Gramofon. 22.45: Cigányzene.
BERLIN, 21: Rádiózenekar. —
22.40: Táncczene a Delphi-palotából.
BUKAREST, 13.15: Könyvü z. 18.15: Mocoi-zenekar. 19.20: Gr. 20: Dimo Györgyike énekel. 20.20: A rádiózenekar szimf. hangversenye.
LIPCSE, 7.25: Szórakoztató zene. 15: Dipper Kurt magyar műveket zongorázik. 21: Táncczene. 22.55: Hangverseny. —
24: Gramofon.
MILANO, 17.10: Kamarazene. 19.30: Gr. 20: Gr. 20.40: Ranzato: A rózsák városa, operett.
MÜNCHEN, 17.50: Schubert: C-moll zongoraszonáta. 18.30: Allatokról szól zeneművek, lemezek.
PRÁGA, 6.15: Ébresztő. 10.45: Gr. 12.10: Gr. 12.35: Gramofon. 15.30: Gr. 16: Szalonzene. 20.05: Filharmonikusok. 22.15: Uj lemezek.
STOCKHOLM, 17.30: Dalok. 17.45: Szórakoztató z. 18.15: Gr. 22: Debussy: D-moll és Beethoven: C-dur vanósnégyes.
STRASBOURG, 19.30: Könyvü z. 20.45: Gramofon.
WARSZAWA, 12.05: Szalonzene. 15.40: Táncclemezek. 16.55: Harangjáték lemezek. 17.05: Zongoratrío. 18.20: A Danénekkar hangversenye. 22.45: Kávéházi zene.

STRASBOURG.

19.30: Könyvü z. 20.45: Gramofon.
WARSZAWA, 12.05: Szalonzene. 15.40: Táncclemezek. 16.55: Harangjáték lemezek. 17.05: Zongoratrío. 18.20: A Danénekkar hangversenye. 22.45: Kávéházi zene.

BECS.

12: Déli zene. 13.10: A déli zene folytatása. 18.55: Tánccet a Ziller-völgyben. —
20.05: A szimfónikus hangversenye. 22.30: Rádiózenekar.
BELGRÁD, 12.05: Rzkar. 16.30: Könyvü z. 19: Gramofon. 22.45: Cigányzene.
BERLIN, 21: Rádiózenekar. —
22.40: Táncczene a Delphi-palotából.
BUKAREST, 13.15: Könyvü z. 18.15: Mocoi-zenekar. 19.20: Gr. 20: Dimo Györgyike énekel. 20.20: A rádiózenekar szimf. hangversenye.
LIPCSE, 7.25: Szórakoztató zene. 15: Dipper Kurt magyar műveket zongorázik. 21: Táncczene. 22.55: Hangverseny. —
24: Gramofon.
MILANO, 17.10: Kamarazene. 19.30: Gr. 20: Gr. 20.40: Ranzato: A rózsák városa, operett.
MÜNCHEN, 17.50: Schubert: C-moll zongoraszonáta. 18.30: Allatokról szól zeneművek, lemezek.
PRÁGA, 6.15: Ébresztő. 10.45: Gr. 12.10: Gr. 12.35: Gramofon. 15.30: Gr. 16: Szalonzene. 20.05: Filharmonikusok. 22.15: Uj lemezek.
STOCKHOLM, 17.30: Dalok. 17.45: Szórakoztató z. 18.15: Gr. 22: Debussy: D-moll és Beethoven: C-dur vanósnégyes.
STRASBOURG, 19.30: Könyvü z. 20.45: Gramofon.
WARSZAWA, 12.05: Szalonzene. 15.40: Táncclemezek. 16.55: Harangjáték lemezek. 17.05: Zongoratrío. 18.20: A Danénekkar hangversenye. 22.45: Kávéházi zene.

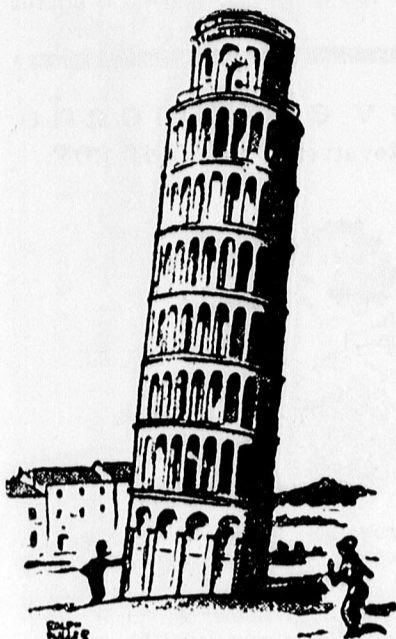
STRASBOURG.

19.30: Könyvü z. 20.45: Gramofon.
WARSZAWA, 12.05: Szalonzene. 15.40: Táncclemezek. 16.55: Harangjáték lemezek. 17.05: Zongoratrío. 18.20: A Danénekkar hangversenye. 22.45: Kávéházi zene.

BECS.

12: Déli zene. 13.10: A déli zene folytatása. 18.55: Tánccet a Ziller-völgyben. —
20.05: A szimfónikus hangversenye. 22.30: Rádiózenekar.
BELGRÁD, 12.05: Rzkar. 16.30: Könyvü z. 19: Gramofon. 22.45: Cigányzene.
BERLIN, 21: Rádiózenekar. —
22.40: Táncczene a Delphi-palotából.
BUKAREST, 13.15: Könyvü z. 18.15: Mocoi-zenekar. 19.20: Gr. 20: Dimo Györgyike énekel. 20.20: A rádiózenekar szimf. hangversenye.
LIPCSE, 7.25: Szórakoztató zene. 15: Dipper Kurt magyar műveket zongorázik. 21: Táncczene. 22.55: Hangverseny. —
24: Gramofon.
MILANO, 17.10: Kamarazene. 19.30: Gr. 20: Gr. 20.40: Ranzato: A rózsák városa, operett.
MÜNCHEN, 17.50: Schubert: C-moll zongoraszonáta. 18.30: Allatokról szól zeneművek, lemezek.
PRÁGA, 6.15: Ébresztő. 10.45: Gr. 12.10: Gr. 12.35: Gramofon. 15.30: Gr. 16: Szalonzene. 20.05: Filharmonikusok. 22.15: Uj lemezek.
STOCKHOLM, 17.30: Dalok. 17.45: Szórakoztató z. 18.15: Gr. 22: Debussy: D-moll és Beethoven: C-dur vanósnégyes.
STRASBOURG, 19.30: Könyvü z. 20.45: Gramofon.
WARSZAWA, 12.05: Szalonzene. 15.40: Táncclemezek. 16.55: Harangjáték lemezek. 17.05: Zongoratrío. 18.20: A Danénekkar hangversenye. 22.45: Kávéházi zene.

Judas Matyi

A PISAI FERDE TORONYNÁL.

— Gyuri vigyázz! Még eldűtöd azt a tornyot!

A KEZDŐPONT.

— Mikor kezdted dolgozni ebben a hivatalban?
— Mikor megfenyegettek, hogy fölmondanak.

VALÓSZINŰ.

Csendőr: Hol vannak a papirjaid?
(Hol a pénze?)
Csavargó: Most estem le, kérem, egy repülőgépről s a holmim odafönt maradt.

C. Q. (Co-ki.)

A napokban egy C. Q. című füzetecskét találtam a kávéházi asztalon. Annak a 20. és 21. oldalai közé valaki egy lapot erősített és azon (valószínűleg elkeseredésében) a következő jegyzetekkel látta el a 21. oldalon közölt rádió tizparanesolatot:

1. Szeresd a rádiót, mert életedet szebbé és kellemesebbé teszi.
2. Hallgasd a neked kedves műsor-számokat egész lélekkel.
3. Ne hallgass túlsokat.
4. Ajánld a rádiózást mindenkinek.
5. A műsor nemcsak neked készül.
6. Ügyelj szomszédod idegére.
7. Ne törd az orvhallgatót.
8. Zárd el a készüléked mindig, mikor haragos vagy ingerlékeny vagy.
9. Hallgatás közben ne poharazz.
10. Szeresd rádióelőfizetőtársad igényeit is úgy, mint a magadét.

Egy rádiókereskedő mosolyogva mondta: „Szent igaz; az egész rádióban ez az egyetlen vigasz”.

Bíz ezzel kénytelen vagyok s hallgatom egész lélekkel, mert hova tenném lelkemnek nagyobbik részét el?!

Helyben vagyunk. Ezt valloam én és bizony alig hallgatom, mert — mit tagadjam? — öklémét ki alig állhatom.

Nem leszek én elrontója semmi szépnek, semmi jónak s felajánlom majdnem ingyen az én rádiómat.

Ezt már régen észrevettem s mástól is gyakran hallani; bár néhanapján juthatna nekünk is valami!

Ügyelj bizony. Nagyon kérlek; kérlek az összes szentekre, mert nagy szüksége van neki kötéllidegekre.

Pocsék dolog az irigység... Hadd hallgassa, majd megunja, addig meg jobb, ha az ember b. szemét behunyja.

Most már értem, miért van az én rádióm oly ritkán nyitva: gyakori ingerlékenység lehet csak a titka.

Zárjátok el, zárjátok el! C. Q. fránya nasinája... Kupát ide, mely az életet vígabbra csinálja.

Társaimnak az igényét hecsben tartani úgy vélem, ha nem mondom nyíltabban ki tisztelt véleményem.

...És most kérdem, nem hallatlan, abszurd valami erről a remek, esodálatos találmányról ilyen véleményt leadni? Vagy pusztán játék volt az egész s csak azért készült, mert a szerző csak így tudta rimbe szedni zavaros gondolatait?
Ki lát a lelkekbe?
Részemről imádom a rádiót, ezt a remek stb. találmányt...

— ANKA. —

Bihari anekdoták.

HALÁLOS SÉRTÉS.

Két muzsikusk cigány veszekszik a régi Daru-csárdában, abból a fajtából, amelyikről a nóta így szól: „Nyáron vályogot vetek, télen hegedülgetek”.

Elmondtak már egymásra minden gorombaságot, csufszókat, ami csak a cigányszótárban található, tettelegességre azonban nem vetemedtek.

Midőn már minden sértésből kifogytak, nem volt a szótárukban több, gyilkos szemforgatásokkal méregették egymást, egyszer csak mondja az egyik:

„Te olyan abszolút vagy, hogy pláne”.

Erre az óriási sértésre azután betörték egymás fejét.

Dr. Borsy Imre.

TÁRSASÁGBAN.

— Micsoda donzsuan ez az ember. Azt mondja, hogy az egész városban csak egy asszony van, akit ő még meg nem csókolt.

— Valóban? Vajjon ki lehet az?...

Tönkre ment főnök gyászdala

A Csapó uceán végestelen végig Minden kiskapuban üzlet nyílik Minden kicsi házon kettő, három. Csak az enyém hervadt el a nyáron.
N. L.

B. U. Kivánságok

Saját magamnak hogyan érjek rá ilyesmire.

Kiskereskedőknek egy kis dugsegélyt, kis kamatra nagy tőkét.
Kisiparosoknak egy kis előre fizetett privát munkát.

Tisztviselőknek fizetésvalortzációt, 20x alapon.

Rendőröknek a nyáriruha-ügy elintézését.

Postásoknak motorkerékpárt, amely emeletre is tud menni.

Tűzoltóknak a tüzeset miniszteri rendelettel való betöltését.

Villamos kalauzoknak dobkályhát és végállomásnál gesztenyesütő kályhák felállítását.

Utasoknak menetdíj eltörlését és mellékutcai közlekedést.

Elítélt rabok és fegyenceknek útlevelét Amerikába I. oszt. hajójegygyel.

Malomellenőröknek 1000 csempészt.

A végrehajtóknak kivételesen nem kívánok semmit, csak egy páncéltönyt.

Családapáknak állami főnyereményt az 5-ik húzáson egész sorsjeggyel.

Koreszmárosoknak, vendéglősöknek, éttermeknek, pincéreknek stb. a fentfótt családapák kötelező ottléte és italozása, költsége és éjjelzése.

Az adózóknak hivatalok kimutatását tulfizetésről.

Végrehajtók besorozása, adófőkönyv megsemmisítése és a befizetett adók 6 százalékos kamattal való visszatérítése záros vagy nem záros határidőn belül.

Neméth.

MINDEN REKORD LEVERVE.

A sítávugró, akit a levegőben repülőgépről tárlálnak.

Pondró István levele

FOLYTATVÁNYOS KÖZLÉS
AZ SZENT URÓRÓL.

Még az köpködésiben is az művészt quintessenciája tsillant mög. No mert. Nem olyan otsmány módon szentintett, mint a szláv, német, polyák, vagy az mindig bűdös sevenyű, mosdatlan szagú oláh nemzöt származotyai tseleködik; hanem úgy, hogy gusz-tusos volt látni. Míg az előbbi názióbeliek csak letottsantyaák az földre, oszt ott szétlaposodik, mint a földrajzi mappa, addig Ubul úr evvel is hasznot tseleködött, mivel hogy gyógykezelt. Hanem szerették is a juhászok számadóstól bolytárostól, ifja, öreje, kisinyje, nagyja, nősténye, kanyja, kivétel nélkül. Férgős volt az birka; lett légyen az kos, anya, ürü vagy toklyó a bolytár lependerítötte előtte öt lépésnyire a nyíves barmot, az szent úr üg odatsütsült egy fejt székre (fábul van ez, oszt olyan gömbölyű findzsaszerű, mint az uri népnél divatos, nap-pal csak ritkán alkalmazott portzolárium tsésze, csak hogy ennek füle nints) oszt a tzingulárés tziart bétette, mint az bagót a paraszt. Kis vártatva oszt olyan sürü sáfránzinú adagot puttyintott a szályából az férgös ba-

rom tzentromába (a két szarva közé) az nyíves dögnek, hogy nincs a tisztai totsogókba az a... géni, amelyik esz-trábban tselekedné. Egy ülőhelyből 250—300. az bürgét félskatulya tziart megbagözva úgy meginjekcionozott, hogy az nagyerdei kínlikatórium bármely kitanult professora se lö különben a szuszogós szotyogós üvegpistolyával, Isten nagyobb ditsőségére.

Eztör mög ahogy az békés Tsabán az állomás ebédlejében az vernálás brevóriumból tsöndben fohászkodott, az jótékony álom elnyomta a szent urat, Pedig dinsztes volt, mert az karastalombeli házfönökség kiküldte az fiatal paptsemétg (az regula papotskák) Sümege az anyaháza való szál-lítására, mint eskortos papot.

Az Pintzér ur salynálta felzaklatni a szent embört, vagy megfedekezett, tsakhogy az vonat elkozogott, az Ubul úr meg ott maradt, oszt két óra hossznyit muszáj volt az restallációban stagnálni. Péntz mög volt a tsuhazseben, mint sakálkutya a Saharában — spórolva elég. Szent gerjedelmében oszt levestül az tsukros pufánkig mög az tortányig végig menászta az egész komplett étlapot; azután hátulról az huslevesig visszafel ebédelte az étel-tzédulát. Az pintzér ifju majd sóhálványvá meredt az elszörnyülködéstől, mikor felülről le és hátulról vissza-fele bedarálta neki a szent ur a fogá-sokat, Isten nagyobb ditsőségére.

Az orvosok könyvelt is mind kitanulta (vagy betanulta) ez a jámbor lélek csak úgy passióból. Oszt ha már az izivil doktor némely kis sümegei ember-bimbó világra segedelmezésnél beku-dartozott, szaladtak az Ubul úrhoz és 100 esötben 99.entszer excellált a pá-ter. Errül oszt visszavélekszek az Tsürös Tóni, meg a Bika Bora esettyi-re. Mer tsakugyan eset volt. Az Borta leányzó rohamosan gyarapodott suly-

ban. Különleges eset adódott elő. Négy orvos már elköszönt az betegül. Az szent úr nög tsaknem kommandóra napfényre hozta a kis zalamegyei bitskást. Az szokásszerű betegagy ki-fekvése után elmén Bora az Ubul úr-hoz mögköszönni az kettös életmen-tést. Még katszva tzaflatott a karas-talom felé. Egy lánypajtás irigyen oda is szól: „Oszt mögmütasd, bérámáz-tassad a szent kélpel, amit kapsz a szent úrtól!” Bora béköszön! Az pap úr mög jobbról, balról úgy rippentette pofon — „Isten nagyobb ditsőségére” — hogy az orra eltűnt a két dagadt pofa közt (nem kellett már ráma a szent kép-nek). Kapott Tóni is, mert betzitálta Ubul úr. Soká örözte a fáj-dalmakat a teste közepén, noha Ubul ur tsak botskort viselt az lábain. No, de meg is eskütte ájn zvjára, szentül bízva, hogy kitekeri különben a nya-kukat Ubul úr, mint ahogy kilátásba helyezte nekik.

Melyhöz hasonló, lyókat kívánok

Pondró István.

(Ha köll még lösz egy fuvarral.)

CSAK 1 MOSOLY!

SZELLEMEKES UTAS.

Egy másodosztályú szakaszban az utas mindenáron beszélgetni próbál a szembenülő hölgygel. Szellemeskedik.

— Tetszik tudni — kérdezi — miért mozgathatók a vasuti kocsikban a hamutartók?

— Fogalmam sincs — feleli a hölgy közönyösen.

— Azért feleli az utas, — mert ha nem volnának mozgathatók, akkor a vasuti kocsiakat kellene megfordítani, hogy a hamutartókat kiürítsék.

NÉMET HUMOR.

Mészárosmester (rövidlátó segédje hez):

— Nem tud vigyázni? Már megint az inast akasztotta fel a szegre a borjú helyett.

ALKALOMADTÁN.

- Inni szokott?
- Csak alkalomadtán, doktor úr
- Mégis mikor?
- Hát úgy — félóránként...

ÖNÉRZET.

- Laci, te megint a nevelőnővel civakodsz. Odamegyek a nádpálcaival.
- Hagyjad papa, egyedül is elbírok vele.

Jövendőmondó.

Rovatvezető: GAYNÉ EGY.

E rovatban bárkinek megmondja a rovatvezető a jövőjét és grafológizálja frását. A választott jellege alatt közölni kell a kérdező nemét és korát. Költ-ségmentés címén legalább 30 fillér értékű bélyeg mellékelendő a kérdéseket tartalmazó levélhez. Aki megadott címre postán küldendő választ kér, az 50 fillér értékű bélyeg mellékeljen.

Kárász Mihály esete
Csukás Rebekával

Irtá: Kiss István nyug. főjegyző.

Kárász Mihály 36 éves aglegény volt. Foglalkozása: belső cseléd a földesi uraságnál 10 év óta. Azelőtt, mint bojtár szolgált hol egyik, hol másik számadó juhász mellett.

Megbízhatósága mintaszerű volt. A földesi uraság, mint belső cselédet, a könnyebb természetű teendőkhöz „bizalmasabb” dolgok végzésére is alkalmazta; amikből Kárásznak nem ritkán jelentősebb mellékjövödelme is származott.

Kárász takarékos és józanéletű ember volt. Eddigi 26 évi szolgálati ideje alatt megtakarított pénze, igen szép summát tett már ki. Szólid, és káros szenvedélyektől mentes életet élt.

Néha, néha gondolt a nősülésre is. De minek nősüljek — mondogatta magában, — úgy sem lennék boldog a házasságban; hiszen elvesztettem azt a nőt, akit igazán szerettem.

Mert, hogy is történt a dolog, amikor Kárász 24 éves volt, beleszeretett a gazdasági kovács 18 éves, viruló szép hajadon lányába, akinek kezét meg is kérte. De a szép hajadonnak szíve inkább a botosispán felé mutatott hajlandóságot, kinek nem sok idő múlva felesége is lett.

Kárászt a kikoszarás annyira szíven ütötte, hogy menten elhatározta magában, hogy ez életben soha sem fog megnősülni s asszony személye soha szóba sem áll.

Am teltek az évek Kárász felett is lassan-lassan tudatára ébredt annak, hogy még sem jó a társas életet élő embernek egyedül lenni s kivert kutyamódjára élni le az életet. Rágondolt arra is, hogy mi lesz vele, ha előregszik és ki fogja ápolni, gondozni betegségében? Rokonai voltak ugyan, de ezek, a testvéri szeretet hiányában, inkább megtakarított pénzecskéjére áhítottak.

Nagy volt aztán a falubeliek esodálkozása, amikor az a hír kapott szárnyra, hogy a mindig szomoruan egykedvű Kárász Mihály egy idő óta, a módos és esinosnak mondott — de nem éppen fiatal — Csukás Rebekának csapja a szelet.

Ez a Csukás Rebeka aféle öreg hajadon volt már. Ugy 30—40 év körül. Élete sorsa hasonló volt a Kárászéhoz. Bár Csukás Rebeka nem volt szerelmében csalódott leány; de mégis erősen felfogadta, hogy soha férjhez nem megy.

Hogy is történt hát az eset Csukás Rebekával élete 20. évében? Tiszta szerelemből menyasszonya lett a falu egyik delitermetű, szorgalmas legényének, kivel egy szép napon, annak rendje és módja szerint, törvényesen egybekelt. De boldog egybekelésük csak a lakodalmi estély 12 órájig tartott, amikor is a kérelhetetlen sors, gyászos pontot tett a boldog vőlegény életére.

Ugyanis, mikor a menyasszonyánéra kerülvén a sor, a fiatal férj kötelességszerűleg táncra kérte fel menyasszonyát. De alig hogy pár fordulatot tettek: kívülről puskalövés dördült el s a löveg az ablakon keresztülhalva, a vőlegényt szíven találta, aki holtan bukkott a szoba padlózatára.

A jelenlevő vendégek dermedten az ijedségtől, megkövülve, tanácstalanul álltak a borzalmas eset felett. Az asszonyok, leányok sírása töltötte be a pár perc előtt még vidám lakodalmi zajtól és zenétől hangos helyiségeket. A félholtra ájult menyasszonyt pedig a rögtön odahívott orvosnak csak hosszas élesztési kísérletezés után sikerült öntudatra hozni.

A szomorúan végződött nászszakoma után pár nappal, a bevezetett csendőri nyomozás során megállapítást nyert, hogy a gyilkosságot egy falubeli legény bosszúból követte el, kit Csukás Rebeka régebben, mint első kérőjét, kikoszarzott.

Rebeka a szomorú eset feletti lelki

megrendülésében megfogadta, hogy ez életben férjhezmenni nem fog.

De a szágulda rohanó idő homokórája Rebeka felett sem állt meg. Idő teltevel ő is kezdte magát egyedül érezni; mivel szülei is időközben elhaltak. Testvérei nem maradtak s ő, mint egyetlen gyermek, örökölvén szülei után egy szép házat és 5—6 hold szántóföldet, melynek jövedelméből szerényen megélhetett volna. De ott fészkelt agyában állandóan egy gyöttrő gondolat: mi fog történni kis ingatlanának további kezelésével, ha betegségbe esik, vagy előregszik?

Hogy, hogy nem történt a dolog, de egy idő óta e két hasonló sorsú emberi lény között — talán érezték is egymásra utaltságukat — olyan kölcsönös rokonszenv fejlődött ki, hogy egy találkozásuk alkalmával elhatározták, hogy további életük terheit, örömeit és bánatait egymással megosztják, s ezen elhatározásukat törvényes házasságralépéssel pecsételik meg.

Kárász Mihály, mint tartalékos baka „cugfürer” még adós volt a hadseregnek egy fegyvergyakorlattal. Erre a 21 napos fegyvergyakorlatra meg is kapta a behívót. Ekkor Rebekával úgy határoztak, hogy még a fegyvergyakorlat előtt — a „krumplikapálást” követő hétnek szerdáján megtartják az esküvőt.

Az esküvőt szerény lakodalmi mulatság keretében meg is tartották, amelyen csak a közelebbi jóismerősök vettek részt.

Kárász a lakodalom után pár nappal be is vonult ezredéhez fegyvergyakorlatra; vivén magával háztársakjában pár sült tyukot, sonkát, kalácsot, pogácsát és még a takarékos Rebeka asszony által zsebébe zsusztatott 2 korona költőpénzt.

Am ez a 2 korona a bevonulás napjának estéjén, a kaszárnya kintinjában rendezett bajtársi összejövetelel máris kevésnek bizonyult, mivel a szívélyes barátság jegyében megindult mulatozás közben gyakran ürültek a borosflaskók.

Pénzszükében aztán pár nap múlva Kárász cugfürer ur posta útján sürgősen kért Rebekától 5 koronát.

Rebeka soknak találván a kért összeget, csak 2 koronát küldött, melyet egy kis dobozba téve, ajánlva adta fel férje címére, néhány soros levél kíséretében.

Kárászt kissé bosszantotta feleségének szűkmarkúsága. De nem azért volt Kárász cs. és kir. rezervista „cugfürer”, hogy némi kis baka raffinációval ne tudjon még pár koronát a takarékos Rebekától kicsisholni.

Minek okából egy hét múlva a következő tartalmú levelet küldte haza cöletpárjának:

Kedves Rébékém nékem!

„Amely levelem ma egy hete küldtél a két koronával „bizonyisten meg nem kaptam”. Nagy szükségben vagyok! Irjál mielőbb s a 2 koronát csak a 2 koronát csak a levélbe tedd; most már bizonyosan megkapom, ha beleteszed. De bele tedd Rébék! A legénységű menázspénzt ellopták a zsebedből, pedig nem is volt nálad; a borjumba volt, mégis ellopták. Hát te egészséges vagy-e? A 2 koronát csak a levélbe tedd! Hát ti feléted jár-e eső? Erre sok jár! Csak a becsületedre vigyázz! Valamit ne halljak! Irj mindent, a 2 koronát csak a levélbe tedd! Ezzel bezárom leveletem...”

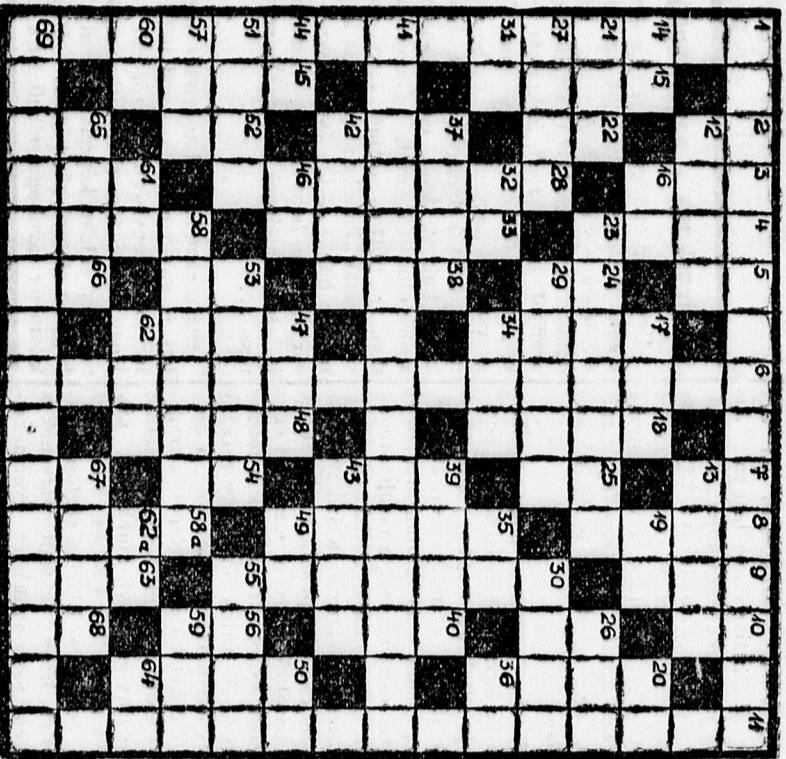
Nb. Mán kétszer jártam úgy, hogy ellopták tőlem a menázi pénzt! Csak rajta kaphatnám! Nem enne ü többet! Hát a malac hízik-e? Adjál neki elég tengerit, de ne penészeszt! Ezzel még egyszer bezárom leveletem

Maradtam a srig szerető
Mihály, cugfürer úr.

Mondani sem kell, hogy a jószívű Rébék asszony a forduló postával küldte a 2 koronát. Nehogy — ellenesetben — a többször elloptott menázspénzért a hadikincstár, kis vagyonszájukra végrehajtást vezessen. Mert hát Rébék asszony így gondolta el a következő karményeket.

144. számú keresztrejtvény

Beküldje: POLLÁK ERZSÉBET (Ferenc József ut 38.)

Vízszintes sorok:

- 1. Amerika feldevezője. 12. Ami érdek nélkül tetszik. 18. Párol. 14. Híres meseköltőnk monogramja. 16. D. Z. 17. Német rag. 19. Ékezetes költő. 20. Személyes névadás. 21. O. I. R. 23. Kulturintézmény. 26. Betűpótlással idegen női név bevez. 27. Nem hamar. 29. Roham. 30. "Carmen" zeneszerzője fonetikusan. 31. Cink vegyjele. 32. L. R. 34. O. A. J. 35. Catechum vegyjele. 36. Híven értő is van. 37. Az első emberpár lakóhelye. 39. A földművelés igéje. 41. Három magyar város neve. 42. Betűpótlással védőangyal. 43. A. S. Á. O. 44. Időhatározó szó. 46. Vissza állhang. 47. Szülő, ékezet főlölés. 49. Azonos mássalhangzó. 50. A "Tizmadár" szerzőjének monogramja. 51. Ékezetes. 53. Hál-fajla. 55. Csecsemő teszt. 57. Zenelhang. 58. Lovat fognak bele. 59. Lány beceneve. 60. Y. D. 61. Német rag. 62. Valami. 63-a. Ickó. 64. Irtalmatlan.

Tárgyrag. 65. ... a búzalkasz. 67. Derű. ... 69. Elhunyt híres filmszínész fonetikusan.

Függőleges sorok:

- 1. Itt van Pesti vízmelepe. 2. L. S. 3. Szénbányája van. 4. Méhek készítő, utolsó betű felesleges. 5. B. szitlik, utolsó betű felesleges. 6. Pusztai a Tiszántúlon (zár). 7. Rag. 8. Vissza: fűnét bevez. 9. Víz nővény. 10. T. L. 11. "Csillám-bik a vilámlik a...". (Arany János verse). 15. ... Lea (Bródy Sándor színdarabja). 17. Akasztófa. 18. ... esnaf. 20. Jó ember szíve. 22. R. K. 24. Vissza: névelő. 25. Vissza: mássalhangzó fonetikusan. 26. É. I. 28. A jó vészt követi. 30. Kardpárbajnál kell. 33. Vasuti étterem. 35. Őrzi a földet. 37. Egyesület rövidje. 38. N. D. Ő. 39. Arunak van. 40. Híven pohár is van. 45. Vissza: irtalmatlan. 47. Cigányok mond.

- 1. Melanchon Fülöp. 12. Ágyra. 13. Négy. 14. S. S. 16. A. E. 17. P. M. K. 19. N. Y. 20. Ir. 21. Őz. 23. Szapáry. 26. Ina. 27. Nádi. 29. Elad. 30. Imád. 31. S. Z. 32. S. 34. Aki. 35. An. 36. 37. Maki. 39. Inga. 41. Edison Alva Tamás. 42. Arta. 43. Mala. 44. T. R. 47. Nem. 49. La. 50. Am. 58. Elmélet. 59. Bo. 60. No. 61. B. B. 62. Imy. 62-a. Ar. 64. M. D. 65. Piri. 67. Ős. 69. Soproni kereszth.

A 143. számú keresztrejtvény megfejtése a következő:

Vízszintes sorok:

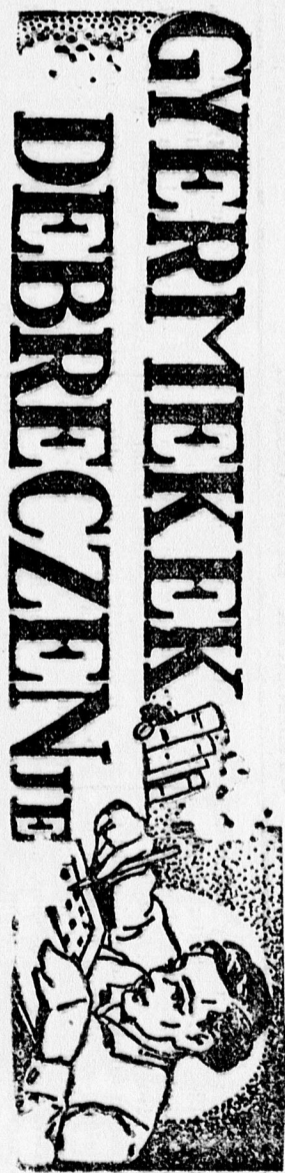
- 1. Mosonszentjános. 2. L. Á. 3. Ága. 4. Ny. 5. Cs. 6. Tompa költőné. 7. N. N. 8. Fény. 9. Űgy. 10. Ly. 11. Paradicsommadár. 15. Száz. 17. Pala. 18. Kádi. 20. Imám. 22. D. D. 24. Z. E. 25. Ró. 26. Im. 28. Isaszeg. 30. Ingtag. 33. Okori. 35. Anfal. 37. Mfa. 38. Ina. 39. Jam. 40. Ama. 45. Rung. 47. Némi. 48. Moly. 50. Atom. 52. Ny. 53. D. L. 54. Ne. 56. Ob. 58. Epró. 58-a. Társ. 61. Bír. 63. Ráz. 65. P. P. 66. In. 67. Oe. 68. S. T.

Függőleges sorok:

- 1. Hiv van Pesti vízmelepe. 2. L. S. 3. Szénbányája van. 4. Méhek készítő, utolsó betű felesleges. 5. B. szitlik, utolsó betű felesleges. 6. Pusztai a Tiszántúlon (zár). 7. Rag. 8. Vissza: fűnét bevez. 9. Víz nővény. 10. T. L. 11. "Csillám-bik a vilámlik a...". (Arany János verse). 15. ... Lea (Bródy Sándor színdarabja). 17. Akasztófa. 18. ... esnaf. 20. Jó ember szíve. 22. R. K. 24. Vissza: névelő. 25. Vissza: mássalhangzó fonetikusan. 26. É. I. 28. A jó vészt követi. 30. Kardpárbajnál kell. 33. Vasuti étterem. 35. Őrzi a földet. 37. Egyesület rövidje. 38. N. D. Ő. 39. Arunak van. 40. Híven pohár is van. 45. Vissza: irtalmatlan. 47. Cigányok mond.

Nyomtat

A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. Debrecen.

GYERMEKDEBRECZEN

1934 JANUÁR 6.

SZERKESZTI: PALI BACSI.

1. SZÁM.

Erzsike és Annuska

IRTA: VAGNERNE SZUCSADÉL

(Folytatás)

Tettek, mutak az évek, kisebb, nagyobb epizóddal fűszerezve, nem sok jellemzőre érdemes esemény nyel... A kis leányból nagy leányok, a kis fiukból nagy fiúk lettek. Annuska a gimnázium hatodik osztályából vizsgázott le, Tibi pedig most érettségizett. Mindketlen örömmel készülődtek hazra. Különösen Annuska várta az eddigieknél sokkal lázabb izgalommal a szünidőt, mert június tizenkilencedikére volt kitűzve Erzsike esküvője doktor Sárközy Pallal. Ugyanis a fiatal menyasszony ezen a napon tölthette be huszadik életévét, tehát ezt a dátumot kétszeresen emlékeztetése óhajtolták tenni.

Ezennel bácsi és Magdus néni addig érveltek. Mezei métréssel, nagy vonatkozva bár, de mégis beleegyezett abba, hogy kedves leányának az esküvője az ő házuknál történjen meg, mert arra gondolt, hogy talán Magdus néni mellett nem fogja annyira érezni szeretett anyukájának a hiányát... Erzsike kelengyűlének a beszerzéséről is Domokos akartak gondoskodni, így tehát Annuska ismét a jó bácsikához utazott a szünidőre.

Végre felvirradt a nagy nap. Erzsike bőföhet selemmuhajában a tükör előtt állott és tiheltesen elrendezte hímjait, haru haját... E művellet befejezése után Annuska szívesen szívesen és boldog meglepetéssel nézett fel a hosszúra nőtt, igen csinos fiatal emberre, majd ismét lesütötte ráragyogó szemét, éppen úgy, mint hajlanában, amikor még iskolatársnői kíséretben végzte az egyforma korszakait, melyeken Tibi úr, minden alkalommal, pontos következettséggel, látszólag azonban véletlenül, — megjelent — és hosszas gondolkodás után annyit válaszolt: — Ha én is lettem az érettségimaga pedig sikeresen végzett az egyetemi tanulmányaimal. — így ismételte meg előttem azt, amit most kérdezett és akkor, — talán, — megadom majd a végleges választ, — azonban ma még gyerekek vagyunk mindketten... (Vége.)

A gyertyák

Egy reggel a házasszony egy hosszúkás csomagot vett ki a szekérből. A csomagot a szobakönyvön a fűszerező. A házasszony föltele a papírost s a gyertyák, — mert gyertyák voltak a csomagban, — kiváncsi dögök ki fehérek káncos fejűket, hogy megpillanthassák az ismeretlen világot. — Ez hát a világ! — normogták csodálkozva, miközben az asszony egyenként szedegette ki őket sötét börtönükből. — Milyen furcsa!... Megbámulták a napsgárral, amely bevezet az ablakon, a szobát, s egy csillagó gyűrűt az egyik állján. Azután egymást kezdtek nézni s egy-nyötűnek találták hosszút, karcsút, síma testűket, vaskó fehérségüket. — Szépek vagyunk! — mondogatták ékezetlen és büszkén pillantottak körül, hogy tájja-e őket valami. — A házasszony esengedett. A szobakönyv mellett a csomagok, fel-

áll egy székre, a nagy estlár alá és a csillogó mulatságban töltött gyertyákat. Most még büszkébbek lettek. Hogyan mikor annyival magasabban álltak, mint a bátorok! Ki látta az ablakon át az utcára, láthatnak a járókelőket, sőt magukat is láthatják egy nagy tükrökben, amely ép szemközti lógott a falon.

Hát még mikor beesteltek! A szobaként ekkor egy kis dobozzal a kezében közeledett feljükk. A dobozból vékony kis fapálcákat szedtek elő. Szegények ugyan esnyák voltak.

Hát ti kik vagytok? — kérdeék lenéző hangon a gyertyák.

A nevünk: gyújtó — felelt az egyik fapálcika, mikor a szobakénty odadörzsölte fejét a doboz oldalához. Kellemetlen, ropogós hangja volt s ahg hogy megmondta a nevet, a fején különös fényesség támadt. A szobakénty odatartotta a fényességet az egyik gyertya kanócahoz s a gyertya meleg lehelletet vészelt.

Ki vagy te, fényesség? — kérdezte szorongva.

Az én nevem: láng — felelt a meleg fényesség és hosszú véres nyelvét kinyújtva, beleharapott a kanócba.

Jaj! — mondta a kanóc, de hiába jajgatott. A láng sziszegve kapta be. Őt is, meg a többi gyertyának fehére kanócait is. De megvigasztalódtak, mikor a tükrökben meg egymásra pillantva, látták, hogy milyen szépen, vidáman lobog fejükön a láng. Megint fellüvöltöttek és büszkén tekintettek maguk körül.

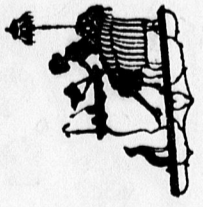
Pár perc múlva sok-sok ember ment be a szobába. Beszélgettek, táncoltak, a cigány húza a sarokban s a gyertyák kíváncsian néztek a mulatságot. De egyszerre megrezttek. Érezték, hogy fogynak, érezték, hogy a láng falja őket!

Jaj, jaj! Mi lesz belőlünk! — jédeztek.

Ani minden gyertyából — duruzsolt a petróleumos lámpa, amellyel körülvettek. — A láng fölfele beemeltet egészen s aztán a következő névnap mulatságon másik csomag gyertyát tesznek a tartókba. Ez a gyertyák sorsa.

Hát azért születünk, hogy ilyen hamar meghaljunk? — sirankoztak a gyertyák s fehér testükön forró, nagy fehér könnyecskéket gördültek le, amelyek mindjárt megsevedtek.

Hát aztán? — mormolta a kánna? — A többi gyertyának is ez a sorsuk. — A többi gyertyának is ez a sorsuk.

Az álmatlan lovag

Semmi, de semmit nem gyűlt össze annyira Ilus, mint a zongorafő. Minnek tanítják az embert zongorázni, — gondolta, valahányszor leült gyakorolni s ezt most gyakran kellett tennie. Az édesapja születésnapján altató-dalt kell játszania az összegyűlt vendégek előtt.

Esős délután volt. Ilus kedvelte, hogy milyen szépen, vidáman lobog fejükön a láng. Megint fellüvöltöttek és büszkén tekintettek maguk körül.

Pár perc múlva sok-sok ember ment be a szobába. Beszélgettek, táncoltak, a cigány húza a sarokban s a gyertyák kíváncsian néztek a mulatságot. De egyszerre megrezttek. Érezték, hogy fogynak, érezték, hogy a láng falja őket!

Jaj, jaj! Mi lesz belőlünk! — jédeztek.

Ani minden gyertyából — duruzsolt a petróleumos lámpa, amellyel körülvettek. — A láng fölfele beemeltet egészen s aztán a következő névnap mulatságon másik csomag gyertyát tesznek a tartókba. Ez a gyertyák sorsa.

Hát azért születünk, hogy ilyen hamar meghaljunk? — sirankoztak a gyertyák s fehér testükön forró, nagy fehér könnyecskéket gördültek le, amelyek mindjárt megsevedtek.

Hát aztán? — mormolta a kánna? — A többi gyertyának is ez a sorsuk. — A többi gyertyának is ez a sorsuk.

— De kérem, hogy jutok én a kastélyba? — mondta Ilus.

— Azt csak bizza rám, szép kis-asszony — mondta a törpe, — Hunyja be a szemét, emelje fel a karját, hókusz-pókusz...

Ilus már fent is állt a zöld mező közepén. A törpe mélyen meghajolt előtte.

— Engedje meg, hogy bemutalom a kastélyt. Nevezem Ici-Pici, a lovag udvartársához tartozom.

Ezután elindultak a mély zöld fűben s hamarosan meg is érkeztek a kastélyba. Csodaszép nagy terem-ben előkező társaság ült egy kerévet körül. A keréveten ült a szegény lovag sápadtan az álmatlanságtól.

— Uraim és hölgyeim — mondta Ici-Pici, amikor Ilussal belépett. Tessék abba hagyni az unalmas történetek mesélését, úgy sem alszik el tőlük a lovag. Itt van Ilus kisasszony, eljárt az alató dalt, én bizom abban, hogy ennek lesz eredménye.

Mit volt nit tenni, Ilus leült a zongorához, játszani kezdett s íme, az édes hangok hallatán nemcsak az udvar aludt el, hanem a szegény lovag is... Nyole teljes napig aludt, mikor felébredt, így kiáltott:

— Ilus lesz a feleségem, vagy senki!

Lakodalomra azonban, sajnos, már nem került a sor. Ilus, aki a zongoránál elaludt s csak álmodta az egész dolgot, — felébredt. A pápja születésnapjára azonban gyönyörűen játszott a el az altató.

inkább, minthogy becsület nélkül éljen — felelte a legidősebb brahmin.

A fiatal király elvörösödött:

— Bölcsem mondta, amit mond-kább feleltem, minsem becsület nélkül élné. Most felteszem a második kérdést: „Miként szerethetném meg valótól szerethetlek?”

— A mi szeretetünket csak az nyerheti meg, akiről érezzük, hogy leghehatalmasabb, de mégsem kegyetlen — választott a második brahmin.

A fiatal király hosszan elgondolkozott, aztán felhelt a harmadik kérdést:

— Meddig éljen az ember?

— Csakis addig, ameddig jobbnak találja az életet, mint a halált s ha uralkodni feleltünk, mi az életnél jobbnak tartanánk a halált — felelt a harmadik brahmin.

— Bölcsem választotta — felelte megsegyentülten a király s a brahminoknak nem esett bántódásuk.

Csodaórák

Csodálatos jószág az óra. Nem egy gyűjtő szemlele már életet a külvilág óráknak. V. Károly király például hétszáz órát tartott kastélyának termeiben. S azt mondják, majd belebolondult, amikor látta, hogy az órái néhány perccel eltértek egymástól.

Németországban mostanában árverezték el egy híres óragyűjtő óráit, köztük egy picit órát, amely teljes évszázadig járt anélkül, hogy egyetlenegyszer is fel kellett volna húzni. Azonkívül mutatja a hold és a nap állását.

Manapság persze egészen mást kívánunk az óráktól, mint azt, hogy hosszú éveken át ne kelljen felhúzni. Egy génuat olasz mérnök úgy tökéletesítette a villanyórát, hogy annak műve egy kis rádióvevőhöz hasonlít. Sohasem kell felhúzni, mert az órára alkalmazott kis antennája fel egy közös óralendő energiáját. Ezt az óralendőt az olasz postai igazgatóságnak ajánlotta fel a mérnök. Valamennyi rádió-zsebrádió után járna, anélkül, hogy tulajdonosa valaha is hozzányúlna.

A három kérdés

Nagy Sándor macedóniai király a legnagyobb ember volt mintegy háromszáz esztendővel Krisztus születése előtt. Ha nem halt volna meg fiatalon, bizonyára meghódítja az egész világot a görög birodalom széléig. Már Indiáig is eljutott. Ott a Gauges partján ült tábort. Hallván a hindu papok, a brahminok bölcseiségeiről, maga elé hívatott három híres hindu papot.

— Halál! fiai vagytok — mondta nekik a király — ha három kérdésre nem feleltek meg olyan bölcsesen, hogy igazatokról neeggyőzők engem.

A brahminok némán hajoltak meg s a király felhelté hozzájuk az első kérdést, mely így szólt:

— Miert izgatlatok fel ellene a királyotokat?

— Mert azt akartuk, haljon meg a kastélyba, játszva el ezt a szép dalt a lovagnak, hátha elalszik tőle.

kanak, aki pénz helyett orvosságot vitt a szegény asszonynak, aki rövidesen meggyógyult és nem győzött eléggé hálaalkodni a két nemeszívű leánykának.

Becső Szusza,
II. a. g. o. l.

Kicsinyeknek a nagyvilágból

Ugyan mi mindent ad Afrika a világnak? Elég sokféle, csak úgy hírtelenségben s kicsit össze-vissza, például a következőket: Gyémántot, aranyat, búzát, rizst, kukoricát, retyepotot, kacsukot, aszbesziet, mindenfajtaú délgyümölcsöt, bort, kávét, kakaót, teát, elefántcsontot, struccollat, ebenfát, palmasalajt, dohányt, bőrt és szőrmét. Egyik másik afrikai kikötőben majdnem annyiféle holmi — így össze-vissza — vár időnként behajózásra. Legalább is sok-sokfélenek egy lenyeges része...

Olaszországban, Lardavello mellett, megnyitott a föld s a mélyből irratóztos mennyiségű gőz tör elő. Hogy milyen tömegben törhet a gőz, némiképp el lehet képzelni, ha tudjuk, hogy az előfőző gőz bőségese — ötven kilométer távolságra elhallatszik.

Fejtörők

Megtejtése 1—1 pont.

Szent István H gó

Beküldte: Varga Korma Béla főreál IV. a. oszt. tan.

d ok
i íá

Beküldte: Kovács Kató.

Bors úz L T

Beküldte: Diószegi Sándor.

X & et

Beküldte: Moldvay Tibor főgimn. tanuló.

gyűjtő szemlele már életet a külvilág óráknak. V. Károly király például hétszáz órát tartott kastélyának termeiben. S azt mondják, majd belebolondult, amikor látta, hogy az órái néhány perccel eltértek egymástól.

Németországban mostanában árverezték el egy híres óragyűjtő óráit, köztük egy picit órát, amely teljes évszázadig járt anélkül, hogy egyetlenegyszer is fel kellett volna húzni. Azonkívül mutatja a hold és a nap állását.

Manapság persze egészen mást kívánunk az óráktól, mint azt, hogy hosszú éveken át ne kelljen felhúzni. Egy génuat olasz mérnök úgy tökéletesítette a villanyórát, hogy annak műve egy kis rádióvevőhöz hasonlít. Sohasem kell felhúzni, mert az órára alkalmazott kis antennája fel egy közös óralendő energiáját. Ezt az óralendőt az olasz postai igazgatóságnak ajánlotta fel a mérnök. Valamennyi rádió-zsebrádió után járna, anélkül, hogy tulajdonosa valaha is hozzányúlna.

Tégy jót!

Egy vidéki városkában élt egy szegényebb tisztviselő leánya. Juliska és ennek barátja: Klárika, egy gazdag gyáros leánya. Egy iskolába jártak és ott a vöröskeresztes órákon azt tanulták, hogy mindig jót kell tenni. A jó szó fogott rajtuk, mert egyikébként is jó szívűek voltak.

Történt egyszer, hogy amikor Juliska hazament az iskolából, édesanyja azzal fogadta, hogy a mosonó nem jött el a nagymosás elvégzésére, tehát tanulás után menjen el hozzá és tudja meg a távolmaradás okát. Úszonna után Juliska elindult. Az utcán találkozott Klárikával, ki nevelőjével a napi sétáját végezte. A két barátó nagyon megörült egymásnak és együtt indultak a mosonóhoz. A város végén egy rozszant kunyhóban lakott Kovácsné, a mosonó. A két kislány belépett a szegényes szobába, ahol betegen találták a szegény asszonyt, kinek két kislánya mosdaltan volt és kenyerért sírt. Juliska és Klárika rögtön hazamentek, hogy valamit vigyenek a szegény asszonynak és gyermekének. A tisztviselő leánykája egy kosárba tejet és kalácsot csomagolt, míg Klárika két pengőt kért édesapjától a beteg mosonó részére. Juliska megmosdatta a gyermekeket és a szobát kitakarította, miközben Klárika segítségére volt. Mikor mindent rendbehoztak, hazamentek és megfogadták, hogy naponta meglátogadják a szegény beteg mosonót. Egy napon Klárika beteg lett és Juliskának küldte el a két pengőt további ápolásra. Ezen a délután, mikor Juliska kilépett a nyomor hajlékából, találkozott Kovácsné férjével, aki ingadozó léptekkel horkált haza és dalolva nyitott be a lakásba. Juliskának elszorult a szíve és aggódva lesett be az ablakon. A részeg Kovács az asztalon heverő két pengőt magához vette és a még mindig gyenge mosonó tiltakozása ellenére újra a koscsába ment, hogy napi keresetén felül még az ajándék pénzen is igyon.

Juliskának könny szökött a szemébe és hálat adott a jó Istennek, hogy legalább az 6 jószág nem vesztett kárba, mert a szereteten, tejen és kalácson nem tudott az iszákos ember pálnakát venni.

Ezt az élményét elmesélte Klárika.

Csodaórák

Csodálatos jószág az óra. Nem egy gyűjtő szemlele már életet a külvilág óráknak. V. Károly király például hétszáz órát tartott kastélyának termeiben. S azt mondják, majd belebolondult, amikor látta, hogy az órái néhány perccel eltértek egymástól.

Németországban mostanában árverezték el egy híres óragyűjtő óráit, köztük egy picit órát, amely teljes évszázadig járt anélkül, hogy egyetlenegyszer is fel kellett volna húzni. Azonkívül mutatja a hold és a nap állását.

Manapság persze egészen mást kívánunk az óráktól, mint azt, hogy hosszú éveken át ne kelljen felhúzni. Egy génuat olasz mérnök úgy tökéletesítette a villanyórát, hogy annak műve egy kis rádióvevőhöz hasonlít. Sohasem kell felhúzni, mert az órára alkalmazott kis antennája fel egy közös óralendő energiáját. Ezt az óralendőt az olasz postai igazgatóságnak ajánlotta fel a mérnök. Valamennyi rádió-zsebrádió után járna, anélkül, hogy tulajdonosa valaha is hozzányúlna.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

Tiszavideki és „Felső-tiszai“ búza

A „Debreczen“ gazdasági rovatában tárgyalt azon, gazdasági körökbeli akció, hogy Hajdumegyének u. n. „fekete földön“ termelt búzáit is „tiszavideki“ jelzést kapjanak, bizonyos tekintetben nyitott ajtót dönget.

A régi, évtizedek előtti búzaminőség megjelölések ugyanis, a búza minőségét befolyásoló tényezők átalakulása és eltolódása folytán, elvesztették standard jellegüket. A magyar búza és magyar lisztek fénykorában, ami kb. a kiegyezés utáni évekre esik, csak kevés minőségi megjelölés volt s ezek csökkenő minőségi sorban; bánáti, tiszavideki, bácskai és felvidéki (Vég—Nyitra—Garam alsó folyása) voltak. A Dunántúlon búzát alig termeltek. A tiszavideki búzának mint vetőmagnak visszazorulására és a nyugateurópai bőtermő német és angol, sőt kopasz búzáknak a Dunántúlon való megtelepedése, a klimatikus viszonyoknak változása, az ősi vetőforgó (búza, tengeri) kiszélesbbedése, a nagygazdaságok intenzívebb talajkultúrája, — amelyek mind lerontólag hatottak a minőségre, — a minőségi területeket mozaikszzerűbbé tették és megszüntették a dunántúli, (majd észak- és dél-dunántúli), fejmegyei, pestvidéki, később még a csallóközi, jászági, hevesi búzákat is. Az ország megcsönkülése folytán a legkiválóbb bánáti és délbácskai búzákat elvesztvén a megmaradt kis búzaterület még jobban specializálódott, a tiszavideki búzákat pedig felső- és alsó-tiszaira hasadtak.

Ezen éles megkülönböztetéseknek azonban már a múlt évtizedben sem volt sok értelme, az utóbbi években még kevesebb. A tiszavideki búza már akkor sem volt a régi, a bőtermő nyugati is kezdtek kiszorítani. Az időjárásban is egy olyan hosszú, éveket tartó periódus következett be, amely nem harmonizált a minőséget adó búza tenyészfázisaival, a túlzott talajporhanyítás, az ugar-hiány, a helytelen vetőforgó (talaj-lazító gyökerű növények), ami a búzánövényt petyhüdté, a szemet lisztessé tette, — nem kedvezett a minőségnek. És ez állt minden termelési helyre nézve. A legjobb hírű tiszavideki is termelték csapni való rossz búzákat és viszont. A legnagyobb esalódással és felsüléssel járt volna a minőségi zárt területek elhatárolása, ami könnyen érthető, ha egyedül arra gondolunk, hogy a csapadékhiány és a temperatura-változásokat nem lehet kettebe szorítani.

Ezért nem állhat meg a cikkben említett nádudvari határvonal sem a tiszavideki és felső-tiszai búzavidek között. Volt évjárat, mikor a szabócsi Nyír-bátor jobb búza-központot adott, mint Karcag; s volt évjárat, mikor a híres Törökszentmiklósi ment messze földre búzát kölcsönkérni jó liszt őrléséhez.

De legérdekesebb az 1932. és 1933. évi búzatermések minősége. 1932-ben a nyugatmagyarországi és északdunántúli búzákat voltak olyan jók, mint a legjobb békési, tiszavideki búzákat, 1933-ban pedig éppen a felső-tiszaiak, sőt debrecenvidékiek vannak olyan jók, mint a békésiek, amikor, — és ez nagyon érdekes, — jugoszláv Bánát búzáit igen gyengék.

Hogy fekete vagy nem humuszos talajon termelt-e a minőségi búza, az sem döntő tulajdonság. Persze homokon nem, de egészen laza szerkezetű nitrogéndús talajon sem terem kemény apró szemű, erős sikkéru búza. Hisz

minden gazda tudja, hogy szikes föld is, még ha az nem is fekete-szík, kiváló minőségű búzát adhat, ha az időjárás a talaj szerkezetével mindenkor összhangban áll és a búzánövény elegendő nedvességet kap.

A „tiszavideki“ búza, rendkívül előrehaladott tudományos búzaismeretünk alapján helyezkedve, ezen elnevezést ma már nem tarthatja egyszerűen van „tiszai búza“, a német világereskedelmi elnevezés is „Theissweizen“-nek mondja, amely az idén pl. a bánátinál lényegesen jobb volt. De nem sokkal rosszabb a „tiszai“ búzánál ez évben a többi búza sem. Hogy milyen, a vetőmag talajminősége stb. fölött álló klimatikus tényezőkkel és sikértulajdonságoknál fogva, arra természetesen a kis cikk keretében nem térhetek ki. — Annyi tény, hogy az idén búzánk jó, minden minőségkülönbségi területen jó, amit sem az állami vetőmag-akciónak, sem a termelési munkavezetésnek nem lehet betudni. Sokkal hatalmasabb tényezők, a természet erői hozták ezt létre. De megemlítem, hogy ugyanaz áll a többi nyugateurópai búzatermelő államra is.

A tőzsdé különben ezeknek tudata nélkül, de eladási tapasztalataiból és a malmok információiból következtetve, csak lényegtelen különbségeket tesz árban az ideai búzák provenienciáiban, inkább csak megszokásból tartja fenn a 10, 20, 30 filléres különbségeket. Különösen alig van különbség az alsó-tiszai és felső-tiszai búzáik között. De igazságtalan és minden alap nélküli volna Hajdúszoboszlót belevinni a jobb árú búzaminőségbe, Hajdúböszörményt pl. pedig nem, holott e város földjein termő búzáik mindig is voltak olyan jók, mint a szoboszlóiak. Ugyancsak jogot formálhatnak ilyenképpen Poroszló, Tiszapolgár, vagy Büdészenti-hály vidékének, sőt még a szabócsi Nyír-bátor környékének gazdái is a tiszavideki elnevezésre és árra.

Soraim végén újból hangsúlyozom, hogy amint a fekete föld nem kritériuma a búzaminőségnek, úgy egy megye vagy város határa sem adhat csupa jó minőségű búzát, még ha azt a várost Orosházának is hívják...

A „Tiszavideki“ búza elnevezés ma már nem helytálló, van „Tiszai“ búza (Theissweizen) s ha mindenképpen különbséget akarnánk tenni, ennek feladó állomásaiban, úgy volna „Alsó-Tiszai“ és „Felső-Tiszai“ búza. A határ azonban nem Nádudvar, hanem a Szolnok—Mezőtúr—Békéscsaba—Aradi vasúti fővonal volna. A Tiszavideki elnevezés esetleg összefoglalója lehetne a két alcímnak, az alsó-tiszai címet a fenti vasútvonal és attól délre eső, a felső-tiszai nevet pedig az attól északra fekvő feladó állomások búzáit kapnák.

Dr. Adorján József.

ÁRVERÉS

A m. kir. rendőrség január 20-án Kossuth-u. 20., III. em. ruházati és felszerelési cikkeket nyilvános árverésen elárverez.

Debrecen, 1933 december hó 28-án.

Nagy József
rendőrfőtanácsos,
a r. kapitányság h. vezetője

A nagymértékű lólopások miatt a Hortobágyon nem kapnak számadó csikókat

A főispán megígérte közbelépését, hogy a hajdók segítsenek

A város közigazgatási bizottságának pénteki ülésén a gazdaérdekeket érintő nagyon fontos ügyet tett szóvá Pásztor Ferenc földbírtokos. A rendőrség jelentéséhez kért szót, amelyet teljes egészében tudomásul vett, mert a rendőrség működésével meg van elégedve, minthogy hivatása magaslatán áll. — Nem is rendőrségi, hanem csendőrségi ügyet kell szótát tennie. A Hortobágyon 1931-ben, 1932-ben és 1933-ban sorozatos lólopások történtek, amelyek közül egyetlen egy esetben sem derült ki, hogy ki volt a tettes. Eddig nem törődtek a dologgal, most azonban a helyzet egészen új fordulathoz érkezett. Nevezetesen ez év januárjában megtörténtek a szokásos pásztorfogadások és kiltűnt, hogy csikós számadót a Hortobágyra nem lehet kapni, illetőleg egyetlenegy sem vállalja az anyagi felelősséget az ellopott lovak miatt. Ez roppant elszomorító körülmény, mert lehetetlenné teszi a Hortobágyon a legeltetést. Számadót sem

tudnak kapni. Feltétlenül szükséges tehát a vagyonbiztonság iránti bizalma visszaállítani. Nem tudom, hogy hány van a hiba. Lehet, hogy a terület túl nagy, amelyen portyázni kell, vagy a személyzet kevés. Mindenesetre arra kérem a főispán urat, méltóztassék a debreceni csendőrpáncsnoksággal érintkezésbe lépni, hogy a mai állapot megszűnjön és az emberek visszaálljon a vagyonbiztonság iránti bizalom és a legeltetés zavartalanul folytatható.

Bárány László főispán: Ha tényleg ilyen gyakoriak voltak a lólopások akkor kétségtelenül szükséges valamintézkedés megtétele. Érintkezésbe lépnek a csendőrpáncsnoksággal és az hiszem, hogy megtaláljuk az új módját annak, hogy a jövőben a nagyhajdósági lólopások megszűnjenek. A bizottság a főispán kijelentésé megnyugvással vette tudomásul, a rendőrségi jelentést pedig elfogadták.

Mezőgazdasági tudnivalók és hírek

Itt a második tél. Jó is, hogy hóval köszöntött be a második tél, mert az első hó elolvadása után kopaszon maradtak a szántóföldek. Már pedig a gyenge vetéseknek nincs nagyobb elengése a száraz fagyoknál. A gyenge, késői vetésekből, az őszi vetési munkálatokat hátráltató és megakadályozó időjárás miatt, nagyon is sok van. Az első hó elolvadása után Debrecenben és vidékén 5—7 fokos száraz fagyok is voltak, ami már ronesolólág hatott a késői gyenge vetésekre. Reméljük, hogy az ezt felváltó hó tartós lesz.

A lóheremag kivétel az utóbbi hónapokban olyan lendületet vett, hogy ma már alig van prima minőségűből a termelők kezén eladásra váró nagyobb tételek. Az árak eléggé tűrhetőek, mert Budapesten 155—158 pengőn eladható métermázsója. Ha figyelembe vesszük azt, hogy a termelőnek megmarad a legtöbb szénát adó első kaszálás, a magnak hagyott második kaszálás száma és pályája, elmondhatjuk, hogy a lóhere- és lucernamagvak a piacon messze megelőzték a gabonaféléket.

A búza termelési költségeit az O. M. G. E. több helyről beszerzett adatok alapján az elmúlt 1933. évre métermázsánként 9 P 83 fillérben állapította meg. Ezt az összeget Debrecenben és vidékén bolettával együtt sem lehet megkapni. Érdemes-e tehát búzát termelni?

A mezőgazdasági kiállításra január 15-ig lehet jelentkezni.

Fűmagot kedvezményes áron kaphatnak a legeltető társulatok a földmívelésügyi minisztériumtól

Piaci árak

ÉLŐ BAROMFIÁRAK:

Pulyka, sovány drb 2—4.50, pulyka kövér kg 80—90 f., liba sovány drb P 3—4.50, liba, kövér kg —.85—1 P kacsa, sovány drb P 1—1.60, kacsa, kövér kg 80—90 f., káppan, párja P 3—4.80, tyúk párja P 2.60—3.50, jérce párja P 1.80—2.40, csirke, sütnivaló párja P 1.20—1.60, csirke, rántánivaló párja P —.70—1.10, tojás drb 11—1 fillér.

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Nemes alma kg 30—60, közönsége alma kg 18—26, körte kg 24—40, birs alma kg 60, gesztenye kg 50—60, dió kg 85—96, citrom drb 3—7, narancs kg 60—75 fillér.

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma kg 4—6, fokhagyma kg 24—30, búrgonya, rózska kg 5—6 búrgonya, vegyes kg 3—4, fejeskáposzta drb 6—10, kelkáposzta drb 4—8, savanyúkáposzta kg 12—14, karfiol drb 12—14, kalarábé csomója 1—3 petrezselyem cs. 2—4, sárgarépa cs 2—4, bab, száraz kg 16—20, spenót cs. 8—12 fillér.

KENYÉRÁRAK:

Fehér kg 28, félbarna kg 24, barna kg 20, rozs kg 16—18, péksütemény drb 3 fillér.

LISZTÁRAK:

Búzaliszt 0-ás kg 26, 2-ös kg 24, 4-es kg 22, 6-os kg 20, búzadara kg 30, rozsliszt kg 14—18, korpa 05 fillér.

Mosott rongyot vesz lapunk nyomdája.
József kir. herceg-u. 1.

Ipar és kereskedelem

A kisipari s kiskereskedői kölcsönkérelmeket elbírálták

120 iparos és 71 kereskedő kapott kölcsönt — A kölcsönöket a debreceni Kölcsönös Segélyző Egylet már a jövő hét elején folyósítja

A kisipari és kiskereskedői kölcsönkezelést már ismételtelen ismergettük. Közöltük, hogy a kormány a bankszerű fedezettel nem rendelkező kisiparosok és kiskereskedők részére termelői, anyag és árubeszerző hitelkezelést kezdeményezett. A hitelekhez egyenlő arányban járult hozzá az állam és a város. Debrecenben ez az állami hozzájárulás 5350 P és ugyanannyi a városi hozzájárulás. Debrecenben tehát összesen 10.700 pengő volt kiadható. Egy egyén részére juttatható legmagasabb kölcsön 200 pengőig terjedhetett.

A kamara gondosan készítette elő a kölcsönkezelés lebonyolítását, a kölcsönkérelmek előterjesztésére nyomtatvány űrlapot készítettett és kiosztotta a kölcsönért jelentkező iparosok és kereskedők között. Nagyszámban jelentkeztek a kölcsönért, iparosok 500-an, kereskedők 108-an.

A kölcsönkérelmeket az iparosokét az Ipartestület, a kereskedőket a Kereskedő Társulat, Fűszerkiskereskedők Egyesülete és Vásári Kereskedők és Piaci Árúok Ipartársulata felülbírálták és véleménynyel látta el. A felülbírált és véleményel ellátott kérelmeket a kamara mellett szervezett intéző bizottság, kereskedőket folyó hó 4-én az iparosokét f. hó 5-én intézte el véglegesen. Az intéző bizottság 120 iparosnak és 71 kereskedőnek ítélte meg kölcsönt. Egy-egy kérelmezőre átlagban 60 pengő kölcsön számítható.

A kamara minden kérelmezőt külön értesít kérelmének elintézéséről, vagyis külön értesítést kapnak azok is, akik részére az intéző bizottság ítélte meg kölcsönt s ugyancsak külön értesítést kapnak azok is, akiknek részére pénz hiányában nem volt nyújtható kölcsön.

Több kölcsön ugyanis, mint 10.700 pengő odaítélhető nem volt. A kölcsönöket a Debreceni Köl-

csönös Segélyző Egylet folyósítja, 0,12 százalékos bélyegilletékekkel ellátott fedezeti váltó alapján, melyet a kölcsönt elnyert iparos és kereskedő, ha nős ember a felesége, valamint a kérelmében megnevezett kezes tartoznak aláírni. A kölcsön összeg 0,6 százalékat kitevő, bélyegilleték alá eső kötelezvényt is alá kell írni a kölcsön folyósítása előtt. Azok tehát, akik arról kapnak értesítést, hogy kölcsönkérelmük teljesített, a váltó és kötelezvény aláírása céljából feleségükkel és kezesükkel együtt tartoznak megjelenni a Kölcsönös Segélyző Egyletnél, hogy a kölcsön számukra folyósítható legyen.

A Kölcsönös Segélyző Egylet igazgatósága rendkívüli megértéssel s az iparosok és kereskedők iránti nagy jóindulatról tanuskodó odaadással kezeli a hitelkezelést, így a kölcsönök visszafizetésének könnyűvé tétele céljából belement abba, hogy a kölcsönt igénybevevők a visszafizetéseket hetenkénti részletekben teljesíthessék. Mivel a kölcsönök folyósításának határideje hat hónap, amely további hat hónappal meghosszabbítható, 50 egyenlő heti részletben fizetheti vissza mindenki a felvett kölcsönt.

Nagyon fontos, hogy a kölcsönöket minden iparos és kereskedő visszafizesse, mert csak ebben az esetben fog kiterjeszteni a kölcsön akció és becsatlik a kölcsönkezelésre, hogy minél több iparos és kereskedő legyen abban részesíthető. Az iparosok és kereskedők közös érdeke függ tehát attól, hogy ezek a kölcsönök pontosan visszatérüljenek.

A kölcsönkezelés lebonyolításával kapcsolatban még csupán azt jegyezzük meg, hogy ezeknek a kölcsönöknek a folyósításával Debrecen a székesfővárost is megelőzte, mert értesülésünk szerint e kölcsönök folyósítása Budapestnél még mindig csak az előkészítés állapotában van.

Debreceniek Pesten a

METROPOLBA

szállnak, Rákóczi-ut 58.

150 kényelmes szoba, hideg-meleg folyóvízzel, telefonnal, rádióval, elektromos fényjelzésekkel.

Patináshírű kiváló konyha. — Cigányzene. — Virágoskert.

Szobák 4 pengőtől.

Penzió 9 pengőtől.

VÁLASZ A DEBRECENI IPAR- TESTÜLET ASZTALOSMESTEREK SZAKOSZTÁLYÁNAK INFORMÁCIÓJÁRA.

A „Debrecen” 289. számában az asztalosmesterek szakosztályának nyilatkozatára a következőkben válaszolunk:

A mai rossz gazdasági viszonyok folytán a munkanélküli asztalosmesterek az elhatározásra jutottak, hogy tekintettel a többéves munkanélkülségre, nyomoruk enyhítése céljából termelősövetkezetet alapon közös műhelyt állítsanak fel. A közös műhelynek célja nem az asztalosmesterek ellen irányul, hanem csupán a mai nehéz megélhetés enyhítésére. Ezen akció keretében asztalosipart váltottak, melynek alapján a közkereseti társaság megkezdte működését. E közös műhelynek a megalakítására az adta meg a legnagyobb lökést, hogy a helyi asztalosmesterek száma oly magasra emelkedett, — a vidékről beözönlött és a helyi asztalosmesterek által munkába állított szakmunkások folytán, — hogy ennek a magas számnak a helyi piacon való elhelyezkedésére gondolni sem lehetett, azért is, mert a helyi asztalosmesterek — tisztelet a kivételnek — nagy előszeretettel igyekeztek biztosítani a vidékről beözönlött és megfelelő alacsony munkabéért dolgozó szakmunkások munkalehetőségét. Nem akarunk vádaskodással élni, amikor azt állítjuk, hogy nagymértékben járult hozzá a munkanélkülség számának növeléséhez ezen tendencia az asztalosmesterek részéről. A termelősövetkezet megalakításához hozzájárult nemcsak a 175 asztalosmesterek jelentkezése, hanem a kisiparosok jelentkezése is, akiknek nevei jelenleg birtokunkban vannak. Ezen termelősövetkezet működése semmiféle akadályt nem gördít a helyi asztalosmesterek további munkálkodása elé, semmiféle rossz akarat nem vezette a nálunk jelentkezett asztalosmestereket az asztalosmesterek szakosztályába tartozó asztalosmesterek ellen. Mindössze ők is biztosítani akarták maguknak azt a falat kenyert, amely a napi megélhetéshez egyik napról a másikra szükséges. Ezt az alakulást a polgármester úr önméltósága is üdvösnél láta és azért a termelősövetkezet kérésére segítségére sietett azzal, hogy a szükségmunkából a termelősövetkezet részére is munkát juttatott.

Nem áll fenn az asztalosmesterek nyilatkozatában foglalt azon tény, hogy nem egyeztethető össze a szövetkezet működése a kézműiparosok érdekeivel és ezért a nyilatkozatban felvetett azon kitétel, hogy a nagyközönség „nem egyedül a munkanélküliek műhelye az, amely kizárólag tudná kielégíteni a szükségleteket”, olyan félrevezetésre adna alkalmat, hogy kénytelenek vagyunk ezt helyreigazítani a

fentebb említett körülmények folytán való megalakulásunk következtében. Mi nem akarunk harcot kezdeni sem az asztalosmesterekkel, sem a kézműiparosokkal, hanem csupán, amint fentebb említettük, nyomorunkon akarunk segíteni. Azon nyomorunkon, amelyet a vidékről beözönlött szakmunkások felvétele, valamint a mai nehéz gazdasági viszonyok adta helyzet okozott. Ezen nyomor enyhítésére a jelentkezett munkanélküliek ugyan nyerne elhelyezkedést, hogy heti tízezes turnusokban napi 8 óra munkaidő mellett dolgozzanak. Így kívánjuk megoldani a munkanélkülség kérdésének enyhítését.

Tisztelettel:

a munkanélküli asztalosműhely vezetőségé.

VÁROSI FÜRDŐ IDÉNYBÉRLET ÁRÁNAK LESZÁLLÍTÁSA

A városi fedett uszoda és thermal medencék használatára jogosító idénybérlet jegyek árát 1934. január hó 1-től leszállítottam a felnőttek számára 24 pengő, gyermekek részére 15 pengő.

Az idénybérlet jegy január 1-től április 30-ig érvényes.

A bérlethez arcképes igazolványt kell váltani, ennek ára 40 fillér.

A bérletjegyeket városháza félmelet 11. sz. szoba, a fürdő gondnoknál lehet váltani.

Polgármester.

HIRDETMÉNY

A városi nyugdíjasok vasúti arcképes igazolványainak az 1934. évre meghosszabbítása.

A városi igényjogosult nyugdíjas tisztviselők és alkalmazottak, valamint igényjogosult családtagjaiknak arcképes igazolványai az 1934. évre történő meghosszabbítása céljából a f. évi január hó 13-án — szombaton — déli 12 óráig nyújtandók be a városi számvetésnélnél előzetes érvényesítés után közvetlenül a városi házipénztári hivatalba.

A meghosszabbítani kívánt igazolványok után a nyugdíjas tisztviselők és alkalmazottak (családfő) a 24 pengő térítési összegből csak 12 pengőt tartozik egyidejűleg a házipénztárba befizetni, mivel a további 12 pengő összeget a házipénztár viseli. A feleség és gyermek után fizetendő 24 pengő térítési díj azonban teljes összegében az érdekeltek terhére képezi. Az érdekeltek által ezenkívül személyenként 1 pengő érvényesítési díj is fizetendő.

Polgármester.

CSÖDARVERÉS

A vb. Margit-fürdő rt. közadós csődügyében közhírré teszem, hogy a választmány határozata alapján a csődvagyonhoz tartozó ingóságokat, u. m. fürdőberendezési, felszerelési, lakatosműhelyberendezési tárgyakat, szerszámokat, hencserket, divánokat, szőnyeget, 2 drb. személmérleget, gőzvasalógépet, fürdőköpenyeket, lepedőket, ócska anyagot stb. 1934. évi január hó 8-án d. e. 10 órakor a helyszínen, Debrecenben, a Károly Ferenc József út 3. sz. a. telepen szabad kézből, de nyilvános árverésen, készpénz fizetés ellenében a legtöbbet ígérőnek eladom. A vételáron felül a vételi illeték is megfizetendő.

Az ingóságok 2 külön tömegben s a helyzetnek megfelelően egy vagy több tételben fognak eladatni.

Az eladásra kerülő ingóságok jegyzéke, illetve a csődleltár iródámban, Ferenc József út 10. sz. a. naponta d. u. 2—3 óra között az ünnepek dacára is megtekinthetők.

Dr. Soós Mihály,
csődtömeggondnok.

HIRDETÉS

Értesítem az érdekelteket utcai járva-keve árúkat, különösképpen utcai járva-keve árúkat folytatni kívánó hadigondozottakat, hogy 1934. január hó 1-től kezdődő hatállyal az utcai járva-keve árúkat rendjét az alábbiakban írtak szerint újra szabályoztam:

Az utcai péksütemény árústílok számát 30-ban állapítottam meg, amely létszám keretén belül, annak 50 százaléka, tehát árús az igazolt hadigondozottak közül jelölendő ki. Az engedélyt a sütőipari termékeket árústani szándékozók részére az előállító sütőiparos köteles megszerezni. Más cikkeket árústílok az engedélyt saját személyükben önállóan kérelmezik.

A részletes felvilágosításokat és útbaigazítást az árústísi engedélyek kiadásával megbízott elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Kossuth u. 20. sz., földszint 39) a hivatalos órák alatt megkaphatják az érdeklődők.

Dr. Vásáry István,
polgármester.

Ne tegyen rossz fát a tűzre, mert jó minőségűt is kaphat GABÁNYI utóda Láng Miklós cégnél, Csapó ucca 28. Tel. 24-49.

Tűzifa, mindenféle magyar szén szobafűtéshez, külföldi koks, brikett, kovács-szén házhoz szállítva kicsinyben és nagyban. Debrecen legrégibb széntelepe.

A város adózó közönségének ügyeibe

Értesíti a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy a polgármester rendelkezése folytán a városi adóhivatalnak eddigi kerületi beosztási rendszere január 1-én megszűnik, helyette a változott viszonyoknak megfelelő célszerűségi szempontokra s az egyszerűbb kezelésre való tekintettel új hivatali beosztás lép életbe. Az új hivatali beosztás szerint a városi adóhivattal érintkező közönséget az új beosztásról a következőkben tájékoztatjuk:

adót fizetni szándékozók ügyeit a számviteli osztály intézi, mely a következőként van a hivatalban elhelyezve:

- a) a volt I. kerületi adózók befizetéseit a 18. sz. szobában;
  - b) a volt II. kerületi adózók befizetéseit a 17. sz. szobában;
  - c) a volt III. kerületi adózók befizetéseit a 16. és 17. sz. szobákban;
  - d) a volt IV. kerületi adózók befizetéseit a 16. sz. szobában;
  - e) a volt V. kerületi adózók befizetéseit a 16. sz. szobában;
  - f) a volt VI. kerületi adózók befizetéseit a 13. sz. szobában;
  - g) a volt VII. kerületi adózók befizetéseit a 5. sz. szobában;
  - h) a városi pótlóilleték, valamint a vagyonváltásos és megváltott földek ellenértékének befizetését a 12. számú szobában;
  - i) alkalmazottak kereseti adójának befizetését a 4. sz. szobában elhelyezett könyvviteli osztályba beosztott tisztviselők végzik.
2. Vallomási ívek benyújtása, valamint az összes köztartozások, kivételével kapcsolatos ügyeket a városháza I. emelet 25—28. számú szobáiban elhelyezett kivétési osztály intézi. Ez az ügyosztály nem a városi adóhivatal épületében, hanem a városháza épületében van a régi gazdasági ügyosztály helyiségeiben elhelyezve.

3. Minden behajtással kapcsolatos ügyet, tehát az összes fizetési kedvezményekre vonatkozó beadványokat is a városi adóhivatal 19—25. számú szobáiban elhelyezett végrehajtási ügyosztály intézi.

4. Változatlan a városi adóhivatal iktatójának, pénztárának, fogyasztási adókezelésének és birtoknyilvántartásának elhelyezése.

Debrecen, 1933. december hó 30.
Városi Adóhivatal.

SZENT ANNA PUSZTAI
Paszlörizált tejből készült
TEVAJ
10 dekás csomagolásban kapható
Kontsek Géza rt.
fűszerüzletében Kossuth-u. 15.

nak köztemető út felőli oldalában, ahol úgy az ugrási, mint a lesiklási gyakorlatokat Hadházy Dezső testnevelési tanár vezeti.

NAGYSZABÁSÚ KORCSOLYAVERSÉNY A NAGYERDEI JÉGPÁLYÁN

A DEAC korcsolyázó szakosztálya vasárnap délután 3 órai kezdettel a nagyerdei jégpályán tehetségkutató korcsolyázóversenyt rendez az alábbi számokkal: 1. Műkorcsolyázó bemutatóverseny férfiak részére. 2. Műkorcsolyázó bemutatóverseny nők részére. 3. Vegyespáros bemutató. Gyorskorcsolyázó verseny felnőttek részére: 1. 300 méteres, 2. 1000 méteres és 3. 2000 méteres távokon. Ifjúsági gyorskorcsolyázóverseny (17 éves korig) 300 és 1000 méteres távokon. A versenyen mindenki indulhat, nevezési díj személynként és számonként 20 fillér. Nevezni a nagyerdei jégpálya melegdődjében lehet. A versenyen indulók belépődíjat nem fizetnek. A nyerteseket az egyesület szép korcsolya-érmekkel díjazza.

A korcsolyázó közönség a verseny ideje alatt is korcsolyázhat. A versenyt a jégpálya partjáról mindenki díjtalanul nézheti.

SPORT

A Bocskay újabb mérkőzése Afrikában

A Bocskay több, mint egy hete ide- zik már Afrikában. Eddigi mérkőzéseit Oránban játszotta le, az oráni válogatott ellen győzött 4:0 arányban; bécsi Hakoah ellen az orániak előtt játszott bemutató mérkőzés 0:0 és 2:2 arányban döntetlenül végződött. Kedd óta pihent a csapat és az afrikai látványok megnézésével töltötte el igen kellemesen az időt. Az ottani magyarok, ide-

genlégúosok is nagy szeretettel keresték fel a Bocskayt. Szombaton és vasárnap újabb mérkőzések várnak a debreceni fiukra. Most egészen behatoltak Afrika belsejébe és Orántól délnyugatra Sidi bell Assen mellett Tlencen-ben és Mascarában játszik a csapat. Ezek kis helyek és a futbalcsapatok sem képviselnek nagy játékerőt és így a Bocskay győzelme biztosra vehető.

ELMARAD A DTE-BIRKOZÓK VÁRADI SZEREPLÉSE

A romániai közállapotok miatt Nagyváradon is elerendelték az ostromállapotot. A szigorított intézkedések miatt nem engedélyezték az ottani birkozóversenyt sem és így a debreceni birkozó vendégszereplését későbbre halasztották, valószínűleg január 21-én tartják meg, ha addig tisztázódik a romániai helyzet.

A DEAC TÉLI GYAKORLÁSI ÓRÁI

atléták, labdarúgók, szertornászok, ten-

niszerek és a többi szakosztálybeli hölgytagok részére szerdán és szombaton d. u. 3—5-ig az egyetemi tornacsarnokban dr. Balogh Sándorné, Falusy Margit egyetemi testnevelési tanárnő vezetésével, férfi tagjai részére január hóban hétfőn és pénteken, február 1-től hétfőn és csütörtökön d. u. 5—7-ig Hadházy Dezső egyetemi testnevelési tanár vezetésével az egyetem tornacsarnokában.

SIGYAKORLÓ ÓRÁK

hétfőn, szerdán és pénteken d. u. fél 3-tól 4-ig katonai lőtérgolyófogója-

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27—88.
szám
nyújt felvilágosítást.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27—88.
szám
nyújt felvilágosítást.

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vestag betűből álló, valamint levelezési, házassági, kereskedelmi, ipari apróhirdetések és a kezdőszavak díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetnek. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika-bérház) tudhatók meg.

Levelezés

Magyar,
külföldi bélyegeket, román zóna occupatia felülbélyegzeteket általában vesz Springer papir- és fotózlete, Ferenc József ut 38.
191. 1. 31.

Ideális

gondolkozású korrekt uriember érdekmentes barátságát keresi katonatiszt személyében — hasonló gondolkozású művelt független urinő. Teljes című levelek „Balzac koru” jellegére a kiadóba. 1852

Vigkedélyű

harmincas keresi független, intelligens hölgy ismeretséget. „Téli esték” jellegére kiadóba. 1905

Házasság

Jómegjelenésű
keresztény iparos vagyok, feleségül vennék oly nőt, kinek volna egy pár száz pengője vagy benősülnék, együtt dolgoznánk. „Boldogok leszünk” jellegére, 1858

Alkalmazást keres nő

Bármilyen
alkalmazást keres vidéki nő. Apafi ucca 28.
1786

Középkorú

nő, gazdaságon állást vállalna idősebb nőnél, vagy férfinál. Honvéd ucca 2a.
1871

Tönkrement

uriaszony gyógykezelési költségére olcsón vállalna horgolt ágykabátkák, kelme, perzsa, vagy más kézimunka készítését. Szíves hívásra érte megyek. „Hálás” címen kiadóba kérem. 1855

Alkalmazást nyer nő

Festőművész
esti órákra jó fizetéssel akt modellt keres. Jelentkezés január 7-én, vasárnap délután 1—6 óráig Fűvészkert u. 12. II. em. 3. ajtó. 1798

Perfekt szakácsnő
budapesti családhoz felvétetik. Jelentkezhetni: Kontsek Lászlónál, Kossuth u. 15. üzleti órák alatt. 1898

Fodrásznő

felvétetik, ki vizondolá-lásban perfekt. Cim a kiadóhivatalban. 1880

Kiszolgálóleányt

vagy kifizetőleányt keresek. Cim a kiadóhivatalban. 1877

Bejárónőt

félnapra felveszek. Csillag 78. 1883

Mindenes

leány, kinek gyakorlata van, jó bizonyítványokkal 18 éves korig felvétetik. Hatvan u. 30. özv. Bleierné. 830

Pénztárnoknőt

150 P biztosítékkal keresek. Cim a kiadóban. 1787

Mindenes

szobaleányt éves bizonyítvánnyal felveszek. Salgóiné, Werbőczy u. 14. II. em. 2. 1835

Fiatalt

bejárónőt, ki mos, vasal, azonnal felvétetik. Uccai lakás. Busi 17. 1849

Nevelőnőt

lehetőleg németben jártast II. gimn. leánygyermek mellé január 15-re felvesz — Beke gyógyszerész, Árpád tér 1853

Jó bizonyítvánnyal
rendelkező mindenestől leányt keresek, esetleg bejárónőnek azonnalra. Nyil 101. 1845

Lakást

adok házi munkáért magános vagy gyermektelen nőnek. Árpád tér 44. 1851

Alkalmazást nyer férfi

Asztalostanuló
felvétetik. Vangor Antal épület- és bútorszállónál. Kossuth 7. 1598

Kocsis

felvétetik. Piac u. 85. butorizletben. 1882

Előkelő nagyvállalat

nagy ismerettségű és kitűnő összeköttetésekkel rendelkező kimonodottan jómegjelenésű, intelligens urakat és hölgyeket alkalmaz, komoly kereseti lehetőséget nyújtó, aquisitív, propaganda és szervezési munkára. Jelentkezés folyó hó 5-én és 6-án a Bika szálloda 240-es számú szobájában, délelőtt 10—12-ig kizárólag urak és délután 3—5-ig hölgyek részére. 1794

Kocsis

házaspart jó bizonyítvánnyal, megbízhatót, a felesége is alkalmazást kap, keresek. Honvédtemető ucca 6. sz. 1754

Kifutót

azonnal felveszek. Jelentkezés vasárnap 9 órakor. Fáy, Piac 71. 1863

Népszerű

biztosítási ágazat terjesztésére ügyes egyéneket alkalmazunk. — Cim a kiadóban. 1837

Kertmunkáért

lakást, majorság nevelésért részeseidet adok. József kir. herceg 12. 1909

Alkalmazást keres férfi

Önálló

víz-, gáz- és fűtési szerelő házfelügyelői állást keres. Tanító u. 18. — Szabó Sándor. 1859

Gulyásnak

vagy csikósnak ajánlkozom. Szíves érdeklődők címét a kiadóba kérem. 1828

Élelmiszer, ital

HA

otthonosan, izletesen olcsón akar
ÉTKEZNI,
keresse fel Baththyány ucca 9.
ÉTKEZDÉTE,
Kitűnő ebédek és vacsora kihordásra és bent étkezésre.

DIÉTÁSOKNAK
külön ellátás. **Bankettek, társasvacsorák** vállalása. Elsőrendű, szakszerű, pedáns vezetés és kiszolgálás. Könnyűszen háztartási gondjain, — mert lényegesen olcsóbb, mintha otthon főz. 1593, 1. 30.

Tolesvai borok

báró Waldbott Kelemen pincészetéből literenkénti kimérés. Árpád tér 28. 1893

Vennék

3 kilós 2 drb sonkát, 10—15 kilós húst. Csapó 90. 1870

Hegyaljai

sajáttermesű fajborait leszállított árban árusítom. Nap u. 10. 1850

Ajánlat

Király kávé!
mégis a legjobbak! Aromás, zamatos kávé! Király üzletében a vevő előtt pörkölik. Dégenfeld tér 1. sz. 48. I. 6.

Képkerekezésnél
figyünk, hogy a keret a képpel összhangzásban legyen. Ez a modern keretelés egyik fontos része. Ezt az ízlést és kivitel Blattnert cég legolcsóbban végzi. Piac 89. Udvarban. Telefon: 24-68. 524. I. 20.

Disznóölést
olcsón vállal Dominik Károly, István ut 41-c. v. v.

Legujabb
modell női kalapok megérkeztek Aranyánál. Árban, minőségben vezet. File 1.50-1.51, bársony 2.90. Alakítás modell után 1 pengő. — Gyászkalapok azonnal készülnek. Arany kalap szalon, Sas ucca 4. sz. 1023. I. 17.

Kaptakészítők
részére válogatott gyertyánfa kapható a Központi Tüziputelepen. — Margit-fürdő mellett. 1851. 10. 24.

Öndolálás 40,
manikűr 30, hajvágás 20 és 30. Miklós ucca 53. Toma. 1891

Figyelem!
Kincses-tón tükörjég. Olcsó ár. 1903

Rum-
és likörkivonatok, fenyő- és szobailatok, tölkeletes haj, száj és fogápolószerek garantált minőségben Földes vezetésnél, Debrecen kiadói hivatala mellett. 1897

Játékkártyák
olcsó reklámra, rómi és brizds kártyák 2 P 20 fillér csomagja. — Szász trafik, Piac 64. 1896 2. 6.

Rózsaburgonya,
fagymentes, tetszés szerinti mennyiségben — kapható Miklós u. 49. pince. 1876

Fürdőház.
zománcozást, sérült vasbutor javítást, pótlását és zománcozást vállal Vasbutorgyár részvénytársaság. 1889

Fűtését
olcsóbbá teheti Nagy vasüzlet 3 pengős körösveivel, hőfokozóival. Csapó forduló. 1789

Autóját
és motorját legolcsóbban javítja szakszerűen Sipos és Révi. Széchenyi u. 34. 1861

Bodnár
főgyfodrász művészi villany, víz, vasandofálás és vágás. Arany János u. 2. 1814

Ágyodronyok,
mosdók, kályhavédők, öszszezűkés vaságvak. stb. olcsón készülnek Ottónál, Rákóczi 13. sz. 1866

Társ

Nagyjövendelmű
füzethez csendes társat vagy finanszírozót keresek. „Ötszörös fedezet” jellegre. 1772

Kereslet

Átvénnek
trafikot kezelésre megfelelő tudással és óvatossággal rendelkező. — Cím a kiadóban. 1801

Terményfülesztőt
(krumplifülesztőt), használtat, jó állapotban levőt, jutányos ártért veszek. Ajánlatokat a kiadóhivatalba „Terményfülesztő” címen kérek. V. V.

Lóparkókat,
használtat, de jókarban levőket keresek megvételre. Címeket kérem a kiadóhivatal pénztárnál leadni. 117 v. v.

Oktatás

Naményi
Gyorsíró- és Gépíróiskolában új tanfolyamok, állandó beiratkozás, szakszerű, gyors kiképzés, olcsó tandíj. Szépirástanítás, helyesírás tanítás magánórákban is. Állami vizsga, állami bizonyítvány. — Miklós u. 8. 1204. I. 22

Francia szakos
középiskolai tanár, Franciaországban tanult, tanítványokat vállal, csoportos oktatásra is. Cím a kiadóban. 1771

Tanítónő
tanít havi négy pengőért, németet is. Levelet „Tanítónő” jellegre. 1841

Pénz

Háromszáz
pengő magánkölesont keresek. Cím a kiadóban. 1693

Elsőhelyű
kölesont szántóföldre 5000 pengőt adok. Értekezni ügyvédemnél. — Csáthynál, Deák Ferenc ucca 9. 891

Pénzkölesont
földre, négyezer pengőt privát ügyfelem kölesont kiad. Pataky, Varga ucca 16. 1887

Kényszerkölesont
kötvényért legmagasabb árat Balázs bankiroda, Piac 89. fizeti. 1881

Rádió

2+1
rádiókészülék eladó. — Megtekinthető Agárdi u. 18. szám. (A)

Rádió
4 lámpás, üzembépes. Standard, eladó. Blattner, Piac 89. 430

Bútor

Sodronybetét,
matracpárna, vasbutor gyári árban beszerezhető Vasbutorgyár Részvénytársaságánál, Sesztina és Tóth Gyula cégnek kedvező fizetési feltételekkel is. 626. v. v.

Hálószoba,
konyhaberendezés, kápek olcsón eladók. Veres 9. II. ajtó. 1751

Hangszer

Zongora,
rövid, fekete, kereszt-húros, páncéltökés eladó. Fűvészkert u. 8. 1895

Autó, motor kerékpár

Autó
Fiat esukott sürgősen eladó. Patay u. 16. 1846

Kiadó lakás
egy szobás
Egyszobás
konyhas lakás kiadó. — Salétrom u. 24. Értekezni Papp Lászlónál. Ferenc József ut 16. 1899

Kiadó
telepi házakban több egyszobás lakás. Értekezni Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 1873

Nagyon
szép uccai parkettes szoba előszobával. — Barna 15. 433

Kiadó lakás
két szobás

Kiadó
két szobás lakás Vár u. 7 szám alatt. Értekezni Papp Lászlónál, Ferenc József ut 16. 1900

Kiadó
legjobb kétszobás eserepályával (üres). bolt központon, Csapó 19. 1902

Kiadó lakás
három szobás

Három-
és négy szobás lakás központi fűtéssel a Bika bérházban májusra kiadó. 1465. I. 10.

Kiadó
villamosmegállóhoz közel 3 szobás terraszos, alapincézett kerti villak lakás azonnal. Értekezni Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 1872

Kiadó lakás
nagyobb

Kiadó
4 szoba, hal, fürdő, eselőd szoba, kifestve. Csapó 59. 1860

Négy
esetleg 3 szobás modern lakás májusra. Megtekinthető délelőtt 10-1. Barna 15. 434

Uccai
4 szobás lakás Péterfia 6 szám májusra 1-re kiadó. 1874

Bútorozott szoba

Bútorozott
szoba külön bejáratú kényelmesen berendezve kiadó. Csapó u. 19., udvarban jobbra. 432

Uccai
bútorozott szoba, magas földszintes, külön bejáratú olcsón kiadó. — Nyil u. 116. 1842

Légtűtéses
utcai bútorozott szoba kiadó. Ferenc József ut 28-a. II. 11. 1847

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó. József kir. herceg u. 29. 1892

Különbejáratu
butorozott szoba konyhával is kiadó. Telegi 92. Első ajtó.

Butorozott
szoba központi fűtéssel, fürdőszobával, teljes ellátással azonnal kiadó. Perczel, Szent Anna 10. 1884

Különbejáratu
csinosan bútorozott kis szoba villanyvilágítással azonnalra kiadó. — Gólyva ucca 8. sz. 1001

Butorozott
szoba keresztívén urimember részére kiadó. harmadik ajtó. Hatvan ucca 16. 1908

Lakást keres

Nagyerdő
környékén 3 szobás modern villakást keresek. Cím a kiadóban. 1697

Atadó üzlet, vendéglő

Hírlapárudamat
elköltözés miatt eladom Érdeklődni a helyszínen, Dégenfeld tér, Dézsi. 1858

Üzlet, műhely, raktár helyiség

Üzlethelyiség
fűszer, csemege- és pékreakat részére alkalmas a fürdőben lévő büfével együtt a Bika bérházban azonnalra kiadó. 1466. I. 10.

Jóforgalmu
hentesüzlet berendezéssel vagy anélkül bármilyen üzletnek februárra kiadó. Huszár Gál 29. Értekezni egyetemi gyógyszerár. Veres. 1832

Kiadó
azonnapi üzlethelyiség ujjonnan festve, Sas u. 3. volt átkezdte. 1867

Kiadó
egy üzlethelyiség Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 1898

Gazdasági termények

Csüves
tengeri kis fételben is eladó. Nap u. 4. 1865

Eladó
búza, rozs, ótengeri, ószalonna. Timár ucca 19. 1513

Dienes József

OFB ingatlanforgalmi irodája,
Fűvészkert utca 16.

Foglalkozik ingatlanok adásvétele, parcelálás, lakás, üzlet, földbérlet, pénzköleson és biztosítási ügyletekkel a legelőnyösebb feltételek mellett.

Több száz eladó és bérbeadó ingatlan részletes leírása és fényképe irodámban és a püspöki palota muzeum felőli sarok kirakatában megtekinthető.

Az összes ingatlanok részletes leírását bárkinek díjmentesen kiadom, vidékieknek postán megküldöm.

Keresek
eladó házakat, földet, szőlőket, földbérleteket.

Közbenjárókat díjazok!
Dienes József ingatlanforgalmi irodája, Fűvészkert ucca 16.

Eladó állatok

Egy
faj anyakomondor, választott 2 kölykével eladó. Cím a kiadóban. 227 vv.

2 darab
fiatal hízott sertés eladó, kb. 100 kg-osak. Monostor u. 4. sz. 1899

Gunárlibák
magnak valók kaphatók tenyésztőnél, Kossuth u. 54. 1803

Kettő
darab 100 kilós hízott malac eladó. Borz u. 17. 1869

Fejős
tehén, 16 literes, 4 hetes bornyával eladó. — Kossuth 46. 1864

Eladó
egy szőke 140-150 kg-os zsírmentes. Bözörményi ut 24. 1831

Eladó
2 drb 8 hónapos fajmangalica koca, süldő. Kishegyesi ut 36. 1833

100 kg-os
kövér malac eladó. — Borz ucca 15. 1834

Valódi
harzi kiváló énekesek kanári madarak kaphatók Kinizsi 62. Csapó kert. 1836

130 kilós
sertés, kutszivattyu, kut kagylók eladók. Honvéd ucca 58. sz. 1838

Eladó
Nagyeeseden (Szatmármegye) 1 drb 2 és fél éves fekete jegytelen, 166 cm. magas, bizottság által köztenyészésre alkalmasnak minősített móló Nonius fajterületre, Murguly Gergely. 1839

Egy
prima 110 kg-os mangalica malac eladó. Veres u. 12. 1843

Máltai
selyempincsi kölyök, négyhónapos, eladó. — Miklós ucca 8. 1854

10-16 literes
friss borjas tehének eladók, tej garanciával. Dózsa u. 27. 1862

180-200 kilós
sertések eladók. Csapó ucca 23. 1901

Kakas
és jéce magpulykák eladók. Érdeklődni Maesi uradalom intézőségénél telefon 2302. 1907

Gazdasági eszközök

Eladó
egy jókarban lévő hintó és egy hentes vagy pék kocsi. — ugyanott egy könnyű szán. Hatvan u. 22. 1818

Ingóság eladás

Sítalp
és egy cipészvarrogép eladó. Bözörményi ut 20. szám. 1857

Üvegek
kisebbit, nagyobbakat — nagy mennyiséget zsibárusnak is olcsón eladok. Piac ucca 56. Udvarban balra. 1829

Eladó
cserkészruha teljes 14 — 17 éves fiúnak. Hunyadi u. 24. 1840

Iróasztal
és egy könyvszekrény olcsón eladó. Blaháné ucca 14. (Bendörpalota szomszédságában.) 1878

Eladó
lakásberendezés, háló, ebédli kredenc, szalon, konyhaedény, jégsekérény. Vendég u. 2. 1885

Eladó
klubgarnitúra, uriszobák, Wertheim-szekeréyek, barok tükrök, villanymotor, képek, ruha neműek. Vagyonmentő, Vár 2. 1886

Eladó ház hely

Ispotály ucca
elején nagy uccai fronttal üres telek eladó. — Értekezni Vasbutorgyárban. 1890

Eladó ház

2000 pengővel
átvehető Homok ucca 124. háromlakásos ház, 3000 pengő törleszhető vagy ingatlanal fizethető. Apafi ucca 111. 1875

Ház
eladó Hajnal uccán 27. számú, évi bért hoz 2400 pengőt, párezer pengő lefizetéssel részfizetésre eladom 14.000 pengőért. Pataky, Varga ucca 16. 1888

Felolós szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.